

Az Országos Széchényi Könyvtár 2021. évi munkaterve

1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6.

Rózsa Dávid főigazgató

2021. február 26.

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
I. Szervezeti kérdések	7
1. Dolgozói létszám.....	7
2. Közösségi szolgálat.....	7
3. Kulturális közfoglalkoztatottak	7
4. Képzésben résztvevő dolgozók.....	8
5. Szervezeti kultúra fejlesztése	8
6. Esélyegyenlőség biztosítása	8
7. Környezeti fenntarthatóság.....	8
II. Szakmai működés, szolgáltatások	10
1. Nyitvatartás	10
2. Látogatói adatok.....	11
3. Dokumentumforgalom.....	12
3.1 Dokumentumforgalom – könyvtárhasználat.....	12
3.2 Dokumentumforgalom olvasótermenként	14
3.3 Szabadpolcos állomány	14
4. Olvasói számítógépek.....	15
5. Reprográfiai szolgáltatások.....	15
6. Online szolgáltatások.....	15
6.1 Honlap, tematikus és közösségi szolgáltatások	17
6.2 Elektronikus dokumentumküldés.....	22
7. Szolgáltatások fogyatékkal élők számára	23
8. Könyvtári programok.....	24
8.1 Használó képzések	24
8.2 Rendezvények.....	25
8.3 Kiemelt rendezvények bemutatása, szakmai konferenciák.....	25
9. Partnerség.....	27
9.1 Hazai szervezetekkel.....	27
9.2 Nemzetközi együttműködések	29
10. Pályázatok bemutatása, aktuális helyzete, fenntartási kérdések	33
10.1. Hazai pályázatok bemutatása.....	33
10.2. Európai uniós pályázatok bemutatása.....	33
10.3 Fenntartási időszakban lévő pályázatok.....	34

11. Tudományos kutatás.....	35
Hazai és nemzetközi szervezeti tagságok; szerkesztőségi, felkért szakértői tevékenység.....	37
Az OSZK Könyvkiadási tevékenysége: kiadványok, megjelentetni kívánt tudományos közlemények számának tervezése.....	37
12. Kommunikációs és marketingtevékenység.....	40
12.1 Csoportvezetések.....	40
12.2 Múzeumpedagógia.....	40
13. Minőségmenedzsment.....	41
13.1 Minőségmenedzsment eszközei.....	41
13.2 Használói elégedettségmérések.....	41
III. Gyűjteményszervezés.....	42
1. Gyűjteményfejlesztés.....	42
1.1. Az állománygyarapítással kapcsolatos feladatok bemutatása.....	42
1.1.1. A kötelezpéldányok kezelése.....	43
1.1.2. Az OSZK gyűjteményének fejlesztése.....	43
1.2. Gyűjteményfeltárás.....	44
1.2.1. Feldolgozás, állományfeltárás, a munkafolyamat szakmai mutatói.....	44
1.2.2. Kurrens feldolgozás (könyvek).....	45
1.2.3. Retrospektív feldolgozás (könyvek).....	45
1.2.4. Időszaki kiadványok kurrens és retrospektív feldolgozása.....	46
1.2.5. Analitikus feldolgozás (HUMANUS adatbázis).....	47
1.3. Magyar Nemzeti Bibliográfia.....	48
1.4. Nemzetközi csere.....	48
1.5. ISBN/ISMN/ISSN-szolgáltatás.....	48
1.5.1. ISBN/ISMN.....	48
1.5.2. ISSN.....	49
1.6. Könyvkiadási statisztika.....	50
2. Állományvédelem, restaurálás.....	50
3. Raktározás.....	56
4. Digitalizálás.....	59
5. Webarchiválás.....	63
6. Különgyűjtemények rövid munkaterve.....	66
Kézirattár.....	66
Régi Nyomtatványok Tára.....	66
Térképtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár.....	71
Színháztörténeti és Zeneműtár.....	72

Történeti Fénykép- és Videótár.....	74
IV. A Könyvtári Intézet 2021. évi munkaterve	79
1. Szervezeti kérdések.....	79
2. Kutatási és Elemző Osztály (KEO).....	80
3. Könyvtári Minőségfejlesztési Osztály (KMO)	80
4. Könyvtári Szabványosítási Iroda.....	83
5. Könyvtári Szak- és Továbbképzési Osztály	84
6. Könyvtártudományi Szakkönyvtár	87
V. A Ciszterci Műemlékkönyvtár (Zirc) munkaterve.....	91
1. Szervezeti kérdések.....	91
2. Szolgáltatások.....	91
3. Gyűjteménykezelés	93
4. Gazdálkodás	94
VI. Gazdálkodás.....	95
1. Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása.....	95
2. Pályázati források 2021-ben.....	95
2.1 Országos Könyvtári Rendszer	95
2.2 Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia.....	96
3. Jelentősebb eszközbeszerzések.....	97

Vezetői összefoglaló

Az **OSZK Közép-Európa egyik legnagyobb nemzeti könyvtára**, a Kárpát-medencei könyvkultúra kutatásának egyik fellegvára, a magyar könyvtári rendszer és könyvtári fejlesztések központja, a hazai könyvtárügy első számú képviselője külföldön. Kiemelt jelentőségű, kultúrstratégiai intézmények hálózatában a nemzet írott, nyomtatott, audiovizuális, elektronikus formában vagy a weben közzétett kulturális örökségének gyűjtéséért, feldolgozásáért, megőrzéséért, szolgáltatásáért és kutatásáért felel. Irányító szerepet vállal a határon túli magyar közösségek szak- és szépirodalommal való ellátásában.

Az intézmény információs és muzeális intézmény: mind fizikai, mind virtuális terei nyitottak bárki számára, aki ezt az örökséget kívánja megismertetni és felhasználni.

A 2021. évi tervek és célok alapján a könyvtárnak egy olyan nyitott kulturális térré kell válnia, amely fizikai helyén és a virtualitásban is mindenki számára lehetővé teszi a kulturális javakhoz való akadálymentes hozzáférést.

A 2020-as évre visszatekintve elmondhatja az intézmény, hogy a nemzeti könyvtárban a koronavírus-járvány ellenére is nagyon aktív és eredményes szakmai munka folyt és a 2021-es évre is ezt tervezi még hatványozottabban. A pandémia felgyorsította és megerősítette az OSZK jelenlétét a virtuális térben, amelyet a 2021-es évben szeretne még eredményesebben megvalósítani. Az érdeklődőket, látogatókat, kutatókat minél több és minél széleskörűbb digitális adatbázissal, minél több tartalommal szeretné kiszolgálni. Ezek az újítások az Országos Könyvtári Rendszer (OKR) projektben fejlesztés alatt álló Országos Könyvtári Platform (OKP) egyes moduljainak segítségével valósulnak meg.

A 2021. évi főbb tervei és célkitűzései:

- a könyvtári állomány minél nagyobb részét a potenciális felhasználók számára digitálisan is elérhetővé tenni,
- az Országos Könyvtári Rendszer (OKR) projekt teljes befejezése,
- kiemelt prioritás a járványhelyzet javulásával újra megnyitni a könyvtár kapuit az olvasók előtt, megőrizve az elmúlt évben kialakított új szolgáltatásokat, illetve funkciókat kiegészítve újakkal,
- a könyvtár kincseinek bemutatását célzó erőfeszítések még magasabb szintre emelése a veszélyhelyzet ideje alatt és utána is,
- művelődéstörténeti sorozatok, rendezvények, események életre hívása,
- a magyar kultúra kincsei iránt érdeklődők számára közelebb hozni a nemzeti könyvtárat és szolgáltatásait,
- 2021-ben megújulás előtt áll a Magyar Elektronikus Könyvtár is, amely a digitális tartalmak „ernyőfelülete” lesz,
- idén tervezi az intézmény üzemszerűen elindítani az OSZK épületének nyolcadik emeletén kialakított, Közép-Európában a legnagyobbak számító digitalizáló-központot,
- a működési és dolgozói környezet fejlesztése – különös tekintettel a dolgozói szobákra és az épület infrastruktúrájára (pl. liftek stb.),
- saját források bevonásával a zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár és parádsasvári le-tétikönyvtár felújítása,

- az intézmény archívumainak elhelyezését szolgáló raktári beruházás kivitelezési előkészítése,
- a belső és a külső kommunikáció fejlesztése és még hatékonyabbá tétele,
- minél több online szakmai rendezvény szakmai támogatása és a megvalósításban való aktív közreműködés,
- a 2020-as évben elindult bérrendezési folyamat tovább folytatása az OSZK kiváló szakembergárdája megtartása és fejlesztése céljából,
- az intézményben kitűnően képzett, többdiplomás, nyelveket beszélő, valamint az intézmény és az írott magyar kultúra mellett is rendkívül elkötelezett szakemberek megtartása és szakmai támogatása.

A könyvtárnak befogadónak és élőnek kell lennie, minden lehetőséget megragadva, hogy belül vonzó közösségi térré váljon, kívül pedig hozzájáruljon a társadalom és az állampolgárok életének minden szintű támogatásához és fejlődéséhez.

Kiemelt cél, hogy az OSZK a **tudásátadás** központi helye, **kiemelt kulturális találkozóhely**, illetve **kreatív és innovatív szolgáltatásokat** is nyújtó intézmény legyen a jövőben. Fontos, hogy a nemzeti könyvtár ne csak azokhoz szóljon, akik ellátogatnak személyesen kutatni, hanem minél szélesebb körhöz. Proaktívnak kell lenni, fel kell mutatnunk kincseket, s közérthetően át kell adni az itt felhalmozódott tudást minden magyar számára határon belül és túl egyaránt.

I. Szervezeti kérdések

1. Dolgozói létszám

		2020. évi tény	2021. évi terv	
Szakmai összlétszám (fő, töredék is lehet)		305	305	
Ebből vezető vagy magasabb vezető, max. 10 % (fő, töredék is lehet)		44	44	
Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	221	221
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	216	216
	Egyéb	<i>összesen</i>		
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>		
	Mindösszesen	<i>összesen</i>	221	221
		<i>átszámítva teljes munkaidőre (4+6)</i>	216	216
	az Egyébből felsőfokú végzettségű	<i>összesen</i>		
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>		
Egyéb nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő, töredék is lehet)		64	64	
Önkéntesek száma		43	43	

2. Közösségi szolgálat

Közösségi szolgálat	2020. évi tény	2021. évi terv
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítőik száma	4	10
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	0	4

3. Kulturális közfoglalkoztatottak¹

Kulturális közfoglalkoztatottak	2020. évi tény	2021. évi terv
---------------------------------	----------------	----------------

¹ 2019. december 31. napjával az OSZK-ban megszűnt a kulturális közfoglalkoztatás. A program során beszerzett informatikai eszközöket 2024. december 31-ig továbbra is a partnerintézmények használhatják.

Partnerintézmények száma	686	686
Induló létszám (január 1-én)	0	0
Záró létszám (december 31-én)	0	0

4. Képzésben résztvevő dolgozók

Képzés típusa	2020. évi tényadat (fő)	2021. évi tervadat (fő)
képzés	1	3
továbbképzés	34	75
ösztöndíj	0	5
egyéb: PhD	19	25

Az intézmény jelenleg készíti a 2021-2025-ös évre a képzési tervet, illetve a 2021-es évre a beiskolázási tervet a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

A 2021-es évben közel 40 munkatárs részére lehetőséget biztosít az intézmény – A szerzői jog a gyakorlatban című - akkreditált szakmai továbbképzési programban való részvételre minden szervezeti egység vonatkozásában, ahol a szerzői jogi kérdések a könyvtárszakmai tevékenység fontos részét képezik.

A 2021-es évben a DMS ONE iratkezelési szoftver újabb moduljai kerülnek bevezetésre, amelyekhez felhasználói képzéseket is biztosít az intézmény a kulcsfelhasználók számára.

5. Szervezeti kultúra fejlesztése

2020. június 11-én lépett hatályba az Országos Széchényi Könyvtár új szervezeti és működési szabályzata, amelynek következtében alapvetően átalakult az intézmény szervezeti struktúrája és működése. Az új SZMSZ-ben a könyvtárszakmai feladatok köré kerültek csoportosításra a tevékenységek. A 2021-es évben a még hatékonyabb működés szervezeti támogatása érdekében kerülhet sor az SZMSZ módosítására.

6. Esélyegyenlőség biztosítása

Az intézmény esélyegyenlőségi megbízottja Kápolnai Péter, a Főigazgatói Kabinet humánpolitikai munkatársa. Jelenleg intézményünk az F 11/2012-es számon rendelkezik hatályos Esélyegyenlőségi tervvel. 2016. évtől kezdődően minden évben készült új változat, amely azonban nem lépett hatályba alapvetően a szakszervezeti egyeztetés elhúzódása miatt. Az új terv kiadása a 2021-es évben tervezett.

7. Környezeti fenntarthatóság

A Minőségirányítási Tanács keretében működik a Környezeti fenntarthatósági munkacsoport. A 2021-es évre is jóváhagyásra került a Környezeti fenntarthatósági munkacsoport további működése. Jelenleg készül a 2021. évre vonatkozó munkaterv.

8. Jogi és igazgatási ügyek

A Jogi és Igazgatási Osztály jogi területének legfontosabb tevékenysége 2021. évben a belső szabályzatok felülvizsgálata tekintettel a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról rendelkező 2020. évi XXXII. törvény rendelkezéseire, mely alapján az OSZK-ban a közalkalmazotti jogviszony 2020. november 1-től munkaviszonnyá alakult. Ennek következtében számos belső szabályzat lényeges módosításra szorult.

Tekintettel arra, hogy 2020. év végén az OSZK több modul megvásárlásával bővítette az alkalmazott DMS One iktató- és iratkezelő programját, kiemelt feladatként szerepel az OSZK Iratkezelési Szabályzatának módosítása 2021-ben.

Az Osztály igazgatási területe 2021-ben is folytatni kívánja annak a sokrétű feladatnak az ellátását, amelyet az elmúlt évek során is végzett, melynek napi mennyisége változó.

Az igazgatási területen jelentős feladat 2021-ben a projektek anyagainak irattározása. A selejtezett vagy a Magyar Nemzeti Levéltár jóváhagyására váró iratok elszállítása, illetve a MaNDA maradandó értékű iratainak átadása a Gazdasági Igazgatás részére szintén aktuális feladatként merül fel 2021-ben. Szintén felmerül a 6. emeleti raktárban lévő további MaNDA iratok rendezése és selejtezése, illetve a 8. emeleti raktárban lévő, a Gyűjtemény-szervezési Főosztálytól átvett iratok szétválogatása, rendezése, selejtezése is.

II. Szakmai működés, szolgáltatások

1. Nyitvatartás

Nyitvatartás	2020. évi tény	2021. évi terv
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	55/28	55
Heti nyitvatartási órák száma a különgyűjteményi olvasótermekben (óra)	32/21	32
Hétfégi nyitvatartás (óra)	11/0	11
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	4/1	4
Évi összes nyitvatartás (óra)	1.771	2.400
Nyári zárva tartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	0	0**
Téli zárva tartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	12.24–31. 4 nap	12.24–31. 5 nap
Különleges nyitvatartás (pl.: Múzeumok Éjszakája) (óra)	0	0**

- Könyvtárunk a járványveszély miatt 2020. március 14. és június 16. között, valamint november 11-től zárva tartott. Június 16-a és november 11. között rövidített nyitvatartással tudtuk fogadni olvasóinkat. Mivel a nyitás időpontja még bizonytalan, valószínűleg az évi nyitvatartási órák számában nem érjük el a 2019-es 2.437 órát. A 2021. évi nyitvatartási napok és órák száma a járványügyi veszélyhelyzet hatályaon kívül helyezésének időpontjától függ, és ez befolyásolja az éves látogatottsági és dokumentumforgalmazási adatokat is.

** A járványügyi helyzet függvényében.

Olvasószolgálati és Tájékoztatási Osztály

Az osztály feladatai:

- beiratkozás lebonyolítása: az egységes olvasószolgálati rendszer fenntartása, az olvasói adatok nyilvántartása;
- napijegyek és a rendezvényekre szóló jegyek értékesítése;
- könyvek, folyóiratok, mikrofilmek és offline elektronikus dokumentumok napi forgalmazása a beiratkozott olvasók és napijeggyel rendelkező látogatók részére, az olvasói félretételek kezelése;
- a belső kölcsönzés működtetése: könyvek, folyóiratok forgalmazása az OSZK dolgozói számára, a kölcsönzések rögzítése a Dolgozói félretételi adatbázisban, az adatbázis karbantartása;
- a szóban személyesen és telefonon, valamint az írásban (e-mailben, Facebook-üzenetben és postai levélben) érkező referenzkérdések megválaszolása;
- a szabadpolcos könyv- és folyóirat-állomány gondozása (gyarapítása, apasztása, revíziója, a szabadpolcos példányok raktári jelzeteinek az integrált könyvtári rendszerben való rögzítése);
- magyarországi és külföldi könyvtárakkal együttműködve a könyvtárközi dokumentumforgalmazás koordinálása, a könyvtárközi kölcsönzéssel kapcsolatos ügyintézés, lelőhelykódok gondozása;

- a Könyvek Központi Katalógusának gondozása, intézményeknek és magánszemélyeknek lelőhely-tájékoztatás nyújtása;
- a szakirodalmi szolgáltatás keretében térítés ellenében vagy együttműködési szerződés alapján végzett külső megbízások teljesítése;
- EISZ-koordinátori feladatok ellátása: az adatbázis-igények összeírása, az intézményi együttműködési szerződés aláírása, az intézményi adategyeztetés, ismertető, tájékoztatók írása a honlapra, kapcsolattartás az EISZ Titkársággal;
- csoportvezetések, könyvtárbemutató órák tartása.

Az osztály 2021. évi munkáját is nagyban befolyásolják az egészségügyi veszélyhelyzettel kapcsolatos intézkedések. A nyitvatartási napok és órák, valamint az olvasók részére forgalmazott dokumentumok száma valószínűleg nem éri majd el a 2019-es szintet. A szolgáltatásaink egy része, a könyvtárközi dokumentumellátás, lelőhely-tájékoztatás, telefonos és online referenzszolgáltatás, a veszélyhelyzet alatt is működik, ezért ezeken a területeken nem várunk forgalom-csökkenést. A 2020-as évben elkezdett könyvtárszakmai rendezvényekről való gyorsjelentés készítését a 2021-es évben tervezzük folytatni. Tervezzük a hazai és nemzetközi könyvtárak, könyvtárszakmai szervezetek web2-es felületeinek szemlélését, a szakmai érdeklődésre érdemes tartalmak megosztását a nemzeti könyvtár felületein.

A napi feladatok ellátása mellett ebben az évben a munkafolyamatok felülvizsgálata, észszerűsítése, az osztály munkatársainak betanítása a legfontosabb feladat.

2. Látogatói adatok

Könyvtárhasználat	2020. évi tény	2021. évi terv
Regisztrált használók száma	5.117	5.000
Aktív használók száma	n.a.	n.a.
Ebből diák	745	850
Napijegyek száma	278	350
Havi olvasójegyek száma	111	120
Féléves olvasójegyek száma	645	750
Éves olvasójegyek száma	836	1.000
Kutatói olvasójegyek száma	898	1.000
Belépések száma (db)	10.891	10.000
Ebből diákcsoportok (db/fő)*	0	75
Ebből egyéb csoportok (db/fő)*	0	100

* A járványhelyzet függvényében tervezhető.

Referenzkérdések száma*	2020. évi tény	2021. évi terv
Szóbeli (személyes)	6.120	6.000

Szóbeli (telefon, skype)	1.403	1.500
Szóbeli összesen	7.523	7.500
Írásbeli (postai)	10	10
Elektronikus (e-mail)	2.690	3.000
Elektronikus (Facebook)	69	75
Írásbeli összesen	2.709	3.085
Összesen	10.232	10.585
Irodalomkutatások, témafigyelések száma	4	5
Bibliográfiai szolgáltatás	0	2

A szóbeli, személyes referenzkérdések száma a könyvtár látogatottságához igazodik. Ezen kívül, amennyiben sikerül növekedést elérnie az intézménynek a beiratkozott olvasók számában, az olvasó megkeresések száma is növekedni fog.

2021-ben az online referenzszolgáltatás területén további növekedést várunk. Ezen a téren 2020-ban 41% volt a növekedés 2019-hez képest. Korábban is igyekeztünk az érdeklődőket a telefon helyett az online referenzszolgáltatás felé terelni, ami mélyebb tájékoztatást tesz lehetővé és a kényszerű zárvatartás alatt a felhasználók körében népszerűbb lett ez a szolgáltatás. Tervezzük a szolgáltatás (különösen a közösségi felületeken való kapcsolatfelvétel) népszerűsítését és a felhasználói elégedettség mérését.

3. Dokumentumforgalom

3.1 Dokumentumforgalom – könyvtárhasználat

Könyvtárhasználat	2020. évi tény	2021. évi terv
Helyben használt dokumentumok száma (db) törzsgyűjtemény és különgyűjtemények együttesen	22.644 raktári kérés, 13.246 szabadpolcos kötet, 28.316 periodika, 11.277 mikrofilm, 24 CD/DVD, 28 TIT* anyag (VHS, DVD) 10.520 egyedi kézirat + 348 doboz (cca. 52.000 kézirat) Kézirattár	25.000 könyv (raktári kérés), 14.000 szabadpolcos kötet, 30.000 periodika, 10.000 mikrofilm, 30 CD/DVD

	–	13.000 + 410 doboz (= cca. 61.500 kéz- irat) Kézirattár
	–	
	538 TFVT	
		1.800 RNYT
		1. 000 SZT és ZT
		800 TFVT
Könyvtárközi kölcsönzés – küldött dok. (db)	626	601
Könyvtárközi kölcsönzés – kapott dok. (db)	637	700
Nemzetközi dokumentumforgalom – kapott dok. (db)	637	700
Nemzetközi dokumentumforgalom – küldött dok. (db)	170	200
Belső kölcsönzés	11.356	12.000
ODR-kód	9	nem tervez- hető
Lelőhely tájékoztatás	2.281	2.000

A mikrofilm-forgalmazásba 2021-től nem számítjuk bele a félretételeket, ezért a forgalmazott tekercsek számának csökkenése várható.

*Jelenleg kialakítás alatt áll a Történeti Fénykép- és Videótár olvasóterme, amelyet 2021-ben használatba vehetnek az olvasók, így nem a Törzsgyűjtemény olvasótermeiben forgalmazzuk majd a korábban Történeti Interjúk Tára néven működő gyűjtemény videó- és DVD-dokumentumait.

A táblázatban, a leelőhely-tájékoztató sorában szereplő adat a könyvtárközi kölcsönzés leelőhelyezését is tartalmazza.

2021-ben fontos feladat a leelőhely-tájékoztató pontos kereteinek megfogalmazása és elkülönítése a könyvtárközi kölcsönzés során végzett leelőhelyezéstől, valamint a leelőhely-tájékoztató integrálása az online referenzszolgáltatásba.

Szükséges a könyvtárközi dokumentumellátás munkafolyamatainak felülvizsgálata, az eddigi töredezett ügyintézés, amely elkülöníti egymástól a kérések iktatását, a leelőhelyezést, a dokumentumok bekérését, érkeztetését és visszaküldését, a másolatkészítést és kiküldését, egyszerűsítése.

3.2 Dokumentumforgalom olvasótermenként

Típus	2020. évi tény	2021. évi terv
Általános	1.008 db	1.200 db
Hírlapolvasó	976 db	1.100 db
Mikrofilm	11.277 tekercs	10.000 tekercs
Irodalomtudományi	3.332 db	3.500 db
Történettudományi	5.962 db	6.200 db
Könyvtártudományi	740	800
Kézirat és Régi Nyomtatvány	63.286	75.250
Plakát- és Kisnyomtatványtár	28.515	80.000
Térképtár	536	700
Színháztörténeti és Zeneműtár	21.052	18.000
Fotótár	518 (TIT-tel együtt)	400
Történeti Interjúk Tára	nem rendelkezett még olvasóteremmel	118

A szabadpolcos dokumentumok forgalmazása is az intézmény nyitva- illetve zárvatartásától függ. A 2021. évben számottevő növekedés a szabadpolcos dokumentumok forgalmazásában nem várható. Igyekszünk a további forgalomcsökkenést elkerülni, de ehhez szükséges a megfelelő feltételek megteremtése, nyugodt környezet biztosítása a szellemi munkához, amit a korábbi években a vár körül és az épületen belül zajló építési munkálatok miatt nem tudtunk biztosítani.

3.3 Szabadpolcos állomány

Gyarapodás/áthelyezés	2020. évi tény	2021. évi terv
Gyarapodás (könyv)	308	nem tervezhető*
Gyarapodás (folyóirat)	25	90*
Összesen elérhető szabadpolcos állomány	kb. 80.000 kötet	kb. 80.000 kötet
Áthelyezés	0	0
Forgalom	13.246	14.000
Kötészetre adott	72	nem tervezhető*
Online katalógusban elérhető (%)	100%	100%

* A szabadpolcos könyvgyarapodás nem tervezhető, mivel gyarapítási keret erre a célra nincs elkülönítve. Évről-évre egyre kevesebb dokumentumot kapunk, azok nagy része is ajándék, vagy az OSZK cserekapcsolatai révén jut hozzá az intézmény, tehát nem az, amire valóban szükség lenne. A bekötött folyóirat-kötetek estében a 2020-as gyarapodás a kötetzeti kapacitáscsökkenés miatt volt alacsony, a korábbi években átlagosan ez a szám kb. 90 kötet volt.

A 7. emeleti olvasótermi szolgáltatások átalakítására készülünk 2021-ben, ami magában foglalja a szabadpolcos állomány nagyarányú apasztását és frissítését, a szakrend felül-

vizsgálatát, a felkészülést a különgyűjteményi dokumentumok forgalmazása terén várható feladatokra, és az alapvető különgyűjteményi tájékoztatási feladatok ellátására, és amennyiben a pénzügyi keretek engedik, az olvasói terek átalakítását.

4. Olvasói számítógépek

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2020. évi tény	2021. évi terv
Katalógus gép	5	5
Olvasói munkaállomás	75	77

A 2020. decemberi állapot:

Katalógustér: 10 internetkapcsolattal ellátott számítógép
 4 dedikált hálózati gép (NAVA, DK, ELDORADO, Vakolvasó)
 2 számítógép csak CD/DVD-használatra
 3 katalógusgép

Irodalomtudományi Olvasóterem: 9 OPM munkaállomás

Történettudományi Olvasóterem: 16 OPM munkaállomás

Hírlapolvasó: 20 OPM munkaállomás

Mikrofilmolvasó: 1 katalógusgép (de internethasználatra is alkalmas)
 7 OPM munkaállomás

Az olvasói számítógépek száma terén nem tervezünk változást, de az elhelyezésükben igen, ez az olvasói terek átalakításának függvénye. Ezen kívül fontos a régi OPM-gépek cseréje, ez nem történt meg az OKR Projekt keretében.

Kézirattár: 1 db katalógusgép, 4 db olvasói munkaállomás

Térkép-, Plakát- és Kisnyomtatványtár: 3 db olvasói munkaállomás

WIFI szolgáltatás elérhető-e? Milyen minőségben?

Az olvasótermekben elérhető WIFI szolgáltatás. A WIFI hálózat kielégítően működik. Külön wifi hálózat van az olvasók részére. Kiváló minőségben, AC szabvány szerint, max. 500 Mbit sávszélességgel.

5. Reprográfiai szolgáltatások

Típus	2020. évi tény	2021. évi terv
Fénymásolás (oldal)	36.650	0
Digitalizálás (oldal)	699.931	3.500.000
Külső megbízások	903	1.500
Születésnap csomag (db)	196	400

6. Online szolgáltatások

2021-ben a következő digitális tartalomszolgáltatási oldalak szakmai anyagainak előállítását tervezzük:

Gyűjtemény gazda	megnevezés	mennyisége
Ciszterci Műemlék-könyvtár	Zirc-Bakony tematikájú képeslap-gyűjtemény a 19-20 századból	kb. 500 tétel
	Restaurálás során a kötésekből kimentett ősnymtatvány és kódextöredékek	kb. 20 tétel
Fényképtár	Fotótörténeti Gyűjtemény	kb. 2.000 tétel
Kézirattár	Babits – levelek, versek, fényképek	6.555
	A Széchenyi család fényképei – 13 családi fényképalbum feldolgozása	5.100
	Kódexek	kb. 400 tétel
Plakáttár	1956-os gyűjtemény – kiegészítés	kb. 50 db
	Grafikai plakátok a kezdetektől 1926-ig	kb. 5.000 tétel
	Ex libris gyűjtemény – Sajátos műfaj 20., 21. századi témájában, alkotókban nagyon sokrétű, változatos gyűjteménye	kb. 11.000 tétel
Res Libraria Hungariae Kutatócsoport	Kódextöredékek – Kutatócsoporti projekt, a könyvtári anyagból történő bővítés folyamatos	kb. 600-700 tétel
Régi Nyomtatványok Tára	Magyar könyvgyűjtők és könyvtárak ex librisei a 17. századtól 1900-ig	kb. 1.100 tétel
	Röplapok – Pár leveles nyomtatványok. A gyűjtemény 1718-ig tartalmaz nyomtatott tudósításokat hazánk történelmi eseményeiről	kb. 1.200 tétel
RNYT, KMKcs	RMNY I. Retrospektív nemzeti bibliográfia adatbázis (1473-1600)	869 tétel
Színháztörténeti Tár	A Nemzeti Színház 20. századi történetének KN méretű fényképei	kb. 4.000 db
Térképtár	Széchenyi gyűjtemény – Az alapítói gyűjtemény kéziratos térképei	269 térkép
	Széchenyi gyűjtemény – Az alapítói gyűjtemény egyedi térképlapokat tartalmazó része	2.300 térkép
	Vármegyék – legszebb és legfontosabb vármegye-térképek bemutatása	kb. 300 térkép/atlasz
	Széchenyi gyűjtemény – Az alapítói atlaszgyűjtemény	2.800 atlaszlap
	Kéziratos térképeink – teljes kéziratos gyűjteményünk	2.400 térkép
TIT	Interjútar	kb. 100-150 tétel

Zeneműtár	A Hangtár szolgáltatás bővítése a Kovács József, Marton-Bajnai és kisebb gramofonlemez-gyűjtemények válogatott dokumentumaival, valamint Volly István népzenei fonográffelvételeivel	1.000 lemez (kb. 2.000 felvétel) + 60 fonográffelvétel
-----------	--	--

A szakmai anyagok elkészítése tári szakemberi feladat, a tartalomszolgáltatásban más szervezeti egységek munkatársai is részt vesznek. A tári szakmai munka minden esetben kiegészül a már meglévő digitális adatszolgáltatásaink gondozásával, bővítésével.

6.1 Honlap, tematikus és közösségi szolgáltatások

Digitális archívumok látogatottsága (MEK, EPA, DKA)	2020. évi tény	2021. évi terv
Távhasználatok száma összesen	28.066.539	23.800.000
MEK	20.372.953	17.000.000
EPA	5.653.575	5.000.000
DKA	2.040.011	1.800.000

Online szolgáltatások	2020. évi tény	2021. évi terv
Távhasználatok száma – honlapok		
-oszk.hu	250.770	270.000
-m.oszk.hu	65.690	70.000
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	77	85
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	921	1.000
A könyvtárban használható adatbázisok száma	38	41
Tematikus honlapok/virtuális kiállítások száma	50	55
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	12	12
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)		
-követők száma	33.443	38.000
-szerkesztett tartalom	6.401	6.500
-megjelenések száma	6.708.532	6.900.000
Egyéb online közösségi feladatokba bevont használók száma		
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	180.000	245.831

Digitális gyűjtemények	2020. évi tény	2021. évi terv
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma (db)		
MEK könyvek	1.477	1.300
EPA időszaki kiadványok		
– cím	127	135
– füzet	25.587	24.000
– cikk	52.133	50.000
DKA képi dokumentumok	8.718	8.000
OSZKDK	12.635	8.000

2021-ben elérhető adatbázisok:

Referáló és indexelő adatbázisok:

1. Bibliotheca Eruditionis (intézményi együttműködés keretében)
2. Brill Book History Online (EISZ előfizetéssel)
3. EBSCO – Academic Search Ultimate – European Views of the Americas (EISZ előfizetéssel)
4. EBSCO Academic Search Ultimate - Library, Information Science and Technology Abstracts (EISZ előfizetéssel)
5. WBIS – World Biographical Information System (intézményi előfizetéssel)

Teljes szövegű adatbázisok:

E-könyveket tartalmazó adatbázisok:

1. Akadémiai Kiadó MERSZ (EISZ előfizetéssel)
2. The Hungarian Reformation Online (megállapodás keretében)
3. Kossuth Kiadó (EISZ előfizetéssel)
4. L'Harmattan Digitális Archívum (EISZ előfizetéssel)
5. Osiris Kiadó (EISZ előfizetéssel)
6. Szaktárs – Balassi Kiadó (EISZ előfizetéssel)
7. Szaktárs – Gondolat Kiadó (EISZ előfizetéssel)
8. Szaktárs – Kalligram Kiadó (új előfizetés) (EISZ előfizetéssel)
9. Szaktárs – Kortárs Kiadó (EISZ előfizetéssel)
10. Szaktárs – Kronosz Kiadó (EISZ előfizetéssel)
11. Szaktárs – Napvilág Kiadó (új előfizetés) (EISZ előfizetéssel)
12. Szaktárs – Tinta Könyvkiadó (új előfizetés) (EISZ előfizetéssel)
13. Typotex Interkönyv (EISZ előfizetéssel)

E-folyóiratokat tartalmazó adatbázisok:

1. Akadémiai Kiadó folyóiratai (EISZ előfizetéssel)
2. EBSCO – Academic Search Complete (új előfizetés, EISZ) (EISZ előfizetéssel)
- 3–4. EBSCO – Academic Search Ultimate (EISZ előfizetéssel)
Tartalma a fentebb már említett 2 adatbázison kívül:
Academic Search Ultimate
GreenFILE
5. EmeraldInsight – Library Studies (EISZ előfizetéssel)
- 6–12. GALE Literary Sources (EISZ előfizetéssel)
Tartalma:
Dictionary of Literary Biography Complete Online
Literature Criticism Online
Literature Resource Center
LitFinder
Scribner Writers on GvRL
Something About the Author Online
Twayne's Authors Online
13. De Gruyter Journals – Social Sciences and Humanities Package (EISZ előfizetéssel)
14. De Gruyter – Bibliotheca Teubneriana Latina (EISZ előfizetéssel)
15. De Gruyter – Thesaurus Linguae Latinae (EISZ előfizetéssel)
16. JSTOR Language & Literature Current Collection (EISZ előfizetéssel)
17. Oxford University Press (OUP) Journals - Arts & Humanities Collection (EISZ előfizetéssel)
18. Oxford Music Online (EISZ előfizetéssel)

Egyéb adatbázisok:

1. USC Soá Alapítvány Vizuális Történelmi Archívum (audiovizuális) (EISZ előfizetéssel)
2. Nemzeti Audiovizuális Archívum – NAVA (audiovizuális dokumentumok) (NAVA-pont regisztrációval)
3. Akadémiai Kiadó szótárai (szótárak) (EISZ előfizetéssel)
4. TINTA SzóTudásTár (szótárak) (EISZ előfizetéssel)

Az adatbázisok a honlapról elérhetőek, a teljes hálózaton keresztül, és az EISZ keretében előfizetett adatbázisok döntő többségéhez távoli hozzáférést is biztosítunk EduID azonosítással beiratkozott, érvényes olvasójeggyel rendelkező olvasóinknak.

2021-ben tervezzük az adatbázisok használatának népszerűsítését a közösségi felületeken, különösen a kevésbé használt adatbázisok esetében, a statisztikai mutatók javítása céljából.

A könyvtár honlapjaival és közösségi oldalaival kapcsolatos alapfeladatok:

I. FOLYAMATOS FELADATOK AZ ÉV SORÁN

1. Az oszk.hu oldalainak gondozása, tartalmi fejlesztése és naprakészségének biztosítása.
  - a. A hírek, illetve a rendezvényeinkről beérkező információk szerkesztése, az információk beszerzése, visszacsatolások, a kiállításokhoz kapcsolódó al-

oldalak, (virtuális mikrokiállítások) készítése a tartalomgazdákkal egyeztetve, az általuk küldött anyagok alapján. Az elmúlt évek alapján ez várhatóan

- kb. 300–350 különböző új tartalom (működési hír, kiállítás, rendezvény, álláshirdetés stb.) elkészítése
  - kb. 400 korábban létrehozott oldal szerkesztése
  - kb. 300 illusztráció készítése
  - b. A Kiadványtár és publikációs lista – vö.: átkerül-e az OTR-be. Lásd lentebb!
  - c. A statisztika-oldal gondozása
2. Az OSZK.hu/en gondozása, tartalmi fejlesztése és naprakészségének biztosítása. Lásd fenn is: ez kb. 300–350 különböző tartalom
  3. Az oszk.hu és oszk.hu/en mobil verzió gondozása, igény szerinti fejlesztése és naprakészségének biztosítása. (Jelenleg független rendszer; az új oszk.hu elindulása után nem kell külön mobil felületet gondozni.)
  4. A hírlevél kontrollszerkesztése, képek szerkesztése és kiküldése hetente (Várhatóan kb. 40 hírlevél az év során.)
  5. Az oszk.hu közösségi oldalainak gondozása: az elmúlt évek alapján várhatóan összesen kb. 6.000–7.000 tartalom (vö.: a házban folyó munkák, folyamatok erősen meghatározzák)
    - a. *A blog és a gyorsblogok* tartalmainak írása, szerkesztése, lektorálása.
    - b. *Facebook, Örkeny-Facebook, Twitter OSZK, Twitter MEK, Twitter DKA, Twitter Örkeny, Instagram, Tumblr, Google, Business* közösségi oldalaink kezelése, fejlesztése, speciális közösségi tartalmak elkészítése, a közösségi eszközök változásainak követése, beépítése és naprakészségének biztosítása. Az eszközök napi monitoringja.
    - c. Audiovizuális, kép hang, audióállományok feltöltése nyilvános galériákba. (*Youtube, Indafoto stb.*) – Rendezvényeink dokumentálása, az azokon készített fotók, videók, egyéb digitális tartalmak webre konvertálása, feltöltése.
  6. Az Intranet gondozása, igény szerinti fejlesztése és naprakészségének biztosítása.
  7. Régi tematikus szolgáltatások informatikai felügyelete, javítása.

A CORVINA-HONLAP

A Zsupán Edina tartalomgazdával való egyeztetés nyomán várható

- a. a Bibliográfia-oldal további bővítése – a tartalomgazda betanítása után várhatóan csak kontrollt igényel;
- b. tartalmi bővítés és fejlesztés: az ún. részletes tudományos leírások helyének kialakítása (vö.: a wolfenbütteli és a müncheni corvinák esetében), illetve a szövegek, tartalmak feltöltése (előző évről átkerült feladat, előfeltétel a küldött anyag és egyeztetések)
- c. a narratíva további tartalmainak (Scriptorok, Kutatástörténet) feltöltése (előfeltétel: Zsupán Edina tartalomgazdától érkező anyag), illetve
- d. fordítása feltöltése az angol felületre
- e. a Hírek-oldal (magyar–angol) eseti gondozása;
- f. újabb külföldi tartalmak (digitalizált corvinák feltöltése)

II. EGYEDI FELADATOK

1. ÚJ OSZK.HU: az önállóan elérhető új oldal jelenleg 85-90%-os készültségben van. Hátralévő munkák:

- fejlesztés: archívumok, mobil szűrés
  - a feltöltés befejezése (egyeztetések a házban);
  - az angol felület nyelvi kiegészítése, javításai;
  - az arculatterv kimunkálása (CSS);
2. Az online tartalomkezelő-rendszer (OTR)
- A Széchényi Ferenc levelei tartalomszolgáltatás elkészítése
  - a tematikus szolgáltatások gyűjtőoldalának elkészítése
  - a webshop kialakítása a rendszerben (online fizetés stb.)
  - a kiadványtár, a publikációs lista és profiloldal kialakítása
  - az új intranet létrehozása
  - egyéb tematikus szolgáltatások, adatbázisok kialakítása
3. JELES NAPOK megújítása

Az előzetes javaslat szerint a szolgáltatás legkorábban 2021 októberére adható át.
Feladatok:

- kisebb fejlesztések elvégzése: új tartalomtípus létrehozása (pl. videó), betűrendezés szabványosítása, a betöltések kapcsán előálló bug-ok javítása, a szűrés további finomítása;
- a szolgáltatófelület végső grafikája – javítások, finomítások;
- a régi Jeles napok szolgáltatás teljes szövegállományának kontrollszerkesztett áttöltése (nyersanyag), jelenleg kb. 30%-os állapotban
- a nyersanyag áttöltése után az oldalak ellenőrző szerkesztése: képek és hangok beszerkesztése
- más szolgáltatásainkban publikált képek társítása ünnepekhez (keresés, válogatás), metaadat-táblázatok készítése, adatlapok létrehozása, képszerkesztés és betöltés;
- az új ünnepekhez leírások készítése. Pl.: 2006 (az indulás) óta elhunyt DIA-tagok
- a felhasználói feltétel metaadat-mezők visszamenőleges kitöltése szabvány-szövegekkel (képek, hangok);
- a megújított játékok és animációk tesztelése, javítási listák küldése, majd feltöltése a rendszerbe;
- újabb taxonómiai kapcsolatok létrehozása: ezután betöltendő ünnepek címkézése, valamint az összes ünnepek közötti további asszociatív/tartalmi kapcsolatok létrehozása;
- ünnepszelet-bővítés
- a rendszer és a tartalom tesztelése, működésbe helyezés.

Kiadói alhonlap

- 2016-ban indult útjára az OSZK saját vagy társkiadásban megjelentetett kiadványait bemutató alhonlapfelülete: <http://www.oszk.hu/kiadvanyok>. Az alhonlap feltöltése időrendben visszafelé történik és folyamatos, az utóbbi húsz esztendő alatt megjelentetett köteteket bemutató leírás a magyar mellett angolul is hozzáférhető
- A hosszú távú tervek között szerepelt, hogy minden kiadványunkhoz visszamenőleg is hozzárendeljük a köteteinkről megjelent kritikákat, recenziókat. A munka megkezdődött és folyamatosan halad 2021-ben is.

- Távlati terveink közt szerepel, hogy az alhonlapot az OSZK Informatikai fejlesztései mentén felfejlesszük.

2021. évi digitális gyűjteményfejlesztési tervek:

- Az OKP projekt elindulásával a digitális dokumentumok fogadásának egységesítése, a KAPU modul beüzemelése.
- A nyilvánosan szolgáltatható digitális dokumentumok jogkezelésének jogi rendezése, nyilvántartása az új rendszerben.
- A meglévő digitális gyűjtemények integrálása az OKP-ba.
- A digitális raktár (Indigo), az objektumok migrálása az OKP digitális objektumtárába, a hosszú távú megőrzés tárolójába. Az objektumokhoz tartozó Indigo rekordok hasznos tartalmának integrálása az OKP Gyarapító illetve digitális könyvtári moduljába.
- A metaadatok migrációja az OKP-ba.
- A teljes szövegű periodika cikkek cikkszintű adatainak összekapcsolása a HUMANUS adatbázis tárgyszavazott rekordjaival.
- Az EPA adatbázis cikkszintű adatainak újra összekapcsolása a MATARKA adatbázissal, az adatcsere feléléstése.
- Az EPA adatbázis cikkszintű adatainak saját szerveren történő fejlesztése a helyben készülő XML fájlok alapján.
- A MEK szolgáltatások migrálása az új, KIFÜ-nél lévő infrastruktúrára. A szolgáltatások tesztelése, újraindítása.
- 2022-ben lejáró szerzők, műveik kiválasztása, digitalizálása, szolgáltatásra előkészítése.
- Az online gyűjteményeink népszerűsítése az OSZK közösségi csatornáin (Facebook, blog, honlap), hírek készítése, MEK hírlevél havi megírása, terjesztése.
- Beérkező olvasói kérdések alapján tájékoztatás a digitális gyűjteményekről.
- Az OSZK-NKA folyóirat megállapodás nyomán az NKA Könyvtámogatási kollégiumával is hasonló megállapodás előkészítése, megszervezése.
- Az e-kötelesként beérkező periodikák, egyéb grafikai dokumentumok munkafolyamatának kidolgozása, együttműködés a Gyűjteményszervezési Főosztály érintett osztályaival.
- Offline (CD/DVD) nyilvántartó adatbázis adatainak integrálása az OKP Katal moduljába.
- Az offline (CD/DVD) gyűjtemény elmaradt részének digitalizálása, képfájlokba (ISO) mentése, a borítók, papírsegédletek szkennelése, valamint az újonnan beérkező optikai lemezek képfájlokba mentése.
- A MEK.IIF.HU régi szolgáltatásának újraindítása az OSZK infrastruktúráján.

6.2 Elektronikus dokumentumküldés

Dokumentumküldés	2020. évi tény	2021. évi terv
E-könyvek (db)	15	30
Folyóiratcikkek (db)	1.601	2.000
Részdokumentumok (db)	32.415	35.000

7. Szolgáltatások fogyatékkal élők számára

Szolgáltatások száma	2020. évi tény	2021. évi terv
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	1 vakolvasó	1 vakolvasó
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	13	13

Honlapunkon részletes tájékoztató olvasható a könyvtár akadálymentesítéséről, ahol a látássérültek számára hangzóanyag mutatja a könyvtár épületét.

Elérhetősége: <http://www.oszk.hu/akadalymentesites>

Az OSZK esetében a fogyatékkal élők számára a könyvtár használata teljes mértékben ingyenes. Továbbá egy kísérő iratkozhat be térítésmentesen a könyvtárba (vakok és gyengénlátók, mozgássérültek, siketek és nagyothallók).

Mozgássérült látogatók számára:

- A könyvtár épülete a Palota út felől a kialakított rámpán közelíthető meg. A Hauszmann program részeként megvalósuló akadálymentes lift építésével kapcsolatban az eredeti rámpát áthelyezték, és emelkedési szögét módosították, de a meredekebb rámpa is alkalmas a rászorulóknak közlekedésére. Az Oroszlános udvarban, a főbejáratnál is kialakítottunk rámpát.
- A főbejáratnál található ruhatárban 1 db kerekesszék áll rendelkezésre.
- Az olvasótermeket lifttel lehet megközelíteni.
- Az épületben két akadálymentes mosdó van: egy a főbejárat szintjén, egy pedig a VII. emeleten, a törzsgyűjteményi olvasótermek közelében.

Hallássérült látogatók számára:

- A hallókészülékek hatékonyságát javító indukciós hurok működik a főbejáratnál a beiratkozó pultnál, a VII. emeleten a központi tájékoztató pultnál és a törzsgyűjteményi olvasótermekhez tartozó Könyvkiadó állomáson.

Látássérült látogatók számára:

- Az épületben több lift is működik. A főbejáratnál balra található lift hangos segédlettel van ellátva. Ez a főbejárat és a VIII. emelet között jár, az alsóbb irodai szinteket nem érinti, így elkerülhető az esetleges eltévedés.
- A VII. emeleti Katalógustérben használható egy felolvasóprogrammal (JAWS) ellátott számítógép.
- A Magyar Elektronikus Könyvtár akadálymentes változata: <http://vmek.oszk.hu/>
- A Magyar Elektronikus Könyvtár és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének együttműködése révén számos hangoskönyv érhető el szabadon a szolgáltatás honlapjáról, illetve számos felolvasható mű is megtalálható.
- A honlap elérhetősége: <http://mek.oszk.hu/keresesek/keresef.phtml?formatum=MP3>
- Együttműködési megállapodásunk van Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével, mely alapján az általunk számukra rendelkezésre bocsátott, csak Braille-írással megjelent Vakok Világa című folyóiratot begépelik latin betűs karakterekkel, ezáltal digitálisan elérhetővé teszik, ez a munka jelenleg is zajlik.

Eszköz – Szoftver – Építészeti megoldás	Menynyi-ség	Helyszín
Rámpa*	2	Palota út, Oroszlános udvar
Kerekesszék	1	Főbejárat, ruhatár
Akadálymentes mosdó*	2	5. és a 7. emelet
Indukciós hurok	3	Beiratkozó pult (5. emelet); Könyvkiadó állomás; Központi tájékoztatás (7. emelet)
Hangoslift	1	Főbejárat, előcsarnok: baloldali lift
Felolvasó programmal ellátott számítógép	1	Katalógustér
MEK akadálymentes változat	honlap	http://vmek.oszk.hu
MEK hangoskönyvek	364	https://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/keresuj2.phtml?minta=mp3&tip=format

* Az OSZK környezetében most is zajló építkezések miatt korlátozottan elérhetők.

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1563 rendelete és 2017/1564 irányelvének átültető jogszabályai (2018. év LVI. törvény a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról, 198/2018. (X. 25.) Korm. rendelet az olvasási képességet érintő fogyatékkal élő kedvezményezett személyek javára végezhető szabad felhasználás részletes szabályairól) kapcsán az intézményre vonatkozó feladatok végrehajtásához kapcsolódóan cselekvési terv készült, amely kitér az alábbi kérdéskörökre:

- a kedvezményezettek azonosítása (hozzáférés-kezelés) során fellépő kérdések;
- technikai megvalósítás részletei (a Magyarországon letelepedett jogosított szervezetek nyilvántartása; a jogosított szervezetek nyilvántartásának rendelkezésre bocsátása minden év április 30-ig az Európai Bizottság számára; nyilvántartás vezetése a jogosított szervezetek által előállított hozzáférhető formátumú művekről és más kapcsolódó jogi teljesítményekről legalább egy olyan jogosított szervezet megjelölésével, amely ilyen példánnyal rendelkezik).

A Könyvtári Intézet honlapján bejelentő felület készült mind a jogosított szervezetek, mind a hozzáférhető formátumú művek műbejelentései számára. Elérhetősége:

<https://ki.oszk.hu/informacioszolgalatas/1982018-x-25-korm-rendelet-jogosított-szervezetek-jelentkezese>

8. Könyvtári programok

8.1 Használó képzések

Használó képzések	2020. évi tény	2021. évi terv
Összes használói képzés száma	3	10
Összes használói képzésen résztevők száma	36	120

Csoportok száma	3	5
------------------------	---	---

Az intézmény egyéb csoportvezetéseivel összhangban, szeretnénk a könyvtár- és gyűjteménybemutató órák tartalmában a könyvtárhasználati részt (katalógushasználat, keresési stratégiák, adatbázis-használat) erősíteni és ebben az Olvasószolgálati és Tájékoztatási Osztály munkatársainak szerepét növelni.

8.2 Rendezvények

Rendezvények	2020. évi tény	2021. évi terv
Konferenciák száma	2 (online)	4
Konferenciákon résztvevők száma	35	120
Időszaki kiállítások száma	6	5
Időszaki kiállítások látogatóinak száma	854	900
Könyvbemutatók száma	1 (saját kiadvány bemutatósa OSZK-ban)	2
Könyvbemutatók látogatóinak száma	115	30
Zenei rendezvények száma	0	0
Zenei rendezvények látogatóinak száma	0	0
Egyéb programok száma	7	5
Egyéb programokon résztvevők száma	327	370
Összes rendezvény száma (db)	16	16
Összes rendezvényen résztvevők száma (fő)	1.296	1.310

8.3 Kiemelt rendezvények bemutatása, szakmai konferenciák

2021-ben a nemzeti könyvtár rendezvényeit a járványhelyzet alakulásához alkalmazkodva tervezi részben valós, részben online térben. Emiatt az időszaki kiállításokat elsősorban az év második felére tervezi az intézmény, a konferenciák, workshopok, szakmai napok azonban a teljes év folyamán várhatók. A nyílt napok és országos rendezvények megvalósulása elsősorban a járványhelyzet alakulásától és a központi szervezők döntésétől függ. (A nemzeti könyvtár a nyílt napokat – amennyiben a helyzet a valós térben való megszervezést nem teszi lehetővé – a 2020. év gyakorlatához hasonlóan online tartalmak közzétételével valósítja meg.)

Tervezett konferenciák, workshopok, szakmai napok, előadás-sorozatok 2021-ben:

- 2021. január: *Kalandok a raktárban* – OSZK SzabadEgyetem (online előadásorozat)
- 2021. január: *Győztesek konferenciája* (online) – Könyvtári Intézet
- 2021. március: Szakkönyvtári seregszemle, konferencia (online)
- 2021. április–május: *Király Nina-szimpozium* (külső helyszín, Nemzeti Színház)
- 2021. május 6–7.: *Long Reformation (1400–1800): Confessions, Cultures, Societies* (1 bemutató előadás) – megvalósulása a járványhelyzettől függ

- 2021. tavasz: *K2 szakmai nap* (járványhelyzettől függően valós tér vagy online) – Könyvtári Intézet programja
- 2021. tavasz: *Három lépésben konferencia 2.* (online) – Könyvtári Intézet
- 2021. tavasz: *Nemzeti Könyvtárak innovatív szolgáltatásai*, workshop (online)
- 2021. június: *Szakértők felkészítése a minőségi pályázatokkal kapcsolatos helyszíni vizsgálatokra*, szakmai nap (a járványhelyzettől függően online) – Könyvtári Intézet
- 2021. június: *Szép magyar térkép*, szakmai nap – megvalósulása (és annak mikéntje) a járványhelyzettől függ
- 2021. június: *Múzeumok Éjszakája*, diafilm-workshop gyermekek részére – megvalósulása (és annak mikéntje) a járványhelyzettől függ
- 2021. július: *Vándorgyűlés, konferencia* (járványhelyzettől függően valós tér vagy online)
- 2021. szeptember: *Szakmai nap a 2021-es minőségi pályázatok és helyszíni vizsgálatok tapasztalatairól* (online) – Könyvtári Intézet
- 2021. szeptember 21–22.: *Bibframe Initiative*, workshop (a járványhelyzet és/vagy az építkezés miatt külső helyszínen vagy online)
- 2021. november: *404 Not found- Ki őrzi meg az internetet?* konferencia, workshop (online)
- 2021. november: *Tudományos Ülésszak*, konferencia (járványhelyzettől függően)
- 2021. ősz: *Társadalmiasított közgyűjteményi együttműködés a helyi közösségfejlesztés és identitás fejlesztés érdekében: TOP-os pályázati tapasztalatok* (konferencia, workshop, szakmai nap – három-, négynapos online rendezvény) – Könyvtári Intézet
- 2021. ősz: *Nemzeti Könyvtárak a 21. században a V4-es országokban*, konferencia (online)
- 2021. ősz: *Három lépésben konferencia 3.* (járványhelyzettől függően valós tér vagy online) – Könyvtári Intézet
- 2021. *The Other Europe*, workshop (online)

Kiállítások, tárlatok és hozzájuk kapcsolódó rendezvények 2021-ben:

- 2021. tavasz: *Magyar filmrendezők portréi*, kiállítás, kiállításmegnyitó, finisszázs (a programok online)
- 2021. július: *Visegrádi portrék*, vándorkiállítás (külföldi magyar intézetek, Brüsszel, Varsó, Pozsony, Prága)
- 2021. nyár vége: *Eucharisztikus kongresszus*, Vladimir Ghika-kiállítás, megnyitó (járványhelyzettől függően online)
- 2021. szeptember 1.: *Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz kapcsolódó Térkép-, Plakát-és Kisnyomtatványtári kiállítás*, megnyitó (online)
- 2021. október: *A kószáló riporter: Várkonyi Titusz fényképei az I. világháborús Budapestről* (járványhelyzettől függően online)
- 2021. november vége / december eleje: *Camille Saint-Saëns és Magyarország*, kiállítás, megnyitó, tárlatvezetés (online és tartalomszolgáltatás)
- 2021. év vége: *A népkönyvektől Rejtő Jenőig. Válogatás a magyarországi szórakoztató ponyvairodalom 400 évéből* című kiállítás, megnyitó, tárlatvezetés, kerekasztal-beszélgetés

- 2021.: *A kultúra követői, válogatás az OSZK régi nyomtatványaiból* (külső helyszín, Várkert Bazár)

Nyílt napok és országos rendezvények 2021-ben:

- 2021. január 22.: A magyar kultúra napja (online)
- 2021. június: Múzeumok Éjszakája – megvalósulása a járványhelyzettől függ
- 2021. szeptember 18.: Kulturális Örökség Napok – megvalósulása (és annak mikéntje) a járványhelyzettől függ
- 2021. szeptember: Kutatók Éjszakája – megvalósulása a járványhelyzettől függ
- 2021. november 25.: Alapítási ünnep – megvalósulása (és annak mikéntje) a járványhelyzettől függ

További programok 2021-ben:

- 2021. tavasz: filmvetítés-sorozat (a járványhelyzettől függően)
- 2021. október: Jeles Napok, honlapbemutató (online)

9. Partnerség

9.1 Hazai szervezetekkel

A könyvtárral írásos együttműködést kötő partnerek száma	2020. évi tény	2021. évi terv
Felsőoktatási intézmények	-	2
Középfokú oktatási intézmények	-	3
Civil szervezetek	2	4
Határon túli könyvtárak	-	2
Vállalkozók	10	10
Oktatási intézmények	-	3
Egyéb	8	8
Összesen	20	32

Az Országos Széchényi Könyvtár vezetősége kiemelt prioritásnak tartja mind a hazai, mind a nemzetközi szervezetekkel való együttműködés erősítését.

A 2021-es tervei között szerepel a szakmai együttműködések számának további emelése a kultúrstratégiai intézményi körrel, illetve a könyvtárszakmai partnerekkel.

Bizottságok, tudományos projektek, programok

- ASSITEJ (Gyermek- és Ifjúsági Színházak Nemzetközi Szövetsége) Magyar Központja
- Borszik Yvette Társulat Alapítványa felügyelőbizottság
- Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíj, bíráló bizottság
- HERA (Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete – Hungarian Educational Research Association)
- IFTR / FIRT (Nemzetközi Színháztudományi Társaság)

- ISO/TC 46 műszaki bizottság SC4 albizottság (Technical interoperability)
- ISO/TC 46 műszaki bizottság SC8 albizottság (Quality–Statistics and performance evaluation)
- ITI (Nemzetközi Színházi Intézet) Magyar Központja
- Klebelsberg Kuno-ösztöndíjbizottság
- Magyar Bibliatársulat Alapítvány Kuratóriuma
- Magyar Irodalomtörténeti Társaság, felügyelőbizottság
- Magyar Papír- és Vízjelkutatók Társasága
- Magyar Táncstudományi Társaság
- Magyar–Észt Társaság
- MOKKA-Régi könyvek tagozat
- Móricz Zsigmond Alkotói Ösztöndíj, bíráló bizottság
- MTA BTK Reneszánsz-Barokk Kutatócsoport
- MTA Irodalomtudományi Bizottsága Színház- és Filmtudományi Állandó Bizottsága
- MTA Klasszika-filológiai Tudományos Bizottság
- MTA Könyvtörténeti Munkabizottság
- MTA Közép- és Neolatin Munkabizottság
- MTA Néprajztudományi Bizottsága Táncstudományi Munkabizottsága
- Műtárgyvédelmi Iroda, Kulturális Javak Bizottsága
- Nemzetközi Magyarástudományi Társaság
- OISTAT (Szcenográfusok, Színházépítésszek és -technikusok Nemzetközi Szervezete) Magyar Központ Egyesület
- Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület Restaurátor Szakosztálya elnökségi tag
- Reguly Társaság
- Táncal a Párkapcsolatokért Alapítvány kuratóriuma

Állandó jelleggel, keretszerződés vagy tagság szerint:

MMA-együttműködés: a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete 2019 áprilisával megállapodást kötött az Országos Széchényi Könyvtárral mint kutatóintézettel közös céljaik megvalósítása érdekében. Az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Művészeti Akadémia 2018 januárja óta fűzte szorosabbra együttműködését, mely több rétegű, így a könyvkiadástól a tematikus nagykiállításokig és a közös konferenciákig számos területre kiterjed.

A nemzeti könyvtár együttműködik a **Magyar Nemzeti Levéltárral és Magyar Nemzeti Múzeummal** az összehangolt hungarikakutatások érdekében a Klebelsberg Kuno-ösztöndíj bizottsága és a *Lymbus* szerkesztőbizottsága révén.

A **Balassi Intézettel** eseti együttműködések születtek közös kiállítások és programok szervezésére Magyarországon és külföldi magyar intézetekben, főképp évfordulós események mentén.

Együttműködések a **BTK Irodalomtudományi, a Történettudományi és a Zenetudományi Intézettel**, kölcsönös kutatóprojektek és könyvkiadások mentén. (folyamatos)

Az OSZK – könyvkiadási programja keretében – több kiadványát társkiadásban jelenteti meg: így 2021-ben a Külgazdasági és Külügyminisztériummal és Magyarástudományi

Társasággal a *Lymbus* folyóiratot, az Erdélyi Múzeum Egyesülettel és a Háromszék Vármegye Kiadóval a Mikó Imre és felesége levelezését közreadó forráskötetet, várhatóan olasz partnerekkel a Travaglia-vázlatkönyv hasonmás kiadását stb. Az OSZK további kiadói programjai a régi partnerekkel, hazai és külföldi szakkönyvkiadókkal tovább folytatódnak. Ezek közt kiemelten fontosak az OSZK-könyvsorozatok (*Bibliotheca Scientiae et Artis, Nemzeti Téka, Studia Theatralica*), és az intézményi periodikák. Utóbbiak közül legfontosabbak: *Magyar Könyvszemle, Könyv, könyvtár, könyvtáros, Mercurius, Irodalmi Magazin* stb.). Könyvkiadási együttműködő partnerek: Gondolat, Argumentum, Magyar Napló, Kossuth könyvkiadók, valamint a Bölcsészettudományi Kutatóközpont, az MTA KIK, MMA Kiadó, PIM, stb. További együttműködések folytatódnak a bizományosi könyvek tekintetében.

A járványhelyzettől és ennek megfelelően a kiállítási tervek megvalósításától függően együttműködés várható különböző intézményekkel és gyűjteményekkel a hazai műtárgy-kölcsönzés tekintetében.

9.2 Nemzetközi együttműködések

- ADLUG Amicus DOBIS/LIBIS User Group
- AIBM (IAML) Zenei Könyvtárak Nemzetközi Szövetsége Magyar Nemzeti Csoportja – tag
- Akademie für Mozart-Forschung – választott tag
- CENL (Conference of European National Libraries)
- CERL (Consortium of European Research Libraries)
- Equipex Biblissima, Patrimoine écrit du Moyen Âge et de Renaissance tudományos tanácsa (Párizs) – tag
- Fragmentarium 2020 Fellowship (Fribourg, CH) – tag
- IADA (International Association of Book and Paper Conservators)
- ICOM (International Council of Museums)
- IFLA (International Federation of Library Associations) – 4 szakmai szekcióban
- IFTR / FIRT (Nemzetközi Színháztudományi Társaság) – tag
- IIPC (International Internet Preservation Consortium)
- International BIBFRAME Initiative Organiser Group
- International ISBN Agency
- International ISMN Agency (International Standard Music: Nürnberg)
- Internationale Gutenberg Gesellschaft in Mainz
- ISO/TC 46 műszaki bizottság SC4 albizottság (Technical interoperability)
- ISO/TC 46 műszaki bizottság SC8 albizottság (Quality–Statistics and performance evaluation)
- LIBER
- QQML International member (Qualitative and Quantitative Methods in Libraries) – tag
- Répertoire International de Littérature Musicale (RILM) National Committee of Hungary – társelnök
- Répertoire International des Sources Musicales (RISM) Hungarian Working Group – elnök
- TeaTS (Finn Színháztudományi Társaság) – tag
- The Future of Libraries Is Open (FOLIO) Product Council – 2 tag

Nemzetközi együttműködések (nem pályázatos) bemutatása:

2020 júniusában érkezett a megkeresés a brnói Morva Nemzeti Könyvtártól, melyben intézményünk közreműködését kérik a V4+ Könyvtáros Konferencia megszervezésében. Az OSZK támogatja az eseményt, mely 2020 ősze helyett 2021 tavaszán kerül megrendezésre.

2020 júliusában kapcsolatfelvétel történt az Ankarai Elnöki Könyvtárral egy jövőbeli együttműködési megállapodás kidolgozására. Míg a személyes találkozó lehetővé válik a két intézmény képviselői között, a koordinátorok segítségével többszöri e-mailváltás során ismertették digitalizáló központjaival kapcsolatos terveiket, tapasztalataikat egymással. Az együttműködési megállapodás megszületése a személyes találkozót követően várható.

2020 augusztusában kereste meg intézményünk az Országos Idegennyelvű Könyvtárral együtt a Zágrábi Nemzeti és Egyetemi Könyvtárat együttműködési céllal, akik üdvözltek a kezdeményezést. Az együttműködés részleteinek kidolgozása megkezdődött, az aláírásra várhatóan 2021-ben kerül sor.

2020 szeptemberében a Magyar-Szaúdi Együttműködési Kormányközi Vegyes Bizottság harmadik ülésére kért anyagbekérőben az intézményünk jelezte, hogy bár jelenleg nincsen érvényben lévő együttműködési megállapodása a Szaúd-Arábiai Királyság Nemzeti Könyvtárával, nyitott ellenben egy kétoldalú szakmai együttműködésre.

2021 januárjában a Külgazdasági és Külügyminisztérium Oroszország, Kelet-Európa és Közép-Ázsia Főosztálya kérésére intézményünk megvizsgálta a Mongóliai Nemzeti Könyvtárral való együttműködés lehetőségét. Üdvözlí és támogatja a két könyvtár szakmai együttműködését, mivel több Különgyűjteményi Tárunkban is található mongol vonatkozású anyag. Az együttműködés keretében lehetőség nyílna a felek közti digitális dokumentumcserére, illetve amennyiben a Mongol Nemzeti Könyvtár rendelkezik hungarika-jellegű anyaggal, annak feldolgozására is.

2020 októberében a Miniszterelnökség, a Külgazdasági és Külügyminisztérium és az Országos Széchényi Könyvtár nagy sikerű kiállítást valósított meg a Várkert Bazár rendezvénytermében *Visegrádi portrék. Arcképek Közép-Európa múltjából – a Visegrádi Együttműködés 30. évfordulójára* címmel. Gaál Tibor portréművész kiállítása főhajtás a közép-európai országok három évtizeddel ezelőtti összefogása előtt, de egyben túlmutat e harminc esztendőn, hiszen az alkotó a térség (közel)múltjának nagy alakjait rajzolta újra egyéni látásmódban oly módon, ami nem csak a múlt felé fordul vissza, hanem a korábbi egyéni teljesítmények felvillantásával egyszerre a jövő irányába is előre tekint. A kiállítás minden egyes eleme – beleértve a kísérőfüzetet is – hat nyelven készült (magyar, szlovák, cseh, lengyel, angol, francia). 2020 októberében nagy sikerrel valósult meg a kiállítás a Várkert Bazárban. Az eredeti tervek szerint a kiállítás ezután Prágába, Pozsonyba, majd Varsóba utazott volna a magyar kulturális külképviseletek együttműködésével, hogy 2021. február 15-re, a Visegrádi Együttműködés harmincadik évfordulójára utolsó helyszínként Brüsszelbe érkezzen, a világjárvány azonban ezt megakadályozta. Szeretnénk ezért a kiállítást Magyarország soros V4-elnökségének kulturális programjai közé illesz-

teni 2021 második félévében, és a már említett városok magyar kulturális intézményeiben bemutatni. A külföldi kiállítások befejeztével 2022 tavaszán az Országos Széchényi Könyvtár a soros elnökség kapcsán a kiállítás online-változatát is szeretné megvalósítani elektronikus kiállítás formájában.

A V4-es tagállamok között jelentős múltra és eredményekre tekint vissza a kulturális együttműködés. A visegrádi csoport nemzeti könyvtárai hisznek abban, hogy a kultúra megfelelő hangsúlyt kell, hogy kapjon minden nemzet életében, s kiemelt szakterületnek tekintik a kulturális örökség megőrzését és közvetítését a széles közvélemény számára. Mindezekre való tekintettel javasoljuk egy nemzetközi tudományos konferencia megvalósítását a V4-es országok nemzeti könyvtárainak és könyvtárosainak, szakértőinek bevonásával „*Nemzeti könyvtárak és nemzeti könyvtárügy a 21. században a V4-es országokban – kihívások, megoldások, együttműködés*” címmel. A szakmai rendezvény kiemelt célja, hogy a V4-es országok könyvtárosai még jobban megismerjék egymás szakmai tevékenységét, jó gyakorlatait; minél szélesebb körben váljon ismertté a könyvtárak szakmai tevékenysége; alakuljon ki hosszú távú együttműködés az országok könyvtárai között, építve a már lelévő alapkövekre, különös tekintettel a világvárvány alatt kialakított innovatív megoldásokra. A szakmai rendezvény különleges figyelmet szentelne az alábbi témaköröknek: *könyvtárak és új szolgáltatások a járvány idején; online tartalomszolgáltatás a V4-es országokban; digitalizálás és kulturális örökség megőrzés/szolgáltatás; webarchiválás.*

A nemzetközi konferencia létrejötté és a szakmai együttműködés hosszabb távon mind a cseh, mind a lengyel, mind a szlovák, mind a magyar könyvtárak szakmai presztízsét emelheti. A szakmai rendezvény létrejötté segítheti a négy ország kulturális együttműködésében a szakmai kapcsolatok további elmélyítését, illetve fejlődést hozhat működésükben és könyvtári-információs szolgáltatásaikban is.

A tervezett konferencia főbb paraméterei

- Fő szervező és megvalósító: Országos Széchényi Könyvtár
- A megvalósítás módja: online konferencia
- Időpont és időtartam: 2021. október–november fordulója (tekintettel az 1335. évi visegrádi királytalálkozóra), két nap
- Nyelv: angol
- Programelemek:
  - 1. nap: V4-es országos körképek a fenti témakörök tükrében, nemzeti könyvtári helyzetképek a fenti témakörök tükrében
  - 2. nap: előadások, kerekasztal-beszélgetések, workshop a webarchiválás kiemelt témájában
- EU-s és Visegrádi Alap pályázata a prágai Vaclav Havel könyvtárral, The Other Europe projekt (2019–2022)
- EODOPEN Projekt - (Digitális dokumentumok jogkezelése)
- 2019 - A bécsi corvinák komplex feldolgozása - az Österreichische Nationalbibliothek, az Österreichische Akademie der Wissenschaften és az OSZK közös programja
- CERL/ Európai Kutatókönyvtárak Konzorciuma: Magyarországot – a korábbi évekhez hasonlóan – az OSZK (és 2018 óta részben az Egyházi Könyvtárak Egyesülése, az EKE) képviseli.
- Kutatócserék: a nemzeti könyvtár feladatkörébe tartozik a magyar retrospektív nemzeti bibliográfia (15–18. század) összeállítása. A modern tudományosság kritériumai alapján elengedhetetlen, hogy a hungarikumok leírása autopszia alapján történjen.

Több szomszédos ország könyvtárával van olyan együttműködés, amely ezt a munkát támogatja (kölcönösségi és viszonyossági alapon), és lehetőséget biztosít a rendszeres szakmai konzultációra, és az eredmények egymás tudományos konferenciáin való bemutatására is. 2021-ben cél az időközben lejárt együttműködési megállapodások megújítása.

Eseti jelleggel, 2021 folyamán:

- Az Ostravai Egyetem és OSZK közötti együttműködés (keretszerződés) véglegesítése folyamatban van.
- Együttműködés a Göttingeni Egyetemi Könyvtárral: a két világháború közötti német kultúrpolitika a göttingeni egyetemi könyvtárat jelölte ki a magyar anyag gyűjtésére. A kiemelt forrásokból jelentős mennyiségű magyar és magyar vonatkozású folyóirat és könyv került ide, amelynek kéziratos katalógusa két vaskos fólió kötetet tesz ki.
- A Szlovák Nemzeti Könyvtártól megkeresés érkezett az Apponyi-projekt kapcsán való együttműködésre, melyet a Régi Nyomtatványok Tára, a Kutatási és Különgyűjteményi Főosztály koordinál.
- A Cseh Nemzeti Könyvtárral tervezett együttműködés (Kubelikova-Szell Library „virtual reconstruction”) 2019-ben megerősítést nyert, 2021-ben (amennyiben a járványhelyzet lehetővé teszi) ennek keretében kerülhet sor nyomtatványok közös katalógusa leírására.
- Az Osztrák Nemzeti Könyvtár együttműködést kezdeményezett: a hazai corvina-kutatás eredményeit közreadó sorozatunk, a *Supplementum Corvinianum* kötetekben kívánják elhelyezni a bécsi corvina-kutatási projektek eredményeit. 2021-ben várhatóan együttműködési megállapodás születik erről.
- Az Osztrák Nemzeti Könyvtár részéről együttműködési felkérés érkezett az ún. Duna Projektben (a CENL támogatta szakmai szemináriumra szakértői delegálás minden ún. „Duna-ország” nemzeti könyvtára révén.) A projekt 2020 végén megkezdődött, várhatóan 2021-ben valósul meg és egy virtuális kiállítás valósul meg a projekt keretein belül.

Mely nemzetközi konferenciákon adnak elő a könyvtár munkatársai:

Konferencia (név, idő, helyszín)	Név
VI. Malalas conference, 2021. május, Tübingen	Tóth Anna Judit
A színház közös tere -- a közös tér színháza / The Common Space of Theater. Theater of the Common Space, 2021. március 20-21., Kolozsvár, online	Dr. Sirató Ildikó
Válság, változás, perspektívák / Crisis, Change, Perspective, 2021. április 16-17., Csíkszereda, online	Dr. Sirató Ildikó
Theatre Ecologies: Environments, Sustainability, and Politics, 2021. július 12-16., Galway, Ireland	Dr. Sirató Ildikó
Saint-Saëns, d'un siècle à l'autre, 2021. október 6-8., Párizs	Illyés Boglárka

Mikes-program

Könyvtári rendszerben hasznosult dokumentumok száma	2020. évi tény	2021. évi terv
Könyv, zenemű és periodikaszám (dokumentum)	14.096	21.000
Egyéb dokumentum	403	6000

A Nemzetpolitikai Államtitkárság által 2014-ben életre hívott Mikes Kelemen-program 2021-es évi támogatási időszakában a program lezárási szakaszát indítjuk el. Az idei évben, európai, ausztrál és észak-amerikai pontok utolsó gyűjtésének eredményeit, mintegy ezer doboz adomány hazaszállítását tervezzük. A gyűjtőpontokról, információink alapján a 2021-es évben beérkező dokumentumok: könyv és időszaki kiadvány 17–19 ezer dokumentum, 2–3 ezer pedig különgyűjteményi (elsősorban kéziratári), illetve az előző évekről megmaradt, még feldolgozáson át nem esett 5–6 ezer dokumentum.

A Mikes-program tervezett munkafolyamatai a 2021–2022-es időszakban:

1. A beérkező dokumentumok tipizálása, hasonlítása az Amicus könyvtári rendszer és a papír alapú katalógusaink példányadatai alapján, jegyzékre vétele, gyarapítási döntés meghozatala
2. Leltár/selejtezés
3. Kiajánlás, kiszállítás

10. Pályázatok bemutatása, aktuális helyzete, fenntartási kérdések

10.1. Hazai pályázatok bemutatása

A folyamatos könyvkiadási tevékenység mellett NKA támogatások könyvkiadásra és a szakmai időszaki kiadványok megjelentetésére. A könyvkiadási terveket lásd 11. pontban.

10.2. Európai uniós pályázatok bemutatása

The Other Europe-projekt – a Visegrádi Alap és az EB Citizen Grant pályázata folytatódik 10–12 interjú teljes körű feldolgozása, fordítása (magyar-angol-angol-magyar), feliratozása, vágása, közzététele történik meg együttműködésben a prágai Vaclav Hável Könyvtárral.

Az **EODOPEN** projekt az eBooks on Demand (EOD) Network (<https://books2ebooks.eu/hu>) alapját jelentő partneri kapcsolatokra és infrastruktúrára épül. A 11 európai országot képviselő 15 projektpartner alkotta konzorciumot az Innsbrucki Egyetem vezeti.

Az EODOPEN projekt fő célja, hogy a digitálisan láthatatlan, „rejtett” műveket felhozza a raktárak mélyéről és a nyilvánosság elé tárja. A cél érdekében közvetlenül együttműködik a különböző közösségekkel mind a digitalizálendő források kiválasztása, mind maga a digitalizálás és a projekteredmények bemutatása terén, egyben hozzájárul a könyvtári munkaközösségek teljesítőképességéhez a jogtisztázási kérdések adekvát kezelését illetően.

Az EODOPEN az alábbi három cél megvalósításával jelentős mértékben járul hozzá a Kreatív Európa (Creative Europe) program sikeréhez:

- A 20–21. században keletkezett, digitálisan rejtve maradt irodalmi művek digitalizálása és elérhetővé tétele a széles értelemben vett európai közönség számára; a hozzáférhetőség fejlesztésével együtt az érdeklődés felhívása a 20–21. századi kulturális örökség iránt, beleértve a szürke- és a tudományos irodalmat, valamint a kultúrák közti párbeszéd élénkebbé tétele a nemzeti, regionális és helyi közösségek szintjén;
- Elősegíteni a hozzáférést a vakok és látássérültek, valamint a fiatal használói közönség számára a 20–21. század irodalmi műveihez;
- A könyvtári dolgozók és egyéb kulturális örökség-védelmi intézményi alkalmazottak készségeinek fejlesztése, hogy együtt tudjanak működni regionális, nemzeti és nemzetközi szinten a jogtisztázási kérdések adekvát kezelésében;

A projekt 2019 őszén indult, és várhatóan 2024 őszén zárul. Ebben az évben négy munkakonferencia zajlik majd, amelyen kollegáink aktívan részt vesznek. Folytatódik a 6-os munkacsoport munkája, havi rendszeres online összejövetelekkel. Az OSZK ennek vezetését végzi. Véglegesítésre kerül a specifikáció, az ennek kapcsán tervezett EU-s jelentés elkészül. A szerzői jogtisztázás dokumentációs eszközének prototípusának előkészítése megkezdődik. Létrejön a magyar érdeklődők számára elérhető, a projekt céljait és eredményeit népszerűsítő honlap. Elkezdődik a művek azonosítása és digitalizálása az OSZK-n belül. Cikkek jelennek meg a projektről.

10.3 Fenntartási időszakban lévő pályázatok

2015. április 29-én indult el az Elektronikus Dokumentumküldés Országos Rendszere, Adatbázisa és Dokumentumtára, közkeletű nevén az **ELDORADO** (TÁMOP 3.2.4.B-11/1/2012) projekt. A célja olyan rendszer létrehozása volt, amely biztosítja, hogy a szerzői jog által nem védett dokumentumok mellett a szerzői jog által védett könyvtári dokumentumok is eljuthassanak a felhasználókhoz, jól szabályozott, a jogtulajdonosok által is követhető, jogszerű módon, a könyvtárakat segítő munkafolyamat rendszerrel és az eddigi eredmények (ODR, MOKKA, Cikkarchívum) integrálásával. A pályázat esetében a fenntartási időszak 2021. február 10-ig tartott.

Cselekvő Közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1.15-2016-00001): A projekt fő célja a társadalmi együttélés erősítése, az előítéletesség és hátrányos megkülönböztetés elleni fellépés erősítése, a romák aktív társadalmi szerepvállalásának erősítése, fiatal felnőttek társadalmi integrációjának elősegítése, a társadalmi és közösségi szerepvállalás ösztönzése, az idősek széleskörű társadalmi részvételének támogatása. Együttműködő konzorciumi partnerek: (konzorciumvezető a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, partner a NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. (NMI Nkft) és az Országos Széchényi Könyvtár A pályázat esetében a fenntartási időszak 2022. szeptember 15-ig tart. A fenntartási időszakban képzéseket szervezünk, országos konferenciát tartunk, működtetjük a projekt keretében létrehozott WIKI tudástárat, közreműködünk a „Közösségek hete” programsorozat szervezésében és együttműködünk konzorciumi partnereinkkel a fenntartási feladataik megvalósításában.

11. Tudományos kutatás

A Kutatási és Különgyűjteményi Főosztályhoz közvetlenül tartozó osztályok munkatársai, valamint az egyéb szervezeti egységeknél dolgozó, de kutatómunkát is ellátó munkatársak alapfeladataik (gyűjteményfejlesztés, állományvédelem, feldolgozás, valamint a tájékoztató, szervező és szakértői munka) ellátása mellett jól meghatározott, intézményi érdekű kutatások mentén dolgoznak belső és külső tudományos projektekben. A belső kutatóprojektek az OSZK állományának (főként egyedi különgyűjteményeinek, hagyatékainak) tudományos igényű feltárását célozzák, több esetben azonban intézményi együttműködések során valósulnak meg a kutatások. Mindezt az intézmény *Kutatónapi szabályzata* rögzített feltételeivel teszik, meghatározott tematikákban és időtartamban (általában 1–5 év periódusban).

A *Kutatónapi szabályzat* megújulása miatt a 2020. évre megítélt kutatónapok beszámolóját 2021 elején bírálják el, az új kérelmeket pedig az új szabályzat hatályba lépése után lehet benyújtani. Az új szabályzat egyik alapvető változása az lesz, hogy kutatónapot kizárólag tudományos kutatásra lehet majd igényelni, az oktatási tevékenységet és a tudományos fokozat megszerzésére irányuló képzésekben való részvételt külön szabályozzák és elválik a kutatónaptól. Emiatt azonban a kutatónap kérelmek hagyományosan az igényelt időszakot megelőző év végi benyújtása (és véleményezése, valamint elfogadása) 2020 decemberében nem valósult meg. A kérelmek benyújtására várhatóan 2021 első negyedévének végén kerül sor. A benyújtandó témák között várhatóan több olyan kutatási kérelem szerepel majd, amely az előző években megkezdett és még le nem zárult munka folytatására vonatkozik.

Az intézmény minősített kutatói a nemzetközi együttműködések kialakításában, hazai és nemzetközi szakmai (például akadémiai bizottsági) fórumokon, valamint a felsőoktatásban és egyéb tudományos programokban (doktori, Bolyai, Bolyai plusz, Klebelsberg, Domus, stb.), illetve különböző hazai folyóirat-szerkesztőbizottságok (*Magyar Könyvszemle; Irodalomtörténeti Közlemények*, stb.) munkájában is aktívan részt vállalnak. Folyamatosan jelen vannak hazai és nemzetközi konferenciákon (ez 2020-ban és várhatóan 2021 egy részében is online részvételt jelent), számos egyéni tudományos publikációt tesznek közzé minden évben, alapfeladataik mellett többen vállalnak részt intézményi könyvsorozatok, tanulmánykötetek, folyóiratok szerkesztésében.

A kutatásszervezés tartalmi koordinációja mellett a Kutatásszervezési Osztály szervezi az intézmény hazai műtárgykölcsönzését, különböző pályázatokon (NKA, OTKA) való részvételét, ellátja az OSZK teljes könyvkiadási programjaihoz (könyvkiadói tevékenységéhez) tartozó részfeladatokat (kiadványszerkesztés, olvasószerkesztés és korrekció, fordítás, tördelés, stb.) valamint szervezi az OSZK könyves- és ajándékbolt összetett feladatait, (bizományosi és terjesztési feladatok is). Aktív részt vállal – a járványhelyzet idején elsősorban online felületeken megjelenő publikációk formájában – az intézmény rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában is. (A könyves rendezvények – külső és belső helyszíneken – teljességében a Főosztály szervezésében valósulnak meg.) Mind-ezen feladatok szorosan kötődnek a szervezett tudományos kutatási eredmények közzétételéhez, melyek hagyományosan négy területen mutatkoznak meg: időszaki kiállítások, könyvkiadás, tudományos konferenciák, tematikus honlapok/tudástárak.

MTMT

Tudományos kutatás	2020. évi tény	2021. évi terv
Kutatómunka éves időalapja (kutatónap/év)	2166 nap	1196 nap
Tudományos kutatások száma (a folyamatban lévő és a lezárt kutatások külön feltüntetve) (db)	86	30
A könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	612 ²	490 ³
Idegen nyelvű publikációk száma	25 ⁴	16
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	5	3
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	17	28
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	80 ⁵	140
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	45	22
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	115 ⁶	180

A nemzeti könyvtár 2020-ban együttműködési megállapodást kötött az MTA KIK-kel az MTMT-hez való intézményi csatlakozásról, és megkezdődött az intézményi adminisztrátorok képzése, a hiányzó kutatói és munkatársi profiloldalak létrehozása és a publikációk 2016-ig visszamenőleges feltöltése. 2021-re tervezett feladat az intézményből az elmúlt években bármilyen okból távozó munkatársak OSZK-vonatkozású publikációinak feltöltése, a jelenlegi munkatársak publikációinak affiliációja.

² 2020: Ide véve a folyóiratszerkesztést, adatközlést, fordítást, lektorálást és kiállítási kurátori tevékenységet is, valamint ide számítva a könyvtárszakmai és informatikai jellegű publikációkat is (digitalizálás, stb.) A számok az idegen nyelvű publikációk nélkül értendők. Kutatónappal rendelkező munkatársak publikációi: 221, kutatónappal nem rendelkezők: 55, összesen: 276. Az adatközléseket (171+6=177) is számítva összesen: 392. A rövidebb írásokat, blogbejegyzéseket is számítva (72+87=159) együtt: 612. A könyvtár összes publikációinak száma: 612 (ebből kutatónappal rendelkezők: 464, a kutatónappal nem rendelkezők: 148).

³ 2021: Ide véve a folyóiratszerkesztést, adatközlést, fordítást, lektorálást és kiállítási kurátori tevékenységet is, valamint ide számítva a könyvtárszakmai és informatikai jellegű publikációkat is (digitalizálás, stb.), az idegen nyelvű publikációk nélkül.

⁴ 2020: Kutatónappal rendelkező munkatársak idegen nyelvű publikációi: 22, kutatónappal nem rendelkezők: 3.

⁵ Összes előadás konferencián vagy másutt, kutatónappal rendelkezők előadásainak száma: 50, kutatónappal nem rendelkezők: 30.

⁶ Összes részvétel (előadással és anélkül).

Hazai és nemzetközi szervezeti tagságok; szerkesztőségi, felkért szakértői tevékenység

Tudományos projektek:

- 2016 - NKFI H K 120495: A reneszánsz művészet Magyarországon (székhelye: MTA BTK, Művészettörténeti Intézet; témavezető: Mikó Árpád)
- Bölcsészettudományi Kutatóközpont Lendület Nyugat-magyarországi irodalom 1770–1820 Kutatócsoport (2017–2022, Csörsz Rumen István vezetésével)
- Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Mohács 1526–2026 projekt
- Janus Pannonius prózafordításai és fordításelmélete, MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, MMA MMKI-Ö-20 Művészeti Ösztöndíj, 2020–2023
- NKFIH K 128797 „XIV–XVI. századi magyar történelmi és irodalmi források Olaszország levéltáraiban és könyvtáraiban”
- OTKA-témák száma: el *A Meditationes Vitae Christi hosszú olasz változatának kritikai kiadása* című, 129671-es azonosítójú OTKA
- PIQL II. Projekt, 2020. (Digitális dokumentumok hosszútávú megőrzése) - Projektvezető
- ÚNKP-19-3-I-PPKE-66 „Csulai Mór é Fülöp alakja a legújabb olasz források tükrében” - egyéni kutatási ösztöndíj

A. Folyóiratok, periodikák szerkesztőbizottsági munkái

- *A Corvina könyvtár budai mőhelye*
- *Régi Ritka*
- *Irodalomtörténeti Közlemények*
- *Kisgrafika*
- *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*
- *Könyvtári Figyelő*
- *Magyar Ex libris* – A magyar ex libris életet bemutató honlap
- *Magyar Könyvszemle*
- *Magyar Nyelvemlék*-honlap
- *MOKKA-R* (elnök)
- *Presbiter. A Magyar Reformátos Presbiteri Szövetség lapja*
- *Studia Theatralica* (könyvsorozat)
- *Színpad. Előadóművészetek technikája*
- *Térképtörténeti Közlemények*

Az OSZK Könyvkiadási tevékenysége: kiadványok, megjelentetni kívánt tudományos közlemények számának tervezése

Az OSZK önállóan és társkiadásban megjelentetett kiadványai az utóbbi esztendőben folyamatos sikereket értek el. A nemzeti könyvtár évek óta rangos kiadványokkal van jelen a hazai könyvpiacra, melyek az intézmény páratlan állományára és munkatársai szaktudására építenek. Megjelentetésüket az új eredmények közzététele mellett szükségessé teszi a nemzeti könyvtár országos feladataiból adódó egyedi bibliográfiai és szakkönyvtári tevékenység, illetőleg a gazdag gyűjteményi háttér is.

Az utóbbi másfél évtizedben a folyamatosan megjelenő saját periodikáink és évkönyveink mellett a szakmai elismerések sem maradtak el. A nemzeti könyvtár 2021-ben is részt

vesz a *Szép Magyar Könyv* versenyen, amelyen az előző év kiadványait díjazzák. A kiírás 2021 februárjában várható.

A MKKE-tagság az intézmény egészére nézve is hasznos kapcsolati tőkét jelent, s jó kapcsolatnak bizonyul a kiadói szféra és a könyvtárak között, ami előmozdítója lehet az e-köteles művek és a digitális mesterpéldányok OSZK-ba történő későbbi beszolgáltatásának.

2021-ben is számos kiadvány megjelentetését tervezzük önállóan vagy rangos hazai és nemzetközi könyvkiadókkal társkiadásban (Gondolat, Argumentum, MMA, Magyar Napló stb.). Tovább folytatjuk sikeres sorozataink kiadását, köztük az OSZK éves konferenciája előadásainak írott változatát egybegyűjtő *Bibliotheca Scientiae et Artis* sorozatot, valamint a *Nemzeti Téka*, *Studia Theatralica* című sorozatokat.

Jelentős szakmai bibliográfiák megjelentetése mellett kiállítási katalógusok, díszalbumok, hasonmás kötetek, időszaki kiadványok éppúgy szerepelnek a kiadói tervben, mint doktori munkák megjelentetése. A kiadandó munkák műfaji és tematikai sokszínűsége jól tükrözi egyrészt a nemzeti könyvtárban folyó széleskörű tudományos kutatást és munkát, a tervezett reprint- és fakszimile-kiadások pedig további ízelítőt adnak a gyűjtemény gazdag anyagából.

2021-re tervezett kiadványok

Könyvsorozatok

Nemzeti Téka (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- PRAZNOVSZKY Mihály, *Egy műszaki értelmiségi nemes könyvtára a 18. században*, Bp., OSZK–Gondolat, 2021 [sorozatszerk. Boka László – Kégli Ferenc]

Bibliotheca Scientiae et Artis (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- *Emlék – Emlékmű – Műemlék*, szerk. BORECZKY Anna, DEDE Franciska, SZEGŐ Iván, Bp., OSZK–Gondolat Kiadó, 2021 (BScA 12) [sorozatszerk. Boka László]
- *Töredéktől töredékig*, szerk. KOVÁCS Eszter, VISY Beatrix, Bp., OSZK–Gondolat Kiadó, 2021 (BScA 13) [sorozatszerk. Boka László]

Studia Theatralica

- MIKLÓSY Gyula *naplója II. (1889–1891)*, szerk. RAJNAI Edit, Bp., OSZK, 2021 [sorozatszerk. Sirató Ildikó]

Díszalbumok, kiállítási katalógusok

- Lucinda de JASZAY, *Magyar filmrendezők (munkacím)*, Bp., 2021.

Hasonmás kiadások, fakszimilék

- *Pietro Travaglia vázlatkönyve* (magyar–angol–olasz nyelvű tanulmány), 2021.
- *Képes Krónika*, Bp., OSZK– Magyar Menedék, 2021
- *Florenc és Lion vitézek, valamint Marcibella török kisasszony története*, SZEBELÉDI Zsolt (s.a.r.), Bp., OSZK

Bibliográfiák, repertóriumok, forrásközlések

- *Magyar könyvtártörténeti kronológia 5.*, szerk. GERŐ Gyula, RÁCZ Ágnes, Bp., OSZK, 2021.

- *Az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár és egyéb esztergomi gyűjteményekben őrzött kódexek katalógusa*, szerk. MADAS Edit, Bp., OSZK–Esztergomi Főszékesegyház, 2021.
- *Gróf Mikó Imre és felesége gróf Rhédey Mária levelezése (1848–1849)*, szerk. LIPTHAY Endre, SOMOGYI Gréta, OSZK–EME–Háromszék Vármegye Kiadó, 2021.

Tanulmánykötetek, monográfiák

- NÓVÉ Béla, *Magyar emigrációtörténet 1893–2019*, Bp., OSZK, 2021.
- Id. ÁBRÁNYI Kornél: *A Rózsavölgyi és Társa császári és királyi udvari zenekereskedés monográfiája*, szerk. MIKUSI Balázs, Bp., OSZK, 2021.
- BÁNFI Szilvia, *Egy különös sorsú nyomdász vállalkozásai Közép-Európában a 16. század közepén, Raphael Hoffhalter tipográfus működésének és nyomdakészletének ismertetése (1556–1568)*. Bp., OSZK, 2021.
- PAP Ágnes, *Magyar utazók Indiában*, Bp., OSZK, 2021.
- BAKONYI Zsuzsanna (s.a.r.), *Count Taaffe's letters from the Imperial Camp*, Bp., OSZK, 2021.
- NEBOJSZKI László *Közép-bácskai települések néprajzi-helyrajzi leírása 1859-60-ból*, Bp., OSZK–Argumentum, 2021.
- BOKA László, SZÁSZ László (szerk.), *A sokrétű transzilvanizmus*, Bp., OSZK–MMA, 2021.

Évkönyvek

- *Mercurius 2020*, szerk. DEDE Franciska, Bp., OSZK, 2021.
- *Lymbus 2020*. főszerk. UJVÁRY Gábor, Bp., OSZK–MNM–MNL–BTK–Nemzetközi Magyarástudományi Társaság, 2021.

Periodikák

- *Magyar Könyvszemle 2020/3–4.* főszerk. MONOK István, Bp., OSZK–BTK, 2020.
- *Magyar Könyvszemle 2021/1–4.* főszerk. MONOK István, Bp., OSZK–BTK, 2021.
- *Irodalmi Magazin 2021/1.* Németh László, főszerk. KONDOR Péter János, Bp., OSZK–Magyar Napló, 2021.
- *Irodalmi Magazin 2021/2.* Csukás István, főszerk. KONDOR Péter János, Bp., OSZK–Magyar Napló, 2021.
- *Irodalmi Magazin 2021/3.* Mészöly Miklós, főszerk. KONDOR Péter János, Bp., OSZK–Magyar Napló, 2021.
- *Irodalmi Magazin 2021/4.* Pilinszky János, főszerk. KONDOR Péter János, Bp., OSZK–Magyar Napló, 2021.
- *Könyvtári Figyelő 2021/1–4.*, szerk. SÁGHI Ilona Bp., OSZK, 2021.
- *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2021/1–12.*, szerk. TÓTH Béla, Bp., OSZK, 2021.

Könyvbemutatók

- Az OSZK hagyományosan komoly érdeklődésre számot tartó könyvbemutatóit 2020-ban (néhány kivételtől eltekintve) a járványhelyzet miatt nem tudta megszervezni a nemzeti könyvtár. A koronavírus-járványtól függően a könyvtár a megjelent kiadványait a könyves kitelepülések rendezvényei mellett önálló könyvbemutatók keretében tervezi bemutatni. Amennyiben erre nincs lehetőség, várható az online-könyvbemutató megszervezése.
- A felújított könyves- és ajándékbolt – amint a járványhelyzet lehetővé teszi – 2021-ben is új kiadványokkal és ajándéktárgyakkal várja az érdeklődőket.

Könyves kitelepülések

- Az OSZK évek óta részt vesz a *Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon*, a *Múzeumok Majálisán*, az *Ünnepi Könyvhéten*, *A magyar nyelv és könyv ünnepe (Budavári Könyv-ünnep)* könyves fesztiválon, valamint 2018-tól az *Őszi Margó Fesztiválon* is.
- A kitelepülések során nemcsak a kiadói standon való könyvadás mellett, hanem különböző szakmai programokkal, könyvbemutatókkal és dedikálásokkal is várják a szervezők az érdeklődőket.
- Ugyanezen eseményeken az OSZK szolgáltatásainak népszerűsítése, kiállításai és rendezvényei reklámozása is megtörténik.

A 2021-ben várható programok:

- 2021. május: *Múzeumok Majálisa* (a járványhelyzet függvényében)
- 2021. június 10–13.: *92. Ünnepi Könyvhét* (a járványhelyzet függvényében)
- 2021. ősz (október–november): *Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál* (a hagyományos április végi időpontról a járványhelyzet miatt őszre halasztotta a rendezvényt az MKKE elnöksége)
- 2021. szeptember: *A magyar nyelv és könyv ünnepe* (a járványhelyzet függvényében)
- 2021. október: *Őszi Margó Fesztivál* (a járványhelyzet függvényében)

12. Kommunikációs és marketingtevékenység

Kommunikáció	2020. évi tény	2021. évi terv
Kommunikációs költségek (Ft)	n.a.	10.000.000
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	58	60
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	121	125
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	281	285
Online hírek	1.840	1.840
Közösségi médiában megjelenő hírek	5.379.250	6.183.046
Hírlevelek	2	2
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	0	500
Egyéb:	1	n.a.

12.1 Csoportvezetések

2021-ban a különgyűjteményeinkben 18 csoportvezetést tervezünk, ebből 10 a Régi Nyomtatványok Tárában, 8 pedig a Történeti Fotó- és Videótárban.

12.2 Múzeumpedagógia

Az Országos Széchényi Könyvtár múzeumpedagógiai programjaira 2020 első harmadában 3 csoportot (72 diák 5 pedagógus) fogadtunk, a bejelentkezések legjava a márciusi hónaptól kezdődött volna. A február végén nyílt Borsos-kiállításához épp a programok ki-

ajánlásán dolgoztunk. Igyekeztünk izgalmas tartalmakkal segíteni az online-oktatást a digitálisan elérhető gyűjteményeinkhez kapcsolódó feladatokkal, melyek a tananyaghoz illeszkedő módon gondoltunk el.

<http://www.oszk.hu/hirek/kvizjatek-tematikus-szolgaltatasainkbol>

<https://nemzetikonyvtar.tumblr.com/post/614380799679234048/vers-pr%C3%B3ba>

A családokat is többféle programmal szólítottuk meg: a várséták hangulatát hétfői online-nyomozós játék keretében idéztük fel, illetve házi pályázat útján, melyről interjú formában is hírt adtunk.

<http://www.oszk.hu/hirek/uj-muzeumpedagogiai-jatek-hetvegere>

<http://www.oszk.hu/hirek/nezz-szembe-multtal-kalandos-idoutazas>

Továbbá amint digitálisan is megnyílt A corvina könyvtár budai műhelye című kiállítás háromfordulós játékkal aktivizáltuk a látogatókat, melynek eredményhirdetése a Múzeumok Éjszakáján online változatban került sor. <http://www.oszk.hu/hirek/vezesd-korbetekinteted-jatek>

A nyári időszakban 6 közgyűjtemény összefogásából született egy 19. századot felölelő digitális kiállítás, melynek tartalmait múzeumpedagógusok válogatták, s ezek megértését múzeumpedagógia elemek segítik.

<https://www.thinglink.com/scene/1362022105612288001>

<https://magyarmuzeumok.hu/cikk/kapocs-az-osszkozgyujtemenyi-lego>

A következő évre vonatkozó múzeumpedagógia a járványhelyzet alakulása mellett a kiállítások megvalósulásának függvénye.

13. Minőségmenedzsment

13.1 Minőségmenedzsment eszközei

13.2 Használói elégedettségmérések

Használói elégedettségmérések	2020. évi tény	2021. évi terv
A használói elégedettségmérések száma	0	1
A használói elégedettségmérések során a válaszadó használók száma	0	200

Az intézményben 2017-ben volt felhasználói elégedettségmérés. Az **új vezetés elkötelezett a könyvtár minőségirányítási tevékenységének újjáélesztése mellett**, és ennek részeként – a partnerközpontúság jegyében – a használói elégedettség mérések két évente történő ciklikus bevezetése mellett, hiszen a mérési eredményeket a szolgáltatási folyamatok működtetésébe be tudjuk építeni. 2021-ben célul tűztünk ki használói elégedettségi felmérés megvalósítását.

III. Gyűjteményszervezés

1. Gyűjteményfejlesztés

1.1. Az állománygyarapítással kapcsolatos feladatok bemutatása

Feladatok	2020. évi tény	2021. évi terv
1. Gyarapítás		
Jegyzékek (árverés, fölőspld. stb.) hasonlítása	1.870 óra	5.000 óra
Rendelési tételek készítése (külföldi, retrospektív hazai beszerzés)	2.307 kötet	2.000 kötet
Kötelespld.-hiányok reklamálása (periodika) (főként távmunka)	952 cím	50 cím
Árverésrészvétel	19 alkalom	40 alkalom
Hagyatéki és ajándék-ügyintézés	126 eset	100 eset
Állományapasztás	2.575 kötet	8.000 kötet
Különgyűjteményi vételes gyarapítás lebonyolítása	10 mű	50 mű
Előszerezményezés, dezideráta (külföldi törzsgyűjteményi kiadványok) (főként távmunka)	2.139 tétel	1.600 tétel
Nemzetközi csere – hazai kiadványok küldése partnereknek (könyv, id. kiadvány)	2.181 példány	2.000 példány
Kvt-i dokumentumok védettségével kapcsolatos feladatok	15 eset	30 eset
Szakértői tevékenység	245 óra	150 óra
Éves beszerzési keret kezelése (számlás beszerzések)	42 számla	120 számla
2. Állomány-nyilvántartás		
Kötelespld. átvétele, feldolgozásra irányítás	13.625 mű	14.000 mű
Ajándék, vétel, csere útján beszerzett 1952 utáni hazai könyvek indítása feldolgozásra	751 kötet	1.000 kötet
Hazai könyvérkeztetés, felszerelés, raktárba irányítás	22.843 kötet	29.000 kötet
Online elektronikus könyvek érkeztetése	15.140 kötet	4.000 kötet
Kurrens hazai többes pld. állományba vétele	382 kötet	1.000 kötet
1945 után megjelent külföldi könyvek állományba vétele	1.638 kötet	3.000 kötet
Raktárrendezésből származó példányok indítása (lecserélés, x-telenítés)	283 kötet	1.000 kötet
Állomány- és pld. adatok ellenőrzése és visszamenőleges rögzítése (távmunka)	70.283 kötet	5.000 kötet
Állomány- és példányadatok visszamenőleges rögzítésének ellenőrzése (távmunka)	10.211 kötet	2.000 kötet
Kötelespld.-hiányok (periodika) állományba vételének előkészítése (főként távmunka)	6.507 részegység	6.000 részegység

1.1.1. A kötelezpéldányok kezelése

Kötelezpéldányok fogadása, nyilván- tartása, tipizálása, elosztása	2020. tény (példány)	2021. terv (példány)
hazai kiadású könyv, hangoskönyv, CD- ROM, DVD-ROM	71.715	75.000
külföldi kiadású könyv	3.162	1.000
időszaki kiadvány (részegység)	193.242	180.000
csoportos anyag (tankönyv, jegyzet, fü- zetes kiadvány)	13.392	12.000
av-anyag (film) - DVD	110	80
av-anyag (film) - BRD	43	40
kisnyomtatvány (láda)	28	15
plakát	2.104	1.500
zenemű (kotta)	720	700
zenemű (hangfelvétel, CD)	411	200
kartográfiai dokumentum*	352	300

A be nem szolgáltatott kötelezpéldányok **reklamálása** (együttműködve a Gyarapítási Osztállyal); a hibás kiadványokkal, illetve a hiányosan vagy nem a kellő példányszámban beküldött kiadványokkal, továbbá a duplán beküldött kiadványokkal kapcsolatos ügyin-
tézés

2020 tény: reklamáció 4.381 féle mű 17.151 példányban (Ebből online kiadvány 637 mű), duplum 360 mű 2.068 példányban, hibás 29 mű 65 példányban

Tervszám 2021: 3.000 féle mű (12.000 példányban)

Pályázati igazolások kiadása a pályázók részére a kiadványaik kötelezpéldányainak be-
szolgáltatásáról (hasonlítás, a hiányzó kiadványok bekérése, az igazolások kiállítása)

2020 tény: 554

Tervszám 2021: 400

A kiadványok kötelezpéldányainak szolgáltatásáról, megőrzéséről és hasznosításáról szóló, 2021. január 1-én hatályba lépő 717/2020.(XII.30.) Korm. rendelethez elkészült az új honlap. A kiadók és nyomdák igényeihez igazodva folyamatosan készülnek és kerülnek fel a kötelezpéldány honlapra a frissített tartalmak. Ki kell dolgozni a nyomtatott kiad-
vánnyal megegyező elektronikus változat kiváltására szolgáló 7. példány kezelésének részleteit, mivel ez új elem a rendeletben.

Az OKR Projekt keretében folyamatosan zajlik az ISBN Program megújítása (ISBN, ISMN, ISSN számkiutalás beépítése), továbbá a kötelezpéldány (analóg és online) beadás, érkez-
tetés és szétosztás rendszerének kialakítása.

1.1.2. Az OSZK gyűjteményének fejlesztése

Gyűjteményfejlesztés	2020. évi tény	2021. évi terv
gyarapodás (db)	76.060	77.660

ebből folyóirat	16.925	28.880
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum	5.824	5.300
kötelezpéldány (db)	37.305	36.800
ebből elektronikus (db)	4.629	3.800
gyarapításra tervezett összeg (Ft)	n.a.	n.a.

1.2. Gyűjteményfeltárás

1.2.1. Feldolgozás, állományfeltárás, a munkafolyamat szakmai mutatói

Gyűjteményfeltárás	2020. évi tény	2021. évi terv
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	<p>Törzsgyűjtemény 21.491</p> <p>Különgyűjtemények 4.711 Kézirattár</p> <p>új rekord: 2.385 javítás, kiegészítés: 4.001 RNYT</p> <p>5.459 új Amicus rekord, 1.300 adatkiegészítés, 5.127 rekordmódosítás, 5.368 új példányadat SZT ÉS ZT</p> <p>3.036 TPKT</p> <p>44.280 TFVT</p> <p>21.491 TGY</p>	<p>Törzsgyűjtemény 25.110</p> <p>Különgyűjtemények 8.000 Kézirattár</p> <p>új rekord: 1.000 javítás, kiegészítés: 4.000 RNYT</p> <p>5.900 új Amicus rekord, 3.000 adatkiegészítés, 6.000 rekordmódosítás, 4.000 új példányadat SZT ÉS ZT</p> <p>3.300 TPKT</p> <p>55.000 TFVT</p> <p>25.110 TGY</p>
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	n.a.	n.a.
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	50 perc/tétel	50 perc/tétel

Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama	20-30 munkanap	20 munkanap
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	Törzsgyűjtemény: 92% Különgyűjtemény 37%	n.a. n.a.

1.2.2. Kurrens feldolgozás (könyvek)

Az osztály feladata a kurrens beszerzésből érkező könyvek (nyomtatott és elektronikus) feldolgozása az online katalógus számára, valamint az elektronikus formában megjelenő *Magyar Nemzeti Bibliográfia Könyvek Bibliográfiája – WWW* füzeinek szerkesztése és megjelentetése. Ennek során elvégzi a kötelespéldányként beszolgáltatott, illetve egyéb módon beszerzett kiadványok formai és tartalmi feltárását a NEKTÁR adatbázisban, kijelöli az MNB egyes füzeiben megjelenő tételeket, szerkeszti a füzeteket.

Feladatok	2020. évi tény	2021. évi terv
Hazai könyvek – kötelespéldányok (és kurrens anyag egyéb forrásból) (formai és tartalmi feltárás)	16.814 mű/17.114 tétel (ebből e-könyv: 4.219 mű / 4.228 tétel)	18.000 mű/18.500 tétel
Új sorozatok	158 tétel	200 tétel
Külföldi könyvek (formai és tartalmi feltárás)	506 mű/512 tétel	1.000 mű/1.050 tétel
Összesen:	17.478 mű/17.784 tétel	19.220 mű/19.750 tétel
Besorolási tétel készítése	2.844 tétel	2.000 tétel
MNB KB – WWW tételeinek szerkesztése, publikálása	13.132 tétel	13.500 tétel

1.2.3. Retrospektív feldolgozás (könyvek)

Folytatja a retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan dokumentumok hasonlítását, tipizálását, átjelzettelését. (Az adott időszakban ez elsősorban Kossuth Lajos torinói könyvtárának a feldolgozását jelenti, mely Fejérpataky László lajstroma szerint 2.698 tétel és 4.299 darab.)

Folytatja az OSZK integrált rendszerében a retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikusan feltáratlan, MNB és nem MNB gyűjtőkörbe tartozó könyvek bibliográfiai szintű, teljes, autopszián alapuló (formai, tartalmi) feltárását. (Az adott időszakban ez elsősorban Kossuth Lajos torinói könyvtárának a feldolgozását jelenti.)

Folytatja az OSZK integrált rendszerében a retrospektív gyarapítás eredményeként a törzsgyűjteménybe kerülő dokumentumok (könyvek) bibliográfiai szintű formai és tartalmi feltárását. (Az adott időszakban ez a rendelkezésre álló gyarapítási kereten kívül a Mikes-program keretében gyarapított dokumentumok feltárását jelenti.)

Továbbra is részt vesz az OSZK integrált könyvtári rendszerének (adatbázisának) tartalmi gondozásában (az indexek karbantartásában).

Továbbra is részt vesz a magyar és hungarus személyekkel és testületekkel kapcsolatos besorolási rekordok készítésében.

Folytatja a könyvtár törzsgyűjteményébe bekerült fontosabb magángyűjtemények rekonstrukcióját, ezzel összefüggésben szerepelteti a bibliográfiai rekordokban a tulajdonosi jegyekre vonatkozó adatokat.

A tervezett éves rekordnövekmény összesen 3,5 leíróval, 2 hasonlítóval, 2 szakozóval, 1 revizzorral, 1 érkezetővel, 0,5 possessorkutatóval számolva 4.500 mű és körülbelül 5.000 tétel.

1.2.4. Időszaki kiadványok kurrens és retrospektív feldolgoása

Kiemelt feladat:

A Régi Fóti úti raktárban elhelyezett időszaki kiadványok tervszerű rekatalogizálásának megkezdése.

1 fő teljes munkaidejére számítva a behasonlítás, jelzetadás/átjelzetelés, a tétel módosítása és a kollacionálás eredménye egy év alatt kb. 200 cím. Ez kb. 1.600 kötetet jelent, ami nagyjából 50 pfm helyet foglal el.

Új és retrospektív feldolgozás	2020. évi tény	2021. évi terv
Kurrens hazai periodikum (részcímes részegység monografikus leírása is) formai feltárása	304 tétel	315 tétel
Kurrens külföldi periodikum formai feltárása	4 tétel	5 tétel
Inkurrens hazai periodikum (részcímes részegység monografikus leírása is) formai feltárása	17 tétel	40 tétel
Tartalmi feltárás (tárgyszavazás)	325 tétel	360 tétel
kurrens, inkurrens részegységenkénti elektronikus állományba vétel (érkeztetés)	62.353 részegység	28.800 részegység
Aktualizálás		
Hasonlítás (hazai)	18.593 részegység	18.000 részegység
Adatváltozás rögzítése (hazai: részegységenként)	2.294 tétel	2.000 tétel
Hasonlítás (külföldi hung.)	230 részegység	200 részegység
Adatváltozás rögzítése (külföldi hung.: évenként)	53 tétel	50 tétel
Bibl. tételek módosítása, törlése (EPA is)	1.990 tétel	680 tétel
MNB tételek szerkesztése (MNB WWW ÚP)	263 tétel	250 tétel
Kollacionálás		
Inkurrens kollacionálás és részegységenkénti retrospektív elektronikus állományba vétel	1.194 kötézeti egység	500 kötézeti egység
Kurrens kollacionálás	5.071 kötézeti egység	500 kötézeti egység
Új tétel létrehozása az IDA adatbázisban	2.455 cím	250 cím
Adatrögzítés, revízió	13.863 sor	8.800 sor
Hiányzó kurrens részegységek reklamációja	101 cím	100 cím

1.2.5. Analitikus feldolgozás (HUMANUS adatbázis)

Humántudományi bibliográfiai koordinációs iroda

Részvétel az országos szakkönyvtári feladat ellátásában:

A konzorciumon belüli irodalom- és történelemtudományi tudományterületi felelős (az OSZK szakkönyvtári feladata, illetve a 30/2014. [IV. 10.] EMMI rendelet 4.8 § (1) 8 bekezdése szerint) szerepkörnek megfelelően a vonatkozó együttműködési modell(ek) ismertetése, elfogadtatása.

Időszaki kiadványok:

- a HUMANUS-gyűjtőköréhez tartozó további időszaki kiadványok azonosítása, rekordszintű nyilvántartása;
- analitikus feldolgozásuknak a koordinálása (javaslat érvényesítése);
- a gyűjtőkörhöz tartozó időszaki kiadványok más szolgáltatások, adatbázisok által történő esetleges feldolgozásának figyelemmel követése, a párhuzamos munkavégzések elkerülésére javaslatok kidolgozása;
- az időszaki kiadványok HUMANUS-rekordjainak gondozása;
- a nyomtatott formában megjelenő időszaki kiadványok digitalizált vagy digitálisan is megjelenő megfeleltetettjeire vonatkozó információk gyűjtése, rendszerezése (EPA).

Időszaki kiadványban megjelenő részdokumentumok formai és tartalmi feltárása: tervszám: 7.000 rekord

Tanulmánykötetek:

- a forrásdokumentumok gondozása;
- az OSZK törzsgyűjteményébe tartozó, állományba vett könyvei közül a HUMANUS gyűjtőköréhez tartozó tanulmánykötetek azonosítása, forrásdokumentumként történő nyilvántartása;
- tanulmánykötetek mint forrásdokumentumok analitikus feldolgozásának koordinálása (javaslat érvényesítése); a kurrensen beérkezett, a HUMANUS-gyűjtőköréhez tartozó tanulmánykötetek hazai (könyvtári és hasonló, pl. MTMT) rendszerekben történő analitikus feldolgozásának meghatározott időtartamon keresztül történő tervezett, módszeres figyelemmel követése; együttműködés elveit szem előtt tartó javaslat megfogalmazása és elfogadtatása;
- az OSZK szakkönyvtári feladatai alapján irodalom- és történelemtudományi tanulmánykötetek analitikus szintű formai és tartalmi feldolgozása;
Tervszám: 1.000 rekord
- Adattisztítás, felkészülés az OKP-ba költözésre;
- az adatbázisban szereplő rekordok adatstruktúrájának vizsgálata, a felmerülő hibák javítása, egységesítése;
- HUNMARC/ MARC21 konverzió, megfeleltetés;

Konzorcium:

- a konzorciumi tagok feldolgozó munkájának koordinálása;
- kapcsolatfelvétel, egyeztetés, informálás az adatbázissal kapcsolatos változásokról;

- együttműködés a tudományos intézményekkel, szakkönyvtárakkal és felsőoktatási könyvtárakkal;

Aktualizálás:

- a szolgáltatással kapcsolatos döntések meghozatala és érvényesítése után a szolgáltatással kapcsolatos anyagok (beleértve: honlap) aktualizálása

1.3. Magyar Nemzeti Bibliográfia

A törzsgyűjtemény alapján előállított kiadványok:

kurrens nemzeti bibliográfiák	2020. évi tény	2021. évi terv
MNB KB – WWW	13.132 tétel	13.500 tétel
MNB ÚP – WWW	263 tétel	250 tétel

1.4. Nemzetközi csere

Kapcsolattartás a partnerekkel. (terv: 150 aktív partner)

Hazai kiadványok küldése a külföldi partnereknek. Hazai kiadványok beszerzése a lehető legkedvezőbb áron a partner igényei szerint. A csere pénzügyi egyensúlyának figyelemmel kísérése. (terv: 2.000 példány)

Cserekészlet kezelése, nyilvántartása. (A tételek jegyzékének gondozása, egységes értéknyilvántartás, elavult tételek selejtezése.) (terv: 600 cím)

Az OSZK gyűjteménye számára külföldi hungarika dokumentumok előszerzeményezése.

1.5. ISBN/ISMN/ISSN-szolgáltatás

1.5.1. ISBN/ISMN

Kiadói nyilvántartás vezetése, kiadói azonosítók kiutalása (ISBN, ISMN)

2020 tény: 447 új könyvkiadói azonosító + 9 új zeneműkiadói azonosító

Tervszám 2021: 350 könyvkiadói azonosító + 2 új zeneműkiadói azonosító

Előzetes ISBN/ISMN kiutalása a megjelenés előtt álló kiadványokra (különböző dokumentumtípusok), előzetes rekordok létrehozása

2020 tény: 22.180 ISBN (ebből online 7.129 ISBN) + 344 ISMN (ebből online ISMN 119)

Tervszám 2021: 18.000 ISBN + 150 ISMN

ISBN/ISMN-ellenőrzés: a beérkezett dokumentumok (kötelezpéldányok, vásárolt vagy ajándékpéldányok) alapján az ISBN/ISMN-azonosítók felhasználásának ellenőrzése, előzetes rekordok jóváhagyása, módosítása

2020 tény: 21.109 ISBN (ebből online 4.421 ISBN) + 189 ISMN

Tervszám 2021: 17.000 ISBN + 150 ISMN

Kapcsolattartás az ISBN, illetve ISMN nemzetközi ügynökséggel, adatszolgáltatás, az éves tagdíjjal kapcsolatos ügyintézés.

Programok, fejlesztések, irányelvek követése. Folyamatos konzultáció.

A nemzetközi ügynökségek és az ISBN, illetve az ISMN hálózat felől érkező munkafeladatok elvégzése.

Konferencia-részvétel:

Az éves **ISBN konferencia (Annual General Meeting) 2021. szeptemberében Rabatban (Marokkóban)** kerül megrendezésre, illetve az **ISMN meeting** szintén ott lesz.

Továbbra is napirenden van a hazai ISBN/ISMN adatbázis kezelőprogramjának továbbfejlesztése, bővítése annak érdekében, hogy alkalmas legyen a kötelezpéldányok érkeztető nyilvántartásának kiváltására, az ISBN/ISMN-azonosítók online, webes úrlapon való automatikus igénylésére, más rendszerekkel való kommunikálásra.

1.5.2. ISSN

ISSN-azonosítók kiutalása, új rekord létrehozása *nyomtatott időszaki kiadvány* esetében (peri, cserelapos, sorozat) a Virtua adatbázisban. (Elképzelhető, hogy évközben át kell térni majd a Virtua rendszerről az ISSN+ rendszerre.)

2020 tény: 243

Tervszám 2021: 250

ISSN-kezelés *távoli hozzáférésű időszaki kiadványok* esetében; új rekord létrehozása a Virtua adatbázisban

2020 tény: 116

Tervszám 2021: 100

ISSN kérés elutasítása / nemleges ISSN minősítés nyomtatott és távoli hozzáférésű időszaki kiadványok esetében. (Probléma katalógus vezetése.)

2020 tény: 333

Tervszám 2021: 300

Feldolgozás a Virtua adatbázisban: előzetes ISSN-azonosítók rögzítése, a kiadványok (kötelezpéldány, OSZK állomány, online közzététel) alapján az előzetes leírások véglegesítése és új ISSN-ek rögzítése, kapcsolódó rekordok aktualizálása és módosítások elvégzése az adatbázisban.

2020 tény: 1.022

Tervszám 2021: 900

Kapcsolattartás

Adatszolgáltatás az ISSN Nemzetközi Központ számára, intézményközi szerződés felújítása (fordítás, adminisztráció), éves tagdíjjal kapcsolatos ügyintézés, szükség szerinti kapcsolattartás az ISSN hálózat nemzeti központjaival.

Szabványosítás

A 2020-ban megjelent ISSN szabvány, az **ISO 3297** hatodik kiadásának honosítása (fordítása) az IFLA katalógizálási elveivel való harmonizálás és az ennek megfelelő új fogalmak bevezetése érdekében.

Rendszerváltás: átállás az ISSN+ kezelőfelületre

2021-ben a jelenleg használatban lévő **Virtua** katalogizáló kliens licenc-szerződése lejár, így a Virtua-felhasználóknak át kell térniük az **ISSN+** katalogizáló eszköz használatára. Feladatok: 1) A fejlesztés alatt álló **ISSN+** kezelőfelületének tesztelése a párizsi ISSN Nemzetközi Központ irányításával. 2) Átállás előtt részvétel a párizsi nemzetközi központ által szervezett csoportos távoktatásban. 3) Szükség esetén helyi IT támogatás igénybe vétele.

Konferencia-részvétel

2021-ben Németországban, Frankfurtban rendezik az ISSN Nemzeti Központok Igazgatóinak éves (46.) Ülését – a jelenlegi tervek szerint. Az 5 napos munkaülés a hálózat központjainak összehangolt működését és fejlesztését segíti elő.

1.6. Könyvkiadási statisztika

2020. január 1-től a kiadványstatisztikai adatfelvétel nagy részét a KSH Könyvtár végzi a hozzá eljuttatott kötelempéldányok alapján. Az OSZK, csak azokról a kiadványtípusokról, vagy példányokról készíti el az excel alapú statisztikai adattáblázatot, amelyekből a KSH a kis beadási példányszám miatt nem kap példányt, vagy amelyekből nem igényli a kötelempéldányokat.

Hi.: negyedévenként

2020 tény: 3.803

Tervszám 2021: 3.000 rekord

2. Állományvédelem, restaurálás

Állományvédelem	2020. évi tény	2021. évi terv
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	7.122	12.000
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	4.526	5.000
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	12.226	12.000
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	4	4

Az Állományvédelmi és Restauráló Osztály feladata a **nemzeti könyvtári állomány védelme**, a sérült dokumentumok **restaurálása**, javítása, **kötése**:

- A könyvtári állomány preventív és helyreállító védelme
- A könyvtár dokumentumainak restaurálása, konzerválása
- A restaurálási dokumentációk folyamatos tökéletesítése, egységesítése
- A kurrens folyóiratok, hírlapok használati példányainak savmentes tékába való helyezése, szabadpolcos állományok kötése
- Az állomány védelmét szolgáló tárolóeszközök készítése

- A teljes kurrens muzeális sorok savmentes tékába való helyezése
- Kötészeti munkák végzése, állományvédelmi kötések, reprezentációs anyagok készítése
- Az OKR projekt keretében részvétel az állományvédelmi digitalizálás feladattervének kidolgozásában
- A dokumentumok előkészítése digitalizálásra
- Aktív részvétel a kiállítások állományvédelmi szempontú kivitelezésében
- A könyvtár dokumentumainak kölcsönzésre való felkészítése, az állapotleírások és kiállítási feltételek megadása, a kiállításra kölcsönzött dokumentumok javítása
- Állományvédelmi tanácsadás az OSZK gyűjteményei és magyar könyvtárak számára
- Lehetőség biztosítása bel- és külföldi restaurátoroknak és könyvkötőknek műhelyeinkben szakmai gyakorlat végzésére
- A munkatársak szakmai továbbképzésének támogatása, részvételük biztosítása szakmai előadásokon, konferenciákon, nyelvi képzéseken

Kiemelt feladatok:

1. Állapotfelmérés

Az állományvédelmi digitalizálásra kijelölt dokumentumok előzetes állapotfelmérése. Gyűjtemény részek felmérése állományvédelmi tároló beszerzés, költöztetés céljából.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Érdi Marianne, Benke Éva, Péterfi Gyöngyvér)

1.000 óra

A munka végzése folyamatos.

2. Dokumentumok előkészítése digitalizálásra

A megrendelés célú állományvédelmi digitalizálás támogatása: felmérés, tisztítás, restaurálás, állományvédelmi tárolóba helyezés.

- Tagányi-hagyaték
- Petőfi-hagyaték
- Babits-hagyaték
- Kossuth-hagyaték

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Benke Éva)

6.000 óra

A munka végzése folyamatos.

3. Oktatás

Megkezdődött a papír- és könyvrestaurátor tanfolyam előkészítése: a felnőttképzésbe illeszkedő programkövetelmények kidolgozása, a tananyag tervezése. Állományvédelmi oktatás szervezése, tartása.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Érdi Marianne (közreműködik: Péterfi Gyöngyvér)

1.000 óra

A munka végzése folyamatos.

4. Tömeges savtalanítás

Az OKR projekt keretében beszerzett C900- as savtalanító gép beüzemelése, betanulása, a helyiség kialakítása, berendezése, próbaüzem. A Régi Fóti úti raktár kiköltötött dokumentumok savtalanítása.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Novotny Ágnes, Fodor Eszter)

2.500 óra

A munka végzése folyamatos.

5. Az 1990-től megjelent fölőspéldányok előkészítése digitalizálásra

A kötetek szétszedés, felvágása digitalizálás előtt. A felvágott lapok vákuumfóliázása.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Gyoroki Lászlóné)

1.000 óra

A munka végzése folyamatos.

6. Új munkaerők betanítása

Az osztály létszámának bővítése a megnövekedett feladatok ellátására, az új munkaerők betanítása.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Balogh Ágnes, Benke Éva))

300 óra

A munka végzése 2021-ben befejeződik.

7. A Plakát- és Kisnyomtatványtár plakátjainak és kisnyomtatványainak restaurálása, digitalizálásra való előkészítése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Benke Éva)

500 óra

A munka végzése folyamatos.

8. A Színháztörténeti Tár és Fotótár fotóanyagának konzerválása

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Papp Judit)

400 óra

A munka végzése folyamatos.

9. A Színháztörténeti tár Magyar Színpad unikális sorozatának restaurálása, előkészítése digitalizálásra és újra kötése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Kovács Szilvia)

1.000 óra

A munka végzése folyamatos.

10. A Zeneműtár röntgen lemez gyűjteményének tisztítása, konzerválása, az NKA pályázaton elnyert speciális állományvédelmi tárolórendszer alkalmazása

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Papp Judit)

400 óra

A munka végzése megkezdődött 2020-ban.

11. A Zeneműtár fonográf henger- dobozainak tisztítása, javítása, jelzeteleése és állományvédelmi tárolóba helyezése

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Novotny Ágnes)

200 óra

A munka végzése megkezdődött 2020-ban.

12. Munkafolyamatok aktualizálása

Az Digitalizáló Központot érintő új munkafolyamatok kidolgozása, összehangolása és tesztelése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Benke Éva, Péterfi Gyöngyvér, Novotny Ágnes)

100 óra

A munka végzése folyamatos.

13. DTK tesztelése

A 2020. évben a DTK-ba kidolgozott digitalizáláshoz kapcsolódó állományvédelmi szempontrendszer tesztelése

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Vilcsek Andrea, Tóth Zsuzsa)

100 óra

A munka végzése 2021-ben befejeződik.

14. Periodika állapotfelmérés

A digitalizálásra előkészített periodikák állapotfelmérése, adatbázisba rögzítése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Vilcsek Andrea)

500 óra

A munka végzése folyamatos.

15. Bolti ajándéktárgyak

Az OSZK Boltja és Zirci Látogatóközpont részére ajándéktárgyak készítése

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Balaványné Albert Edit)

100 óra

A munka végzése folyamatos.

16. Állományvédelmi tárolóba helyezés

Periodika használati és muzeális példányainak állományvédelmi tárolóba helyezése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Ékesné Horváth Gabriella, Molnár István)

4.000 óra

A munka végzése folyamatos.

17.A születésnap különszám kötése

A születésnap csomag kötéseti megrendeléseinek teljesítése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Ékesné Horváth Gabriella, Molnár István)

1.000 óra

A munka végzése folyamatos.

18.Olvasótermi és digitalizáló segédeszközök

Olvasótermi használatra és a digitalizálást segítő, különböző méretű kötetek alátámasztására szolgáló könyvtámaszok és segédeszközök készítése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Ékesné Horváth Gabriella, Molnár István)

80 óra

A munka végzése folyamatos.

19.Kiállítások támogatása

Installáció készítése, a kihelyezendő tárgyak szakszerű elrendezése, valamint az OSZK anyagának kölcsönzésre való felkészítése, az állapotleírások és kiállítási feltételek megadása, kiállításra kölcsönzött dokumentumok javítása.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Koppán Orsolya, Péterfi Gyöngyvér)

1.500 óra

A munka végzése folyamatos.

20.Az ősnymtatványok állapot és kötéstechnikai felmérése, leírása.

A Régi Nymtatványok Tára ősnymtatványainak kötéstechnikai leírása, konzerválása, tárolóeszközbe helyezése és állapotának rögzítése adatbázisban. Az elektronikus katalógusba pontosított és rövidített kötésleírások készítése.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Vilcsek Andrea, Tóth Zsuzsa)

200 óra

A munka végzése folyamatos.

21.Szakértői tevékenység.

Szakértői tevékenységet folytatunk könyvkezeléssel, fertőtlenítéssel kapcsolatban.

Határidő: 2021. június 30.

Felelős: Érdi Marianne (közreműködik: Péterfi Gyöngyvér)

80 óra

A munka végzése folyamatos.

22.Restaurálás külső intézmények számára

- A Magyar Unitárius Egyház Magyarországi Egyházkerülete részére 4 kötet 1 tervrajz restaurálása.

- Határidő: 2021. június 30.
- Magyar Természettudományi Múzeum Könyvtára 1 kötet restaurálása
határidő: 2021. július 31.
bevétel: bruttó 621.538 Ft
  - Magyar Unitárius Egyháznak 4 anyakönyv és 19 tervrajz restaurálása
már elkészült 1 anyakönyv és 18 tervrajz
határidő: 2021. június 30.
bevétel: bruttó 865.438 Ft.
  - MTA Keleti Gyűjteménynek 12 kötet teljes restaurálása
határidő: 2021. december 31.
bevétel: nincs
  - Jasna Gora Kolostora Czestochowa Könyvtár 1 kódex restaurálása
határidő: 2022. június 30.

Felelős: Horváth Diána, Érdi Marianne (közreműködik: Fodor Eszter, Balogh Ágnes, Tóth Zsuzsanna)

1.500 óra

A munka végzése áthúzódik 2020-as évről.

- Az MTA Könyvtár Keleti gyűjteménye részére térítésmentes restaurálás.
Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Horváth Diána (közreműködik: Fodor Eszter)

500 óra

A munka végzése 2018-tól folyamatos.

23. Ötnyelvű szótár

Táv munkában folytatjuk az 1995-ben az OSZK gondozásában megjelent Ötnyelvű restaurálási szótár átdolgozását, frissítését, új szakszavakkal való bővítését.

Határidő: 2020. december 31.

Felelős: Érdi Marianne (közreműködik: Papp Judit, Fodor Eszter, Baranyai Emőke)

500 óra

A munka végzése folyamatos.

24. Aktuális szakcikkek

Folyamatos az aktuális nemzetközi szakcikkek, publikációk gyűjtése és fordítása: könyvtárak, levéltárak költöztetése, digitalizálási programok, restaurálási módszertan témakörében.

Határidő: 2020. december 31.

Felelős: Érdi Marianne (közreműködik: Papp Judit, Fodor Eszter, Baranyai Emőke, Koppán Orsolya)

200 óra

A munka végzése folyamatos.

25. Szakirodalom fordítás

Táv munkában megkezdtük Szirmai: Archeology of Bookbinding kötetstörténeti szempontból fontos alapmű fordítását.

Határidő: 2020. december 31.
Felelős: Érdi Marianne (közreműködik: Hotz Evelin)
200 óra
A munka végzése folyamatos.

26. Az OSZK gyűjteményeinek állományvédelmi kezelése

Egyéb törzsgyűjteményi és különgyűjteményi dokumentumok restaurálása, konzerválása, kötése, állományvédelmi tárolóba helyezése.
Határidő: 2020. december 31.
Felelős: Horváth Diána
12.000 óra
A munka végzése folyamatos.

Az Állományvédelmi és Restauráló Osztály tervezett óraszámai 2020-ban

feladat	óraszám
A külön gyűjtemények részére (Kutatási és Különgyűjteményi Főosztály) restaurálás, konzerválás, kötés, előkészítés digitalizálásra	9.000
A törzsgyűjtemény részére (Információ- és Tartalomszolgáltatási Főosztály, Gyűjteményszervezési Főosztály) restaurálás, konzerválás, kötés, előkészítés digitalizálásra	18.000
Savtalanító gép beüzemelése, tesztüzem	1.500
Állományvédelmi oktatás	200
Bevételt termelő restaurálási és kötéseti munkák Születésnap, külső megrendelések, egyéb	4.500
Kiállítások installálása, műtárgykölcsönzés	1.500
Állományvédelmi felmérések: digitalizálás, restaurálás, állományrészek költözésének előkészítése	2.000
Ajándékboltba tárgyak készítése	200
Egyéb	100

3. Raktározás

Állandó feladatok

1. A Raktári Osztály a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztálytól a könyveket, a Kötészettől az időszak kiadványok raktári egységbe kötött köteteit heti rendszerességgel átveszi a törzsgyűjtemény új gyarapodásaként.
Tervezett állománygyarapodás:
30.000 kötet könyv,
10.000 raktári egység időszak kiadvány
2. Periodikumok esetében a Kötészettől heti rendszerességgel átvett kötetekről az IDA-ban vezeti a példánynyilvántartást, retrospektív könyvgyarapodás esetén a helyrajzi

naplókban regisztrálja a példányok számát és azok elhelyezését. Kiegészítő feladatként karbantartást végez a raktári hírlapnyilvántartásban, és az IDA-ban rögzített példányadatokat lezárja a raktári nyilvántartásban.

3. Periodikumok jelzeteleése: a Kötetektől átvett bekötött hírlapokat raktári jelzettel látja el. (Teljesítése címkenyomtató készülék beszerzésétől függ.)
4. Az Állományvédelmi szabályzat előírásainak betartásával gazdálkodik a belső és külső raktári terekkel; biztosítja a törzsgyűjteményi dokumentumok raktári férőhelyét; kezeli a kialakult raktározási és szolgáltatási problémákat. Részt vesz az épülő archivális és szolgáltató raktár tervezésében.
5. Az olvasószolgálati és belső használói rendszerben forgalmazza a prézens példányokat (könyv, hírlap, mikrofilm, offline elektronikus dokumentum), illetve gondoskodik a muzeális példányok biztonságos megőrzéséről.
Tervezett forgalmazás: 65.000 raktári egység
6. A könyvborítók szkennelését heti rendszerességgel elvégzi, a fájlokat szerverre feltölti, a borítókat rendezi, kiszolgálásra alkalmassá teszi.
Tervezett gyarapodás: 26.500 felvétel
7. Folyamatosan karbantartja a dobozban tárolt archivális időszaki kiadványokat. A megszűnt és nem feltöltött dobozokat kísérelve ellátva tékára cseréli és az IDA-ban regisztrálja.

Kiemelt feladatok:

1. Rezerv raktári kihelyezések bevezetése az Amicusba:

A törzsgyűjteményi állományból a Rezerv raktárba kihelyezett dokumentumok példányadatait felülvizsgálja, megfelelő példányadatokkal ellátja, valamint az új kihelyezési kódokat regisztrálja az Amicus-rekordokban. A kötetekben a jelzeten javítja a kihelyezési kódokkal.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: Bleicher-Majláth Gyöngyi, Baráth Bálint)

Tervezett raktári egység: 1.500 kötet

2. Példánynyilvántartás (retrospektív könyv):

Retrospektív könyvgyarapodás esetében az Amicusban már regisztrált példányokat lezárja a helyrajzi naplókban.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: Bleicher-Majláth Gyöngyi, Raffai Gábor)

3. Régi és új sorozati jelzeten található könyvek mozgatása:

A Déli toronyraktárban és a Nyugati raktárban lévő régi és új sorozati jelzeten található könyveket elszállítja a Retrospektív Feldolgozó Osztály részére.

Határidő: 2021. december 31.

Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)

4. Az MHB jelzettartományt rendezi a folyamatos gyarapodás helyigényének biztosítására a következő 3 évre. A megszűnt kiadványokat a raktári polcokon lezárja. Együttműködik a Periodika-feldolgozó Osztállyal.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: Bleicher-Majláth Gyöngyi, Baráth Bálint)
Tervezett állományrész: 3.000 pfm
5. **Csoportosan nyilvántartott kiadványok rendbetétele:**
A jelenleg raktári egységbe nem kötött, csoportosan feldolgozott, példányadatokkal még nem ellátott CsA és CsE jelzetű időszak kiadványokat raktári egységekbe rendezi.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)
Tervezett állományrész: 80 pfm
6. **A csoportosan nyilvántartott időszaki kiadványok lelőhelyének megváltoztatása:**
A kötetes egységekbe rendezett és raktári jelzettel ellátott CsD és CsE jelzettartományokat a Maglódi úti raktárba telepíti, ezáltal helyet biztosít egyéb törzsgyűjteményi dokumentumok gyarapodásához.
Határidő: 2021. június 30.
Tervezett állományrész: 700 pfm
7. **Az archivális kötelespéldányokat folyamatosan telepíti a Maglódi úti bérelt raktárba;**
javaslatot tesz és egyeztet az ide telepítendő egyéb törzs- és különgyűjteményi állományrészekkel kapcsolatban.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)
8. **Hírlapok digitalizálását követő rendezés:**
Az állomány növekedéséhez szükséges raktári hely felszabadításához a „:-os” példányokat leválogatja és elhelyezi a Maglódi úti raktárban.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)
9. A kötelespéldányok forgalmazható példánysorának raktári gyarapodása számára biztosított Északi toronyraktár 5. szinten elhelyezi az új állományt; polcozási és telepítési munkákat végez.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)
Tervezett állományrész: 300 pfm
10. **A Régi Fóti úti raktár állományának rendezése:**
A nagyon rossz állapotú hírlapok példányadatait jegyzékre veszi és az Állományvédelmi és Restauráló Osztály állapotfelmérési jegyzőkönyvével együtt apasztási döntésre átadja a Gyűjteményszervezési Főosztály számára.
Határidő: 2021. december 31.
Felelős: Tóth Ferenc (közreműködik: az osztály munkatársai)
Tervezett állományrész: 500 pfm

4. Digitalizálás

Az OSZK digitalizálási stratégiájának megvalósítása a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia, a fejlesztés alatt álló Országos Könyvtári Digitalizálási Stratégia és az OSZK informatikai fejlesztéséről, infrastruktúrájának megújításáról szóló 1605/2016. (XI. 8.) Korm. határozat alapján történik. A Korm. határozat alapján biztosított forrás lehetőséget teremtett a digitalizálási infrastruktúra kiépítésére és a hosszabb távú digitalizálási stratégia megvalósítására. A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia végrehajtásának forrásai biztosítják az abban megfogalmazott célok megvalósítását. Az OSZK digitalizálási stratégiája meghatározza az OSZK digitalizálási tevékenységét és a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiára alapozva előkészíti az országos könyvtári digitalizálási stratégia kialakítását.

Ahogy 2020. évi feladatainkban, úgy 2021-ben is célunk unikális, sokszínű gyűjteményünk kevésbé ismert dokumentumainak digitalizálása. A 2021-es KDS keretében az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) tervezett bevonásával gyűjteményünk hebraisztikai-judaisztikai vonatkozású dokumentumait fogjuk digitalizálni.

A 2021-es évben terveink között szerepel a Digitalizáló Osztályhoz tartozó szolgáltatások fejlesztése. Ennek keretében a fénymásolási és szkennelési szolgáltatásainkat önkiszolgáló rendszerű digitális másolást lehetővé tevő gépek beszerzésével kívánjuk megoldani. A Születésnap Csomag és az eseti megrendeléskezelés terén pedig az állomány védelmét, és a használói igényeket figyelembe véve munkafolyamat-optimalizálást tervezzük.

Milyen digitalizáló eszközökkel rendelkezik?

Eszköz neve, típusa	Darabszám
Zeutschel Zeta	4
Lemezjátszó: AUDIO-TECHNIKA AT_LP 120-USB	1
Hangkártya: NATIVE INSTRUMENTS KOMPLETE AUDIO 6	1
Epson Expression 10000 XL	1
Epson Perfection V600 Photo	1
HP Scanjet G4050	1
Számítógép DELL Vostro Desktop 3000	1
Leader Waveform	1
Zeutschel OS 10000	1
Zeutschel OS 12000	2
Zeutschel OS 12000g	1
Zeutschel OS 12002	2
Zeutschel OS 12002v	1
Zeutschel OS 14000 A0	2
Zeutschel OS 14000 A1	2
Zeutschel ScanStudio	1
Zeutschel OM1600	1
Zeutschel OM1700	1
Zeutschel Delta	10

AvisonFB 6280 E A3	4
Avison FB5000 A3	1
Quidenus Robotic BookScan 4.0 automata	3
Kirtas KABIS III	1
Panasonic KV-S8127	1
Epson GT 15000	1
Plustech OpticBook A300	2
Plustech OpticBook 4800 A4	3
Rowe Scan 850i 55" HA-20	1
Hasselblad Flextight X5	1
Epson GT20000	1
Epson GT 15000	1
Epson Perfection V39	3
Epson Expression 11000XL	1
Epson Expression 12000XL	11
Minolta MS 7000	3
HP Scanjet 4C	1

Hol teszik közzé a digitalizált állományt?

A Digitalizáló Osztály által elkészített digitális másolatokat a könyvtár elektronikus szolgáltatási rendszerében, illetve aggregátor rendszerekben tesszük közzé:

- Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) - szabadon szolgáltatható közkeincsek,
- OSZK DK - jogvédett tartalmak dedikált hálózaton,
- Pannon Digitális Egyesített Archívum - szabadon szolgáltatható közkeincsek,
- ELDORADO - közkeincsek, árva-művek, jogvédett tartalmak zárt hálózaton,
- Hungaricana - közkeincsek,
- Europeana - közkeincsek.

Milyen online szolgáltatások vannak?

Az online szolgáltatásokról a digitális gyűjteményeket leíró részben, feljebb adunk információt.

Milyen célok alapján digitalizál? (%)

Cél (Különgyűjtemények)	Arányszám (%)
Szolgáltatás	45
Állományvédelem	45
Elektronikus dokumentumküldés	5
Reprográfia	5
Egyéb	

Cél (Gyűjteménymegőrzési Főosztály)	Arányszám (%)
Szolgáltatás	30
Állományvédelem	50

Elektronikus dokumentumküldés	10
Reprográfia	5
Egyéb	5

Digitalizálási tevékenység	2020. évi tény	2021. évi terv
Digitális objektumok száma	699.931	3.500.000
Teljes dokumentumok száma	4.526	20.000
Könyv	542	15.000
Folyóirat	484	1.000
Hanganyag	4.970	5.400
Audiovizuális dokumentum	572	978
Képi dokumentum	10.400	11.200
Egyéb	1.364	3.000
Összesen*		
Online elérhető (tári anyag)	15.152	18.200
Helyben használatra elérhető (tári anyag)	15.152	18.200

* A táblázat adatait összeadni a különböző mérőszámok alapján nem lehetséges.

Állandó feladatok:

1. Az OSZK gyűjtemény tervszerű állományvédelmi digitalizálása.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, Raktári Osztály, Restauráló- és Kötészeti Osztály, gyűjteményszervezési osztályok
Terv: **3.000.000 oldal**
2. Nyomtatási szolgáltatások. Külső/belső megrendelések teljesítése. Plakátnyomtatás.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai
Terv: **70.000 oldal**
3. Eseti reprográfiai megrendelések teljesítése. Digitalizálás, papír és elektronikus formában való szolgáltatás.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, valamennyi gyűjtemény, Restauráló- és Kötészeti Osztály
Megrendelésszám: 1.500
Terv: **240.000 oldal**
4. A Születésnap csomag szolgáltatás működtetése.
Határidő: 2021. április 1-től 2021. december 31-ig

Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, törzsgyűjtemény
Megrendelésszám: 400
Terv: **10.000 oldal**

5. A MATARKA – cikkmásolat-készítés szolgáltatás működtetése.
Határidő: 2021. március 01-től 2021. december 31-ig
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, törzsgyűjtemény
Megrendelésszám: 100
Terv: **1.500 oldal**
6. ELDORADO szolgáltatás működtetése.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, valamennyi gyűjtemény, Állományvédelmi és Restauráló Osztály
Terv: **2.000 oldal**
7. EOD szolgáltatás működtetése.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, törzsgyűjtemény
Terv: **2.000 oldal**
8. A mikrofilm-gyűjtemény gondozása. A piliscsabai gyűjteményrész gondozása.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai, Műszaki- és Fejlesztési Osztály
9. A mikrofilm-tekercek digitalizálása. A papír-alapú segédletek/dokumentációk gondozása.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai
Terv: **54.000 oldal**
10. Különgyűjteményi tartalmak digitalizálása
  - Héber kéziratok
  - Szántai hagyaték
  - Travaglia album
  - Tagány-hagyaték
  - Pray-kódex
  - Kézirattári kódexek digitalizálása
  - Babits anyag
  - Petőfi kéziratok
  - RNYT, Színházt., Kézirattári dokumentumok
  - Zeneműtári dokumentumokFelelős: Mészáros Tamás

Közreműködik: az osztály munkatársai
Terv: 120.000 oldal

11. Szolgáltatás-fejlesztés, szolgáltatásaink megújítása.
Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)
Felelős: Mészáros Tamás
Közreműködik: az osztály munkatársai

A Digitalizáló Központ létrejöttével összefüggő feladatok:

1. Új digitalizáló eszközök integrálása a rendszerbe.
2. A Digitalizálást Támogató Keretrendszer tesztjeinek folytatása, a rendszer üzem-szerű használatának bevezetése.
3. Tanfolyamok és képzések szervezése és lebonyolítása – új folyamatok, új eszközök, az új és a régi kollégák részére.
4. Állományvédelmi folyamat integrálása a digitalizálással.
5. A Digitalizáló Központ üzemének integrálása a könyvtár szervezetébe.
6. A digitalizálási és reprográfiai folyamatok és szolgáltatások megújításának tervezése.
7. A Digitalizáló Központ üzem-szerű működésének kialakítása.

5. Webarchiválás

Munkaerő

Bár 2020-ban a tematikus és a webtér aratásokat már üzem-szerűvé tudtuk tenni, a nyilvános archívum, valamint a hírportálokat, a közösségi oldalakat, illetve a fontos eseményekhez kapcsolódó weblapokat tartalmazó részgyűjtemények esetében csak demonstrációs szintig jutottunk el. A munkafolyamatok ezeknél is ki vannak dolgozva, de a demó gyűjtemények bővítésére, a minőségellenőrzésre és a metaadatolásra már nem jutott munkaerő. Ezért 2021-ben legalább két, teljes munkaidőben dolgozó munkatárssal szükséges bővíteni az osztály létszámát: egy, lehetőleg könyvtáros, de informatikailag is képzett szakemberrel, és egy, akár csak középfokú végzettségű, de alapszintű számítástechnikai jártassággal rendelkező munkatárssal a rutin jellegű és az adminisztratív feladatokhoz. A könnyen betanítható, távmunkában végezhető részfeladatokba (pl. címlisták bővítése és ellenőrzése) bevonhatók lennének más könyvtárak munkatársai és egyetemi hallgatók is, ha sikerül formalizálni az érdeklődő könyvtárakkal és könyvtárosképző tanszékekkel való együttműködések. Természetesen a külső partnerekkel való kapcsolattartás és a munkájuk ellenőrzése is plusz feladatot jelent majd nekünk.

Informatika

A webarchívum informatikai támogatásához, a napi szintű rendszergazdai feladatok elvégzéséhez, a hibajelenségek elhárításához, az egyes munkafolyamatokat megkönnyítő, illetve az OKP-hoz való kapcsolódáshoz szükséges programfejlesztésekhez, valamint az új

technológiák kipróbálásához továbbra is szükség van Vitéz Gábor szakértelmére, aki az elmúlt három évben alaposan beleásta magát ebbe a nálunk még ismeretlen, sehol nem tanított részterületbe. A szerverek üzemeltetése, védelme, az archív állomány tárolása és biztonsági mentése, valamint a zárt gyűjteményhez való hozzáférés megoldása az OSZK Informatikai Szolgáltató Osztály és a KIFÜ szakembereinek a feladata. Sajnos jelenleg nincs rendszeres backup a webarchívum anyagáról, ami egy jelentős kockázat.

Ugyancsak idei cél a zárt archívum böngészhetővé és kutathatóvá tétele. Ehhez egyrészt olyan dedikált PC-k kellene az Olvasóteremben és/vagy a kutatószobákban, melyekről – a szellemi tulajdon és a személyes adatok védelme miatt – nem lehet kimásolni fájlokat. Másrészt ki kell alakítani a zárt archívum szolgáltatási felületét. Mivel ez az állomány nagy mérete miatt csak minimális szinten metaadatolható emberi munkával, ezért a használhatóságát nagymértékben növelné a teljes szövegű kereshetőség. A megfelelő válaszüteműkhöz viszont gyors SSD tárolókra kellene az indexállományokat tartani, melyek annak idején nem lettek betervezve az OKR-hez beszerzett informatikai infrastruktúrába. Továbbá el kell kezdenünk kialakítani a technikai és szabályozási kereteket ahhoz, hogy tudományos célokra a webarchívumból különféle szempontok szerint leválogatott technikai metaadatokat és/vagy fájlhalmazokat tudjon szolgáltatni az OSZK külső intézményeknek kutatási projektekhez.

Sürgető feladat a webhelyek és a részgyűjtemények metaadatainak adatbázisba való átöltése is, és egy, a speciális igényeket (pl. verziókövetés) is kielégítő adatkezelő felület kialakítása. A webarchívumnak több ponton kapcsolódnia kell az OSZK más digitális gyűjteményeihez, online szolgáltatásaihoz, az OKP egyes moduljaihoz (pl. munkafolyamat nyilvántartás, metaadat-kezelés, partner-nyilvántartás, jogkezelés, hozzáférés-kezelés, discovery eszköz, e-köteles beadás, digitális raktár, hosszú távú megőrzés), valamint az országos névterekhez is. Ezért rendszeressé kellene tenni a fejlesztőikkel és üzemeltetőikkel való egyeztetéseket.

Szabályozás

A Gyűjteményszervezési Főosztállyal közösen meg kell határoznunk a webarchívum gyűjtőkörét, azon belül is a kiemelten fontos témákat és műfajokat, a közösségi médiához és az audiovizuális tartalmakhoz való viszonyt, az egyéb válogatási szempontokat, az e-köteles beadás és a webarchiválás kapcsolatát. A Könyvtári Szabványosítási Irodát is bevonva véglegesíteni kell a weboldalak, a webhelyek/webhelyrészek és a különféle típusú részgyűjtemények metaadat-struktúráját. Külön kérdés az e-periodikák webhelyeinek metaadatolása és ezeknek az adatrekordoknak a kapcsolata a könyvtári katalógussal, esetleg a Magyar Nemzeti Bibliográfiával.

Belső szabályzatokat kell írni a webarchívum egyes munkafázisaihoz és eljárásrendet készíteni a külön szerződés nélkül is szolgáltatható állami vagy önkormányzati intézmények webhelyeinek szolgáltatására. Szabályozni kell a zárt archívumhoz való hozzáférést is, figyelembe véve a szerzői jogi törvény és a GDPR előírásait.

Archiválás

Legalább három új tematikus részgyűjteménnyel bővítjük idén a webarchívumot: az „idegenforgalom és vendéglátás” mellett a „történelem, hely- és családtörténet” és valószínűleg a „természet- és műszaki tudományok” témakörökben állítunk össze nagy címlistákat és kezdjük el a rendszeres aratásukat. Tovább folytatjuk a koronavírus járvánnyal kapcsolatos hírek archiválását és bővítjük a napi szinten mentett híroldalak körét is. A nyári és év végi webtér szintű aratásokhoz a 2020-2021-ben keletkezett WARC fájlokból kigyűj-

tött linkekben levő domén és aldomén nevekkel bővítjük a címlistát, és ha sikerül megvenni az Internet Archive-tól az általuk nyilvántartott magyar domének adatait, akkor azal is összefésüljük a mi listánkat.

Folytatjuk a kísérletezést a közösségi média megőrizhetőségével. A Twitter mellett egyes YouTube és podcast csatornákat is megpróbálunk menteni, valamint frissítjük és bővítjük az Instagram és Facebook oldalak archívumát. Mivel ezek a platformok bejelentkezés nélkül csak korlátozottan mutatják meg a nyilvános tartalmakat is, ezért a webarchívum számára külön fiókokat kellene regisztrálni, melyeket nem használunk kommunikációra, hanem csak archiváláshoz szükségesek.

Újra elkezdjük az engedélyeztetési folyamatot a nyilvános gyűjtemény bővítése céljából, mert erre egyéb munkák miatt tavaly nem jutott idő és a járvány okozta intézménybezárások is megnehezítették az ügyintézését. Már összeállítottunk egy kb. 150 tételes [címlistát](#) azokról a webhelyekről, amelyek jól archiválhatók és érdemes volna engedélyt kérni a nyilvános szolgáltatásukra. Ezt tovább bővítjük majd olyan honlapokkal és blogokkal, amelyekhez a kormányrendelet szerint nem kell szerződést kötni. Szintén a nyilvános gyűjtemény részét képezik az OSZK saját [webes szolgáltatásai](#)ról készült – többnyire csak részleges – mentések, ezeket is frissítjük majd, illetve bővítjük az új honlapokkal, virtuális kiállításokkal.

Az archiválás mellett nagyon fontos lenne a minőségellenőrzés, majd a felderített hibák korrigálása is. Eddig erre sem volt elég munkaerő, így csak alkalmasszerűen került rá sor. Ha bővül az osztály és távmunkásokat is be tudunk vonni, akkor a címlisták, a metaadatok, az oldalképek és a webhelyek ellenőrzését is rendszeressé tesszük. Előbbiek és a nyilvános gyűjtemény esetében évente egyszer lenne szükség egy teljes revízióra, a zárt gyűjteményben levő webhelyeknél pedig szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket kellene végezni, illetve a report fájlokban hibakódokkal jelzett URL címeket megnézni.

Együttműködések

Véleményeztetjük a webarchiválás iránt érdeklődő könyvtárakkal és az OSZK jogászával a 2020 júniusában megfogalmazott [együttműködési tervzetet](#) és a véglegesítése, majd az intézményvezetők aláírása után elkezdjük a közös munkát a partnerintézményekkel. Ugyancsak elkezdünk együtt dolgozni azokkal a tanszékekkel, amelyek a januárban kiküldött [kapcsolatkereső levelünkre](#) pozitívan reagáltak. (Eddig három ilyen visszajelzés érkezett.)

Folytatjuk a részvételt az IIPC keretein belül folyó tevékenységekben, figyelemmel kísérjük az idén is főként online megrendezendő eseményeiket.

Felvesszük a kapcsolatot a környező országok webarchívumaival és kikérjük a véleményüket arról a [tervről](#), hogy a közép-európai archívumok működjenek együtt és hozzanak létre egy többnyelvű közös portált. A 2021 őszi tervet 404-es workshopnak is ez lenne a fő témája, részben meghívott külföldi előadókkal.

Árajánlatot kérünk az Internet Archive-tól a webarchívumukban található magyar anyag keresőfelületének kialakítására és éves előfizetésére, valamint a magyar doméncímek listájának megvételére.

Ismeretterjesztés

További publikációkat jelentetünk meg hazai és külföldi szaklapokban a projekt eredményeiről, illetve az internetes tartalmak archiválásának és kutathatóvá tételének egyes részkérdéseiről. Januárban két kéziratot már beadtunk a Könyvtári Figyelőnek és további cikk kéréseket kaptunk a 3K és a TMT folyóiratoktól is. Az idei Networkshopra két elő-

adással jelentkezünk, az egyik a közösségi média megőrzésének nehézségeiről szól, a másik témája pedig a koronavírussal kapcsolatos online források archiválása nálunk és külföldön. A februárra online formában meghirdetett tanfolyamunkra már betelt a részvételi keret, így elképzelhető, hogy még egy tanfolyamot tartunk tavasszal, ha arra is lesz elegendő érdeklődő. A honlapunkon is elérhető [tananyagot](#) időről-időre frissítjük az új ismeretekkel, akárcsak a szintén általunk gondozott [MIA Wikit](#) és [szakirodalmi bibliográfiát](#).

6. Különgyűjtemények rövid munkaterve

Kézirattár

A Kézirattár 2021-i munkaterve 1. kurrens munkákból, 2. a korábbi években megkezdett projektfeladatok folytatásából és 3. újabb projekt-feladatok megkezdéséből/elvégzéséből áll.

1. kurrens munkák
gyarapítás; feldolgozás (a számadatokat ld. fenn); adattisztítás (a 2000-ig feldolgozott, Kohába konvertált kéziratok ellenőrzése, 4.000 rekord); állományvédelmi tevékenység; védelési szakvélemények (a számadatokat ld. fenn); olvasótermi szolgáltatás (a számadatokat ld. fenn); reprográfiai szolgáltatás (a számadatokat ld. fenn); referenz (a számadatokat ld. fenn); tudományos együttműködések; kamarakiállítás (1-2 db); csoportok fogadása; kiállítási kölcsönzések; revízió (250 jelzet)
2. a korábbi években megkezdett projekt-feladatok
digitális tartalomszolgáltatások (létező feldolgozófelületeken feldolgozás; szükséges feldolgozófelületek specifikációja és ezek elkészülte után feldolgozás ezeken a felületeken; a tartalomszolgáltató front-endek specifikációja, tesztelése, mindez együttműködésben könyvtárinformatikai szakemberekkel
2.a Babits-hagyaték: 3.000 rekord (feldolgozás), 5.000 rekord (metaadatok ellenőrzése, javítása)
2.b a Széchenyi család hagyatéka (fényképalbumok): fényképek feldolgozása, együttműködésben más szervezeti egységekkel vágása, szerkesztése (4.000 rekord), a front-end kialakítása együttműködésben könyvtárinformatikai szakemberekkel
2.c Széchenyi Ferenc soproni könyvtárának kéziratok katalógusa: feldolgozás (2.000 rekord)
3. újabb projekt-feladatok (digitális tartalomszolgáltatás):
A „művek” (kódexek, töredékek, újkori kötetes kéziratok, analekta jellegű kéziratok) feldolgozásához szükséges adatbázis évekként elvezetett specifikációjának felülvizsgálata, ezt követően a back-end kialakítása együttműködésben könyvtárinformatikai szakemberekkel

Régi Nyomtatványok Tára

I. Az RNyT tervezett digitális tartalomszolgáltatásai 2021-ben

I. 1 A Régi Ritka bővítése

I. 1. 1. Röplapok kb. 1.100 tétel

2021. május végéig: a digitális képanyag ellenőrzése, beadása a DSpace-be a megfelelő fájlnevekkel.

2021. június végéig: adattisztítás az Amicusban, az esetleg hiányzó rekordok pótlása

2021. augusztus végéig: sablon, OTR-ben véglegesítés, a weblap strukturális átalakítása az új tartalomhoz, esetleg új tanulmány az állományrészről, új ajánlók, tematikus egységek stb.

2021. szeptember: tesztelés

2021. október: megjelenés a Régi Ritkán

I. 1. 2. Ex librisek kb. 1200 tétel (Plakáttárral közösen)

2021. év: a rekordok egységesítése az Amicusban

2022. folyamán a Plakáttárral közös ütemezésben kialakítani a sablont, elvégezni az OTR-es munkálatokat (ha szükséges), megállapodni a dizájnban

2022. december: megjelenés

I. 2. Az RMNy 1. kötet online adatbázisba rendezése (KMKCs)

2021. március végéig: az adatbázis szakmai és technikai követelményeinek kialakítása, séma megadása, a folio wiew felhasználhatóságának ellenőrzése stb.

2021. áprilistól adattisztítás, ezzel párhuzamosan az adatbázis kialakítása, az OTR-ben végzendő munkák és javítások

2021. ősz: dizájn kialakítása

2021. november: tesztelés

2021. december eleje: megjelenés

II. Gyűjteményi feldolgozás (egész évben folyamatosan)

1. Folytatódik az RMK II. és az Antikva gyűjtemény megkezdett amicus-feltárása és a revíziója. Résztvevők: 5 fő. 2021-re tervezett tételszámok: összesen kb. 5.000 új és javított tétel.

2. Elkezdődik az Apponyi metszetgyűjtemény meglévő amicus rekordjainak revíziója. Résztvevő: 1 fő. Tervezett tételszám: 500 javított tétel.

III. Nemzeti bibliográfiai munkálatok - Retrospektív bibliográfiai kutatások (KMKCs)

III. 1. Állandó feladatok:

III. 1. 1. A kezdetektől 1700-ig

a.) Az *RMNy V. kötet (1671-1685, Szerzők: Heltai János, Kovács Eszter, Perger Péter, Szvórényi Róbert és P. Vásárhelyi Judit, közreműködők: Kovács Eszter és Tóth Anna Judit)* munkálatainak folytatása, a fő rész és a prelimináriák nyomdakész kéziratá fejlesztése. Ehhez a következő munkafolyamatok szükségesek:

Nagy részben megtörtént a lektori javaslatok alapján a kézirat szövegének kiegészítése, módosítása a szerkesztői illetve szerzői vélemények figyelembevételével. Hátra van még a vélemények bedolgozása Heltai János tételei estében (aki a járványhelyzet miatt nem tudta befejezni ezt a munkát), illetve szerkesztők és szerzők által jóváhagyott javítások átvezetése az 1683-1685 közötti és az Appendix tételekbe.

Az egyéb kéziratok kiegészítései és javítások bevezetése a kéziratba.

A fenti, több forrásból származó és különböző fázisokban született javítások, változtatások bevezetésének ellenőrzése.

A belső számhivatkozások cseréje a munkafázisban használt RMK számról RMNy számra, illetve a folyamat ellenőrzése.

Az Általános rövidítések aktualizálása és érvényesítése a tételekben.

A hiányzó (újabb) szakirodalom bevezetése a tételekbe, a hivatkozott irodalom rövidítésjegyzékének összeállítása, az egységesített rövidítések átvezetése a tételekbe.

A példányellenőrzések folytatása. A példányok meglétének és teljességadatainak az ellenőrzése és kiegészítése a járvány időszakában levelezés útján folyt. A bezárások miatt elmaradt az Országos Levéltárban és további 5 kisebb gyűjteményben őrzött kötetek ellenőrzése. Továbbá 35 külföldi gyűjtemény 120 példányáról nem kaptunk választ, ezek ismételt megkeresése szükséges, amikor újra működni kezdenek. Illetve vö. b.) pont.

A leírt nyomtatványok szerzői és a tételleírásokban szereplő személyek egységes névalakjának megállapítása és visszavezetése a kéziratba.

A helynevek egységesített formátumának megállapítása és visszavezetése a kéziratba.

A szöveg szerkesztői átolvasása, egységesítése.

Határidő: 2021. december 1. (folyamatos)

b.) Hogyha a járványhelyzet ezt megengedi a határon túli gyűjteményekben őrzött példányok teljességadatainak autopszia alapján való megállapítása és az unikumpéldányok címlapmásolatának a beszerzése, háromszor egyhetes kutatással Romániában (Gyulafehérvár és Segesvár), Szlovákiában (Lőcse, Pozsony és Nyitra gyűjteményei), továbbá ugyancsak Szlovákiába (Liptószentmiklós: Tranoscius gyűjtemény).

Határidő: 2020. december 31.

c.) OTKA pályázat beadása az RMNy V. nyomtatott megjelenésére és az RMNy I. online adatbázissá való építésére.

Határidő: 2021. február 24.

III. 1. 2. 1701 és 1800 között

a.) Az OSZK 2020. évi új feldolgozása során keletkezett új Amicus-rekordok közül az 1851 előtti nyomtatványok rekordjainak feldolgozása, nyilvántartásunkba való beépítése a naprakész szaktájékoztató érdekében.

Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)

b.) Az 1701 és 1800 között nyomtatásban publikáló Hungarus-szerzők adatait összefoglaló *Régi Magyarországi Szerzők* II. kötete belső lektorálásának folytatása (a K, Q, S-Z betűtartományokkal), és a kész kézirat előállítás.

Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)

III. 1. 1. és III. 1. 2. együttesen

Újabb kiegészítések gyűjtése külföldi internetes adattárakból és a szakirodalomból a régi hazai nyomtatványokról (RMNy, RMK, Petrik, RMSz és Clavis szempontok figyelemmel kísérésével)

Határidő: 2021. december 31. (folyamatos)

III. 2. Egyéb

A Csoport munkatársai német kéziratolvasói módszertani foglalkozásokat tartanak, amennyiben a járványhelyzet engedi.

IV. Tervezett digitalizálás

App. M. eddig digitalizálatlan darabjai: kb. 1.300 tétel.

Az idén az Apponyi-metszetgyűjtemény még nem digitalizált darabjai kerülnének állományvédelmi fotózásra. Ennek kapcsán az előkészítést, a követést és az elkészült fájlok ellenőrzését, valamint a munkával járó állományvédelmi feladatokat végezzük (utóbbit a restaurátorokkal közösen).

V. Kutatások, tudományos munkák

A kutatónapi lehetőségektől függ, de ezek a témák:

1. Bakonyi Zsuzsanna: Az Apponyi-gyűjtemény angol nyelvű darabjainak magyarra fordítása és kísérőtanulmánnyal való publikálása.
2. Deák Eszter: Széchényi Ferenc levelezése, Schedius Lajos (1768–1847) levelezésének sajtó alá rendezése.
3. Fehér István: Hárs Ernő műfordításai
4. Perger Péter: A kolozsvári protestáns nyomdák története, típusrepertóriumai és kiadványai a XVIII. században
5. Szebelédi Zsolt: Népnyelv vagy latin? Vita a II. vatikáni zsinaton a latin nyelvű liturgia megtartásáról
6. Szovák Márton: XIV–XVI. századi magyar történelmi és irodalmi források Olaszország levéltáraiban és könyvtáraiban
7. Szvorényi Róbert: Jacobinus János és Brevis enarratio című történelmi műve című PhD dolgozat véglegesítése és megvédése
8. Tóth Anna: Magyar nyomdák görög betűkészletei (XVI–XVIII. század), Bizánci népi valóság
9. Túri Klaudia: Imádságok a régi Magyarország területén nyomtatott latin, német és magyar nyelvű kalendáriumokban (16–18. század)
10. Varga Bernadett: Keresztúri Bíró Pál életműve, Todoreszku Gyula könyvtára, a Székely-krónika egy példányának lapszéli bejegyzései
11. Közös téma: A Budai krónika kiadásához készülő új fordítás, jegyzetelt latin nyelvű szöveg és tanulmány készítése. (Farkas Gábor projektje, az RNyT (– KMKCs) vesz részt benne.)

VI. Rendezvények, kiadványok, kiállítások

VI. 1. Kiadványok:

1. Bánfi Szilvia: *Különös sorsú nyomdász vállalkozásai Közép-Európában a 16. század közepén. Raphael Hoffhalter tipográfus működésének és nyomdakészletének ismertetése (1556–1568)* című könyve kéziratának megjelentetése.

Elnyert pályázat.

2. Bakonyi Zsuzsanna: *Francis Taaffe császári hadvezér leveleinek (London, 1648, App. H. 1124) facsimile kiadása magyar fordítással és bevezető tanulmánnyal.* OSZK kiadás 2021-ben, Dede Franciskával egyeztetve.

3. 2021 során kiadható további kézirat:

Biblikus cseh nyelvű verses emlékek a 17. századi magyarországi nyomtatványokban (lektorálásra és kiadási lehetőségre vár).

Felelős: Kovács Eszter

Költség: lektorálás, nyomdai kivitelezés (kb. 700.000 karakter, illusztrációk, színes nyomás nélkül)

VI. 2. Kiállítások:

1. *A kultúra követői – válogatás a magyar nemzeti könyvtár régi nyomtatványaiából* (kiállítás az Európa Tanács Miniszteri Bizottság magyar elnöksége alkalmából, RNYT)

2. *A népkönyvektől Rejtő Jenőig: Válogatás a magyarországi szórakoztató ponyva 400 évéből* (kiállítás, kurátor: Szebelédi Zsolt és Feke Eszter) + kerekasztal-beszélgetés + kiadvány (egy 18. századi pár leveles ponyva átdolgozása)

VI. 3. Egyéb:

1. Részvétel az OSZK Széchényi Ferenc honlap létrehozásában és tartalommal való feltöltésében.

2. VI. Malalas conference, Tübingen, 2021. május

felelős: Tóth Anna Judit

költség: nincs (Heidelbergi egyetem)

3. A Rathausbibliothek Wien hungarikum anyagának átvizsgálása. Bécs, 2021. november?

felelős Tóth Anna Judit

költség: nincs (Klebelsberg-ösztöndíj)

VII. Együttműködések

1. A szlovák nemzeti könyvtárral közös Apponyi-honlap és konferencia (Farkas Gábor projektje, az RNYT részt vesz benne.)

2. Szebelédi Zsolt 2021-ben beadandó OTKA-terve: *A magyar romlás krónikája*. Amennyiben a pályázat nyer, együttműködésben valósul meg a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Közép- és Neolatin Tanszékével.

Térképtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár

Térképtár

Feldolgozás:

Idén befejezzük ajándékba kapott nemzeti atlaszaink feldolgozását. Javítjuk és kiegészítjük a legrégebben elkészült kéziratos térképeink Amicus leírásait, ami a Földabroszba kerülésük feltétele is. Elkezdjük az utolsó nem teljes feldolgozottságú gyűjteményrészünk, birtokvázlataink és birtokkönyveink leírását.

Olvasószolgálat:

Idén is a Kézirattárral és a Régi Nyomtatványok Tárával közösen használjuk majd olvasótermünket, ami nagy segítség nekünk, a lecsökkent létszám miatt egyedül nehezen tudnánk ellátni az olvasószolgálati feladatokat.

Kiállítás:

A tavalyi évben elmaradt "Szép magyar térkép" szakmai napot, ha a járványügyi helyzet engedi, idén szeretnénk megtartani az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Intézetével közösen, az év második felében.

A szintén elmaradt Karacs Ferenc emlékkiállítást virtuális formában szeretnénk a nagyközönség elé tárni.

Plakát- és Kisnyomtatványtár

Feldolgozás

Tárunk anyagának mennyisége megközelíti a 4 millió db-t, ezért a dokumentumok feldolgozását, kutathatóvá tételét tekintjük legfontosabb feladatunknak.

Elektronikus katalógusunkban továbbra is folyamatosan, egyedileg dolgozzuk fel gyűjteményünk legértékesebb és legkeresettebb részeit. Ebben az évben is megcélozzuk a 3.000 új rekordot. A pandémiától és a távmunka lehetőségétől függően, valamint a digitális tartalomszolgáltatással kapcsolatosan folytatjuk szükség szerint a régebben feldolgozott tételek revízióját, elsősorban a grafikai plakátok és az exlibrisek vonatkozásában.

A kurrens apró- és kisnyomtatványokat (köteles, ajándék stb.), melyek egyelőre nem kerülnek az elektronikus katalógusba, ETO számmal látjuk el továbbra is, hogy kutathatók legyenek. Évi kb. 8.000 tétel.

Az I. világháborús különgyűjteményünk különböző típusú dokumentumainak feltárása és kutathatóvá tétele folytatódik. Ebben az évben elsősorban a képeslapokat tervezzük kutathatóvá tenni.

Folytatjuk a raktárban lévő feldolgozatlan, és az újonnan beérkező aprónyomtatványok számbavételét, beosztását. Ez az a munkafolyamat, amit egyáltalán nem lehet távmunkában csinálni, ezért nagy lemaradások halmozódtak fel az elmúlt évben. Tervünk, hogy a folyamatos feldolgozás mellett a 2020-as lemaradásokat behozzuk.

Olvasószolgálat

Olvasószolgálati munkánk a zárás alatt átalakult, alkalmazkodni kellett ahhoz, hogy leginkább e-mailen tartjuk a kapcsolatot olvasóinkkal, kutatóinkkal. Ez azt jelenti, hogy gyakran olyan kutatómunkát is el kell vállalnunk helyettük, amit a nyitvatartás alatt nem. Sajnos olvasóink száma jelentősen megfogyatkozott. Az olvasók visszaszerzése a célunk, és az, hogy újra saját olvasótermünkben tudjuk fogadni a kutatókat.

Állományvédelem

Restaurálásra sincsen lehetőség, jelenleg csak a kölcsönzésre kerülő dokumentumainkat tudják a restaurátorok megcsinálni. Az állományvédelem mellett a digitális tartalmak megjelenítése miatt is nagyon fontos lenne a restaurálás és a digitalizálás.

Raktárrendezés

Raktári tárolóeszközeink bővítése szükséges! Megfelelő tárolóeszközök híján sérülékeny dokumentumainkat nem tudjuk kutathatóvá tenni, és biztonságosan tárolni.

A zárszámadások listázásának befejezése, és bedobozolása 30 pfm-t tesz szabaddá raktárunkban. Kis átrendezést követően a folyamatosan érkező kisnyomtatványoknak és a szabadlapos albumoknak kell helyet biztosítanunk.

Kiállítás

Az 52. Eucharisztikus kongresszus alkalmából kiállítanánk az 1938-as Kongresszus Plakáttárban őrzött dokumentumait. Feltétele a mintegy 100 kisnyomtatvány digitalizálása.

Személyzeti kérdések

Mivel az elmúlt évben két 8 órás kollégánót veszítettünk, szeretnék a Plakáttárba 2 fő 8 órás könyvtárost felvenni, elsősorban feldolgozó munkára.

Színháztörténeti és Zeneműtár

Színháztörténeti Tár

Az alapfeladatok ellátásán kívül (gyűjteményezés, állományba vétel, földolgozás – Amicus stb., állományvédelem, referenzszolgáltatás, stb.) folytatólagosan részt veszünk a könyvtár digitalizálási nagyprojektjének munkálataiban, az újra tervezés után a Nemzeti Színház KN fényképeinek és albumainak állományvédelmi digitalizálási „pilot-programjával”.

A 2020 ősztől haladó munkák folytatódnak: a kéziratos Gábor Miklós-hagyaték fondjegy-zékének összeállítása, a Vajda Péter *Hamlet* fordítás szövegének előkészítése, s – reméljük – a Travaglia vázlatkönyv olasz partnerekkel közös kiadásának munkálatai is.

A feldolgozás távmunkában továbbra is nagy ütemben folytatódik. Amint a Nemzeti Színház szövegekönyveinek rekatalogizálása szintén.

Tervezett kamarakiállításunkon – amennyiben mód lesz rá – az új szerzeményeink közül a Cserje Zsuzsa hagyatékában maradt Pécsi Sándor fotókat és pályadokumentumokat, valamint a családtól beérkezett Iglódi István anyagokat mutatjuk be. Tervezzük a Nemzeti Színházzal (ha megvalósul 2021-ben) a MITEM keretében egy Király Ninára emlékező szimpózium közös megrendezését (hatalmas könyv- és kézirathagyatéka 2019-20 folyamán érkezett be). A Tolnay Klári virtuális kiállítás szakmailag elkészült és anyaga nyilvánossá tételre vár.

Szeretnénk 2021-ben minőségi létszám-bővítést, hogy a mintegy 850.000 tételes speciális gyűjtemény egyes gyűjteményrészeinek, valamint raktárkezelési-dokumentumforgalmazási és állományvédelmi feladatainak kompetens „gazdái” legyenek, akik a tári munkafolyamatokban eredményesen, koncentrált teljesítménnyel tudnak részt venni.

Munkatársaink folytatják tudományos, kutatói és oktatói munkájukat a tervek és a lehetőségek szerint 2021-ben is (pl. kutatás, publikálás, konferencia-részvétel, előadások tartása, kiállítások, felsőfokú és posztgraduális oktatás, tudományos ismeretterjesztés, tudományszervezés, szakmai kapcsolatépítés).

Zeneműtár

Hangtár

Az új digitális adatbázist a tár létszámától és a lemezcímke-digitalizálás ütemétől függően 2,5–4 ezer, tematikusan válogatott gramofonlemezzel, valamint 60 népzenei fonográffelvétellel tervezzük bővíteni.

Gyűjteményfeltárás

A feldolgozás terén szeretnénk visszaállni a pandémia előtti haladási ütemre. Amicus új rekord: 2.400. Volly István, Erkel Gyula, Tommy Vig és Sebestyén János hagyatékának rendezése, feldolgozása. A Kovács József-hagyatékból és több kisebb lemezgyűjteményből származó gramofonlemez feldolgozásának befejezése, a Marton–Bajnai-gyűjtemény feldolgozásának megkezdése.

Digitalizálás, állományvédelem

Hangfájlok digitalizálása, restaurálása állományvédelmi és szolgáltatási célra: 5.000. Lemezcímkék digitalizálása: 5–8 ezer. Az Ms. mus. IV. jelzetcsoportba tartozó kéziratok, illetve az Esterházy-gyűjtemény részeinek állományvédelmi digitalizálása az együttműködésben megvalósuló nagy volumenű megrendelésekkel összefüggésben. A Volly-hengerek és röntgenlemez-gyűjteményünk állományvédelme. Schunda-díszalbum(ok) restaurálása.

Kiadványok, rendezvények, kiállítás, tudományos munka

„*Eritis mihi testes*”. Az 1938-as Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hangfelvételei címmel a Kongresszushoz kapcsolódó, gyűjteményünkben őrzött korabeli hangfelvételek újra kiadását tervezzük szaktanulmányok mellékleteként. Tervezett kiadvány Dohnányi Ernő gyűjteményünkben őrzött hagyatéka nyomtatott katalógusának kiadása. *Camille Saint-Saëns és Magyarország* című, tervezett évfordulós kamarakiállításunkat kiállításmegnyitó és online tartalomszolgáltatás egészíti ki. Közreműködünk a fertődi Esterházy-kastély tervezett új állandó kiállítás részeként a Joseph Haydn-blokk megvalósításában. Az egyéni kutatási tervek magukban foglalják a Saint-Saëns halálának centenáriuma alkalmából rendezett nemzetközi konferencián való részvételt, az abszolutórium megszerzését a négy éves doktori képzésben, a tanulmányírást, valamint a Dohnányi-életműkutatás folytatását.

Együttműködések

Az év során folytatni szeretnénk a Volly-hagyaték feldolgozás kapcsán kialakult együttműködést a BTK ZTI Néprajzi Archívumával, az Erkel-összkiadás ügyében a BTK ZTI Ma-

gyar Zenetörténeti Osztályával. Régizenei kottakézirataink digitalizálását illetően együttműködési megállapodást tervezünk a Sysart Kft. Orfeo Zenei Alapítványával, majd a Haydneummal. Esterházy-gyűjteményünk egyházzenei kéziratai kapcsán esetleg felújulhat az együttműködés a kismartoni Esterhazy Privatstiftunggal.

Történeti Fénykép- és Videótár

Történeti Interjúk Tára

A déli frontot súlyosan érintő építkezések folytatása, a Videótár csoport létszámának csökkenése, illetve a pandémia elleni intézkedések fennmaradása miatt 2021-es munkatervünket is kénytelenek vagyunk rugalmasan alakítani. A stúdió interjúkészítésre nem használható, és a hang-, illetve audiovizuális digitalizálás sem végezhető a jelenlegi helyén beépített digitalizáló rendszeren bármikor. A digitális utómunka és installációkészítés feladatait is a VIII. emeleti, délnyugati irodákban végezzük.

A fenti helyzet miatt lehet, hogy év közben át kell majd ütemoznünk különböző feladatokat a saját előállítású dokumentumok készítése, a digitalizálás illetve a feldolgozás, tájékoztatás között. A tervek szerint, az év első felében 90%-ban digitalizációs és feldolgozási feladatokat végzünk, kihasználva a távmunka adta lehetőségeket, kiemelten az interjúkra összpontosítva. Az év második felében tájékoztatói, olvasószolgálati feladatok, rendezvények mozgóképes dokumentációja, illetve az interjúkészítés elvégzése mellett továbbra is prioritásként kezeljük az oral-history gyűjtemény online tartalomszolgáltatásának előkészítését.

Az OKP keretén belül a Digitalizálási munkacsoportban elkezdett feladatokat folytatjuk. A TIT legveszélyeztetettebb dokumentumai a régi típusú analóg hordozókon (UMATIC és Beta hordozók) meglévő oral history interjúk. Átírásuk folytatódik (1990 előtt készített interjúk, Sára Sándor filmrendező forgatott anyagai, Habsburg Ottóval több, mint 15 éven át készült életútinterjúk, Kosáry Domokos életútinterjú).

Interjúgyűjtemény – online tartalomszolgáltatás előkészítése.

Nemzetközi együttműködés – a cseh Vaclav Havel könyvtárral közösen, a Visegrádi Alaphoz benyújtott pályázat, „The Other Europe” program folytatása – 10-12 interjú teljeskörűfeldolgozása, fordítása, feliratozása – szerződés szerint.

Közreműködés Mikes Programban: A tengerentúli magyarság hagyatékából hazahozott audio és audiovizuális anyagok befogadását, rendezését, digitalizálását folytatjuk, a Mikes program kutatói által készített oral-history interjúk kezelése, archiválása, helyben kutathatóság biztosítása, legépelése is folytatódik, a digitalizált anyagokkal kapcsolatos feladatok továbbra is kiválóan végezhetőek távmunkában.

Magyar Október - A forradalom képi világa és hanganyagai – magyaroktober.hu 1956 az online térben. A 2016-ban elkezdett webes projektet folytatjuk, tartalomfejlesztéssel, elsősorban a Szabad Európa Rádiós 1956-os gyűjteményt bővítjük.

Fényképtár

A Fényképtár első feladata az év során a költözés előkészítése, lebonyolítása az újonnan kialakított kutatóterembe és munkaszobákba a könyvtár 7. emeletén. Az új térben online és analóg technikákkal nyílik lehetőség fényképek kutatására. A Fényképtár folytatja digitalizáló tevékenységét és a fényképek metaadatolását, annak érdekében, hogy egy teljes

körű kutatói adatbázisban lehessen ezeket megjeleníteni a Tudástár szerkezetben, és online is közzétenni a Fototér című nyilvános adatbázisunkban. 2021-re tervezzük diafilmjeink és 2000 muzeális értékű fényképünk digitalizálását. Az új kutatótérbe a pandémia helyzettől függően kiállításokat is tervezünk, ezek közül kiemelt jelentőségű Lucinda de Jasay filmrendező portré kiállítása. Októberben egy online webináriumot szervezünk a Photoconsortium partnereként a kulturális örökség digitális megővésének témakörében.

Egyéb, nem tárnak minősülő, Kutatási és Különgyűjteményi Főosztályhoz tartozó szervezeti egységek beszámolója

Muzeális Könyvtári Dokumentumok nyilvántartása

Az MKDNY honlapjának megújítása

- Hasznos linkek, szakirodalom feltöltése, frissítése
- MKDNY-adatbázis *korlátozott* nyilvános felülete
- OSZK téli és tavaszi szakképzéséről (2020–2021) egy rövid híradás
- angol nyelvű verzió
- a segítségkérések koordinálása
- meg kell oldani a kiszállások, ellenőrzések, szakmai segítségnyújtások ügymenetét, technikai és személyi feltételeit és a költségvonzatát

A kódex- és kódextöredék-program

A kódexekből több mint 1.500 kötetet őriznek Magyarországon 30 intézményben. Ennek közel a fele (47%) a nemzeti könyvtárban van, s két jelentős (három számjegyű) kollekcója van az Akadémiának (224) és az ELTÉ-nek (185). Komoly gyűjtemény található még Kalocsán (64), Esztergomban (68), Sopronban (43), Debrecenben (39), Egerben (36), Vácott (27) és a Rabbiképzőben (20). Tíz fölötti száma a kódexeknek a budai ferences (18), a pannonhalmi (19), a győri (16) és a szombathelyi (16) egyházi bibliotékákban. Öt gyűjtemény nem rendelkezik integrált könyvtári rendszerrel, ez összesen 78 kódexet jelent. Tehát ezeket úrlapos bevittel, feltehetően külső segítséggel kell megoldani. A kódexgyűjtemények harmada (10) Budapesten található, közel 77%-a (1.158) az összes állománynak, így ez kerül a legelső helyre az adatmigrációban. Utána következne a teljes dunántúli régió (plusz a Pest megyei Váccal) valamivel több, mint harmada (12), ami 13%-a (189) az egésznek. A maradék (Észak- és Dél-Magyarország) kevesebb, mint harmada (8), a kódexek 10%-a (148), ám ezek közül három kiemelkedő: Kalocsa, Debrecen és Eger.

Ehhez kapcsolódik a kódextöredékek gyűjteménye, a *Res Libraria* kutatócsoport eddig megjelent kiadványai szerint ez közel 2.500 lefejtett fragmentumot jelent. Az Egyetemi Könyvtár (300), a Központi Papnevelő Intézet (246), a soproni (evangélikus líceum, levéltár: 406), a győri (egyházmegyei könyvtár: 173) és az esztergomi intézmények (Simor, Főszékesegyház, Helischer városi könyvtár, Hittudományi Főiskola, ferences gimnázium: 155) kollekcióit feltáró katalógusok adatai szintén feldolgozásra kerülnek úrlapos megoldással az adatbázisban. És még nem számoltuk ebbe bele a kisebb (főleg egyházi) gyűjteményekben lefejtett vagy különböző úton-módon bekerült darabokat, illetve a nemzeti könyvtár (600) töredékeit. A lefejtett és azonosított töredékek jelentős része önálló jellel rendelkezik.

2021.01.01–2021.08.31. **1.332** kódex IKR migrációja és bevitele.

2021.09.01–2021.10.31. **175** kódex helyszíni bevitele.

2021.11.01.–2021.12.31. ellenőrzések, szakmai egyeztetések.

2022.01.01-től Fragmentával egyeztetés a kódex-töredékekről.

Az OSZK amicus rekordjainak (MKDNY) migrációja

- szükséges egy átfogó (és előzetes) kép az OSZK–OKP helyzetéről (elkészült munka, határidők, hátralévő problémák megoldása) 2021. 01–02.
- megtervezni az adatmigráció feltételeit (technikai, személyi) 2021. 01–02.
- megtervezni az adatmigráció (amicus) ütemét 2021. 02–08.
- kódexek, töredékek (nyelvemlékek és latin kódexek első körben): 700
- RNYT állománya (elsősorban ősnymtatvány, RMK, antikva, App. M. és App. H.) 30.000
- törzsállomány 1851-ig 230.000
- különgyűjtemények (ahol van amicus-rekord) *kell egy előzetes becslés*
- RMNY-MNB-bibliográfia (1473–1700) kérdése
- 4.000 rekord (appendix-szel és S tétellel) 1670-ig
- MOKKA-R bent van egy része (1-2 kötet, 1.632 rekord) címkés, xml, nyomtatott verzió
- <http://www.eruditio.hu/lectio/mokka-r>
- RMNY-MKDNY rekordok összekötése: tervezés, végrehajtás

Rövidtávú szakmai program: 2020–2022

1.1. az országos felmérés elkészítése

- 1.1.1. kutatómunka a lehetséges őrzőhelyek után
- 1.1.2. lista a jelöltekről: táblázatban a gyűjtemény adataival
- 1.1.3. e-mail a fenntartónak / gyűjtemény kezelőjének
- 1.1.4. a válaszok rögzítése táblázatokban
  - 1.1.4.1. a nyilatkozott gyűjtemények adatai
  - 1.1.4.2. a muzeális könyvtári dokumentumokat gyűjtők
  - 1.1.4.3. a muzeális könyvtári dokumentumokat nem gyűjtők
- 1.1.5. eredmények
  - 1.1.5.1. Muzeális könyvtári dokumentumokat nem őrző gyűjtemények alapadatai
  - 1.1.5.2. Muzeális könyvtári dokumentumokat őrző gyűjtemények adatai OK
    - 1.1.5.2.1. intézményre vonatkozó adatok (azonosító, név, postai cím, vezető, kezelő, e-mail, telefon és honlap)
    - 1.1.5.2.2. gyűjteményre vonatkozó adatok (leltár, IKR, digitalizálás, állományvédelem)
    - 1.1.5.2.3. könyvtárosra vonatkozó adatok (szaktudás, eszközök)
    - 1.1.5.2.4. gyűjtemény megoszlása (időbeli és formai)
  - 1.1.5.3. Segítségnyújtás, oktatás és országos szakfelügyelet megtervezése
    - 1.1.5.3.1. az állomány feltárása (online és helyszíni segítség, levlista)
    - 1.1.5.3.2. az állomány feltárásának és az adatok migrációjának ütemezése
    - 1.1.5.3.3. az állomány digitalizálása (tanácsadás, eseti OSZK)
    - 1.1.5.3.4. az állomány védelme (tanácsadás, restaurálás, eseti OSZK)
    - 1.1.5.3.5. az állomány értékbecslése (tanácsadás online és helyszínen)
    - 1.1.5.3.6. pályázat (tanácsadás)
    - 1.1.5.3.7. régi könyv képzés az OSZK-ban (30, 60 és 90 órás tervezet)

1.1.5.4. Konferencia / műhelybeszélgetés előkészítése és megrendezése az OSZK-ban

1.2. az Iroda rendszerszintű működésének megteremtése

1.2.1. az Iroda helye és feladatai az új SZMSZ szerint: egyeztetések a minisztériummal, a könyvtár vezetésével és az érintett főosztályvezetőkkel

1.2.2. az Iroda működésének feltételei:

1.2.2.1. új munkatárs (esetleg belső átcsoportosítással)

1.2.2.2. új munkaszoba (a tárgyalások, az online segítségnyújtás és a telefonok miatt)

1.2.2.3. új eszközök (laptop, mobil, digitális kamera)

1.2.2.4. a kiszállások megtervezése (prioritás – költségek: napidíj, szállás, út)

1.2.2.5. oktatás kereteinek a megteremtése (OKJ-s tanfolyam az OSZK-ban)

1.3. idővonal

1.3.1. 2021. 01. 01. – 2021. 12. 31. az országos felmérés

1.3.1.1. elkészülnek az új nyilvántartások (Magyarországi Könyvtárak Adatbázisa mintájára: Régi Könyv Minerva)

1.3.1.2. elindul az OKJ-képzés (novembertől 30 órás az OSZK-ban)

1.3.1.3. frissül az MKDNY-honlap új tartalmakkal

1.3.2. 2021. 01. 01. – 2022. 12. 31. az országos szakfelügyelet kialakítása

1.3.2.1. az adatmigráció ütemének megtervezése

1.3.2.1.1. IKR prioritás

1.3.2.1.2. űrlapos bejelentés

1.3.2.1.3. problémás helyzetek helyszíni megoldása

1.3.2.2. elindul az adatmigráció és az űrlapos feltöltés

1.3.2.3. folytatódik az oktatás

1.3.2.4. folytatódik az online és helyszínen történő tanácsadás (feltárás, állományvédelem, digitalizálás, értékbecslés, pályázat)

1.3.2.5. Konferencia / műhelybeszélgetés 6-8 előadással az OSZK-ban (2020, 2021, 2022 december)

MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport

A kutatócsoport ebben az akadémiai periódusban is két részlegében, a (A) *Fragmenta Codicum* műhelyben és (B) *A 19. századi Könyv- és Sajtótörténeti* műhelyben dolgozik a 2021. évre kitűzött céljai megvalósításán. Tevékenységünket ebben az évben a járványra és a személyi változásokra való tekintettel kell megtervezni. Boreczky Anna (OSZK) idén fizetés nélküli szabadságon van, Orsós Julianna félállásban került a helyére, Klestenitz Tibor (ELKH) pedig január 1-jétől tölti be félállásban a 19. századi műhely megüresedett helyét.

(A)

A kutatócsoport *Fragmenta codicum* műhelye személyi összetétele OSZK állományban: Korondi Ágnes, Orsós Julianna, Zsupán Edina és Sarbak Gábor, a kutatócsoport vezetője, ELKH alkalmazásban: Lauf Judit, Hende Fanni, Kisdi Klára; külső, akadémikus támogatóink Madas Edit és Vizkelety András.

Kiemelt feladat az OSZK kódextörédei A és B csoportjának kiadása az év folyamán Lauf Judit szerkesztésében és Madas Edit közreműködésével. A 148 tétel valójában több kódextöréket tartalmaz, és különös hangsúlyt kap az egyes mappákban található makulátúra-anyag is. A kiadvány a kutatócsoport *Fragmenta et codices* sorozatában jelenik meg, az eddigőtől eltérő, nagyobb formátumban, amely könnyebben lehetővé teszi a képanyag eredeti nagyságú közreadását.

A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár kódexeinek feldolgozását fel kell gyorsítani, a könyvtár zárva tartása azonban jelentősen hátráltatja a munkát, mert a kódexek leírása során az adatok egy nem elhanyagolható hányada csak a kézirat kézbevételekor állapítható meg. A digitális hozzáférés sokat segít, de minden kérdésre nem tud választ adni.

Az OSZK kódextörédei közül sok már a kutatócsoport által tervezett és elkészített *databularium* nevű adatbázisban megtalálható a szükséges metaadatokkal és digitális képekkel együtt. Az adatbázis sikeres importálása után a szolgáltató felület kialakításán és a könyvtári rendszerrel való harmonizálásán az OSZK dolgozik. A kutatócsoport részéről az adatfeltöltés emiatt átmenetileg szünetel. Az informatikusokkal való egyeztetésre a kutatócsoport bármikor készen áll. – Az OSZK állománya egészéből előkerülő fragmentumok listába vétele (a tapasztalatok alapján) folyamatos marad. A könyvtári kódextörékanyag digitális szolgáltatása az adatbázis elkészülte után válik lehetővé. – A Zirci Ciszterci Könyvtár kódextörédei feldolgozása és digitális szolgáltatása a Ciszterci Renddel és a könyvtár vezetőjével történő egyeztetést követően valósulhat meg.

A kutatócsoport munkatársai gondozzák a Magyar Nyelvelmékek és a Corvina-honlapot. Mindkét honlap tartalmi fejlesztése, az újabb szakirodalmi adatok és rövidebb-hosszabb tájékoztató szövegek, értékelések elhelyezése, napra kész állapotra hozása szakaszosan valósítható meg (Korondi Ágnes, Zsupán Edina).

A Corvina-honlap fejlesztése nagy nyereség lenne a magyar és az európai corvina-kutatás összehangolása szempontjából. Ezzel összefüggésben az OSZK és az Osztrák Nemzeti Könyvtár corvina-együttműködésének hivatalossá tétele sürgető feladat. A tavalyra tervezett bécsi workshop idén őszre tolódik (Zsupán Edina).

(B)

A 19. századi műhely a megváltozott személyi összetételében is igyekszik eredeti célkitűzéseit megvalósítani. Bárány Zsófia *Lonovics József szentszéki kiküldetése* című monográfiájának kiadása a Res Libraria sorozatban kellően reprezentálná a műhelyben folyó, hiánypótló tudományos munkát.

A műhely feladata a már meglévő adatbázis karbantartása és a bejövő kérésekre vonatkozólag az adatszolgáltatás biztosítása. Az adatbázis bővítése a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára 1867–1875 közötti időszakra vonatkozólag egyelőre excel-táblázat formájában valósítható meg, az idei terv az 1873-ig terjedő anyag feldolgozása.

Folytatódik a Szapáry-kutatócsoport (ELTE) munkája, amelyben (miként más tudományos munkákban) kiemelt fontosságú az OSZK-gyűjteményeiben (pl. Kézirattár, Színház-tár) őrzött, releváns anyagok „beemelése” (Bárány Zsófia).

IV. A Könyvtári Intézet 2021. évi munkaterve

Az Intézet valamennyi egységének feladata a működéssel kapcsolatos adatvédelmi, információbiztonsági, személyzeti, szervezési, igazgatási, tájékoztatási, kapcsolatépítési, iratkezelési és egyéb adminisztratív feladatok ellátása, munkatervek és beszámolók készítése, háttéranyagok kidolgozása, szabályzattervezetek véleményezése.

Folyóiratok megjelentetése

2021. kiemelt feladata, hogy a 2020/1-es számtól kezdve az OJS felületen tegyük elérhetővé a Könyv Könyvtár Könyvtáros és a Könyvtári Figyelő elektronikus változatát. Az előkészítő munkálatok, a technológia megismerése és megtanulása után a konkrét megjelenítési/arcuati döntések meghozatalára is sor kerül. Az archívum után érdeklődő felhasználókat az EPA-ra irányítjuk.
- Mindkét lap esetében megújítjuk a szerkesztő bizottságot, erősíteni és stabilizálni kívánjuk a bedolgozó kollégák körét.

1. Szervezeti kérdések

Dolgozói létszám

			2020. évi tény	2021. évi terv
Szakmai összlétszám (fő, töredék is lehet)			23	26*
Ebből vezető vagy magasabb vezető, max. 10 % (fő, töredék is lehet)			5	5
Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	összesen	20	23
		átszámítva teljes munkaidőre	19,5	22,5
	Egyéb	összesen	3	3
		átszámítva teljes munkaidőre	3	3
	Mindösszesen	összesen	23	26
		átszámítva teljes munkaidőre (4+6)	22,5	25,5
az Egyébből felsőfokú végzettségű	összesen	3	3	
	átszámítva teljes munkaidőre	3	3	
Egyéb nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő, töredék is lehet)			1	1
Önkéntesek száma			2	2

*1 fő KEO ov.; 1 fő KSZTO távoktatási szakember ; 1 fő KÖSZI szabványosítás

2. Kutatási és Elemző Osztály (KEO)

1. Kiemelt feladat az ágazati irányítás tevékenységének támogatása

- a. Az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályától kapott felkérések, adatszolgáltatások teljesítése, a jogalkotási feladatokhoz javaslattevés, adat- és információszolgáltatás, háttérelmézések készítése a főosztállyal történt előzetes egyeztetés alapján.

2. Statisztika

- a. Az országos éves könyvtári statisztikai adatszolgáltatással (KultStat) kapcsolatos központi feladatok (karbantartás, hibajavítás, fejlesztés) ellátása, kapcsolattartás a működtetés partnereivel. Statisztikai adatlap gondozás.
- b. Az országos éves könyvtári statisztikai adatszolgáltatás szervezése, Budapest vonatkozásában ellátása, adatellenőrzés, adatpublikálás.

3. Kutatás és elemzés

- a. Tudományos és szakmai elemzések, referátumok, ismeretterjesztő anyagok, konferencia előadások írása. Tervezett témakörök: statisztikai elemzések, pandémia – megyei körkép, könyvtárak és a társadalom, könyvtárhasználat, könyvtári programszervezés, olvasóvá nevelés.

4. Szakmai feladatok

- a. Könyvtárak.hu működtetése.
- b. A Könyvtári Intézet honlapjának gondozása, tartalmi frissítése.
- c. K2 továbbképzési műhelynap sorozat folytatása.
- d. Eseti szakmai segítségnyújtás partnereknek (IFLA, MKE, Könyvtárak)
- e. Szakmai előadások.
- f. Infografikák készítése.

5. Fejlesztési feladatok

- a. Az országos könyvtári statisztikai adatok adatbázisba szervezése.
- b. Az országos könyvtári statisztikai adatok közzétételi formájának átalakítása.
- c. Az országos könyvtári statisztikai adatok új publikációs rendjének és formájának kialakítása.
- d. Az EMMI közoktatási könyvtári statisztikai adatok átvételi és publikálási lehetőségeinek felmérése.
- e. Az év kedvenc könyvtáros kampány tervei alapján részvétel a megszervezésben.
- f. Új nemzetközi együttműködési lehetőségek, illetve pályázati lehetőségek felkutatása.

6. A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1-15-2016-00001) projekt fenntartási időszakából fakadó feladatok

- a. Őszi online konferencia rendezése a TOP-os településfejlesztésben érintettek részvételével a könyvtárak társadalmiasított működése témakörben

3. Könyvtári Minőségfejlesztési Osztály (KMO)

1. Kiemelt feladat az ágazati irányítás tevékenységének támogatása

- a. A könyvtári minőségirányítás koordinálása.
- b. A Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díj adományozásának szakmai előkészítése, a pályázati folyamat ügyrend és szabályzat szerinti teljeskörű lebonyolítása.
- c. A miniszter útmutatása szerint közreműködés a könyvtári szakfelügyeleti tevékenység koordinációjában, ellenőrzésében és értékelésében.
- d. A szakfelügyeleti tevékenységhez kapcsolódó monitoring-rendszer működtetése.
- e. Közreműködés a nyilvános könyvtári alapkövetelmények és alapfeladatok teljesítésének értékelésében.

- f. Az 1997. évi CXL törvény 60. §. (3) j) pontja szerint a könyvtárak központi adatbázisának működtetése.

2. Szakmai feladatok

- a. Felmérés a Minősített Könyvtár cím és Könyvtári Minőségi Díjra jelentkezni szándékozó könyvtárak számáról.
- b. A könyvtári rendszer tagjainak könyvtári minőségmenedzsment tevékenységgel összefüggő szakmai kompetenciáinak fejlesztése szakmai napok keretében (pl. MKA bemutatás, új pályázati felületről tájékoztatás, jó gyakorlatok megosztása)
- c. Beszámoló tanulmány készítése az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályának a 2021-es év minőségügyi pályázati időszakáról, tapasztalatokról.
- d. Összegző szakmai anyag készítése a minőségmenedzsment feladatokra kapott céltámogatás felhasználásáról.
- e. Jó gyakorlatok gyűjtése, valamint a 2022-es évben megrendezésre kerülő Győztesek konferenciája témák és előadók kiválasztása, felkérése.
- f. A minisztériumtól kapott információk alapján a Magyarországi Könyvtárak Adatbázisában a Nyilvános Könyvtári Jegyzék aktuális változásainak módosítása.

3. Fejlesztési feladatok

- a. Győztesek konferenciájának megszervezése, lebonyolítása
- b. Szakmai nap az új pályázatfeltöltő rendszerről
- c. „3 lépésben” konferencia két alkalmának megszervezése
- d. Szakértőket felkészítő szakmai nap megszervezése
- e. Szakértői tapasztalatokat összefoglaló szakmai nap megszervezése
- f. Szolgáltatási csomagok kidolgozása. A csomagok a könyvtárak minőségmenedzsment szintjének megfelelően készülnek. Kezdő csomag (TQM alapok, önértékelés). Pályázatfelkészítő csomag (adatvizualizáció, KMÉR struktúra). KMD pályázati csomag (Szolgáltatásfejlesztés, innováció).

4. Kutatás és elemzés

- a. Előzetes felmérés a 2021-2023-ban a MKC és KMD-re jelentkező könyvtárak számáról.
- b. Elégedettségmérés az új pályázatfeltöltő rendszerről tartott tájékoztatóról.
- c. Elégedettség mérés a 3 lépésben konferenciák témairól, előadóiról, stb.
- d. Felmérés a minőségi pályázatokban résztvevő könyvtárak részvételével a pályázat lebonyolításáról, az azzal kapcsolatos információszolgáltatásról, a helyszíni vizsgálatról, a vizsgálatot végző szakértők munkájáról, stb.
- e. Felmérés a minőségi pályázatok lebonyolításában résztvevő szakértők véleményéről és tapasztalatairól.

5. Disszeminációs tevékenység

- a. Publikálás könyvtári szakfolyóiratokban.
- b. Információ megosztás a Könyvtári Intézet honlapjának minőségmenedzsment oldalán.
- c. Interjú készítés az év Könyvtári Minőségi Díjat nyert könyvtárának vezetőjével.
- d. A Könyvtári Figyelő új, minőségmenedzsment rovatának tartalmi gondozása.
- e. A Cselekvő közösségek projekt keretein belül konferencián a minőséggel működő könyvtárak jó gyakorlatainak bemutatása.
- f. Minőségmenedzsment témakört tárgyaló könyvsorozat indítása.
- g. A kiadványok MEK-en történő közzététele.

h. Minőségmenedzsment ismeretek képzések keretében történő megosztása.

6. Egyéb tervezett tevékenységek

- a. Honlap minőségmenedzsment aloldal fejlesztése.
- b. A KMO feladatkörébe tartozó minőségügyi és szakfelügyeleti tevékenységek 2020 előtti dokumentációjának felkutatása, mennyiségi és tartalmi felmérést követően az archiválás módjának rögzítése. A feltárt anyagok archiválásának megkezdése.
- c. Részvétel a szakfelügyelők számára szervezett továbbképzésen és az „Elektronikus tananyagfejlesztés és távoktatás könyvtári környezetben” című 60 órás tanfolyamon. Továbbá új vezetési és szervezési, folyamatmenedzsment módszerek és eszközök megismerése (padlet, trello, okostábla stb.).
- d. Fölőpéldánylisták köröztetése.

A feladatellátás legjellemzőbb mutatói/tervszámai

A KMO feladatellátásának tervezhető mutatói	2020. évi tény	2021. évi terv
KMO által szervezett rendezvények száma/résztevők száma (külső vagy belső helyszínen)	6/418	6/400
Ebből online rendezvények száma/résztevők száma	6/418	4/350
Munkatársak által tartott előadások száma/résztevők száma (külső vagy belső rendezvényen)	2/189	2/160
KMO által megjelentetett kiadványok tartalmi létrehozásában való közreműködés száma/minősége (szerzői, társszerzői, szerkesztői, lektori, stb.)	3/szöveggondozás, grafikai munkák gondozása	3
Publikációk száma (nyomtatott vagy online kiadványban való megjelenés)	12	10
Munkatársak által elvégzett szakértői tevékenységek száma	1	nem tervezhető, pályázók számától függ
Munkatárs által elvégzett oktatási tevékenységek száma/óraszám (szervezett oktatási keretek között)	3	nem tervezhető, felkérések számától függ
Képzésben, továbbképzésen részt vett KMO munkatársak száma (külső, belső képzések)	0	járványügyi helyzet miatt nem tervezhető
Összes továbbképzés száma/óraszám, amelyen KMO munkatársak részt vettek	0	járványügyi helyzet miatt nem tervezhető
Konferencián, szakmai napokon részvételek száma (minden, ami nem KMO szervezés) alkalom	19	15

Használói elégedettség- és igényfelmérések száma/válaszadók száma	8/431	8
Honlap Minőségmenedzsment aloldal látogatottság száma	2.211	2.200
Honlap Minőségmenedzsment aloldalon megjelent hírek, egyéb tartalmak száma	22	20
Honlap MKA látogatottság száma	6.875	7.000
Az MKA-ban a KMO munkatársai által végrehajtott adatmódosítások/műveletek száma	226	300
Döntéselőkészítő anyagok, tanulmányok száma/oldalszám	2	nem tervezhető
MKC kapcsán lebonyolított pályázati tevékenységben résztvevő könyvtárak száma	10	12
Ebből nyertesek száma	9	nem tervezhető
KMD kapcsán lebonyolított pályázati tevékenységben résztvevő könyvtárak száma	1	2
Ebből nyertesek száma	1	nem tervezhető
Részvétel a KI egyéb feladataiban (pl. rendezvényszervezés, konyvtarak.hu)	<ul style="list-style-type: none"> • 145 Facebook posztolás • 10 cikk konyvtarak.hu • részvétel 2 K2 rendezvény megszervezésében 	nem tervezhető
Kiküldött fölőspéldánylisták száma	310	2021-ben kevésbé releváns

4. Könyvtári Szabványosítási Iroda

1. Részvétel a külföldi szabványosításban

- a. Részvétel az ISO TC 46 munkájában, ezen belül egyes meglévő szabványok revíziójában, valamint új szabványok kidolgozásában.
- b. Részvétel a könyvtári munkát szabályozó tevékenységet folytató egyéb nemzetközi szervezetek egyes munkacsoportjainak a munkájában, így mindenekelőtt
  - a bibliográfiai fogalmi modell szabvány-felülvizsgálatát ellátó IFLA-munkacsoportban (IFLA BCM Review Group);
  - a többnyelvű szakszótár kidolgozását végző IFLA-munkacsoportban (MulDiCat Working Group);
  - a Forrásleírás- és Hozzáférés (RDA) bibliográfiai keretrendszer fejlesztését végző szervezet (RDA Steering Committee) műszaki munkacsoportjában, illetve az európai érdekek képviselőjében a szervezeten belül;
  - az RDA európai átültetésében érdekelt nemzeti könyvtárak, könyvtári szervezetek közös fórumának szerkesztési bizottságában (EURIG Editorial Committee).

2. Hazai szabványosítási tevékenység

- a. Az OSZK képviselete a Magyar Szabványügyi Testületben (MSZT).
- b. A magyarországi könyvtári szabványosítási tevékenység koordinálása.

- c. Az Országos Könyvtári Szabványosítási Bizottság (OKSZB) munkájának irányítása.
- d. A könyvtárügyet érintő szabványok honosításának kezdeményezése.
- e. Szabványanalízis.
- f. Az OKSZB elfogadott munkaterve alapján nemzetközi szabványok honosítása.
- g. ETO névtérintegráció.

3. Disszeminációs tevékenység

- a. A könyvtáros társadalom tájékoztatása a szabványváltozásokról.
- b. A Forrásleírás- és Hozzáférés (RDA) bibliográfiai keretrendszer átültetése érdekében további módszertani ajánlások megfogalmazása
- c. Alkalmazásprofil kidolgozása.
- d. Az IFLA-féle nemzetközi katalogizálási alapelvekre és a könyvtári referenciamodellre épülő szakmai szemléletváltás előmozdítása (többek közt tanfolyamok, workshopok, konferencia-előadások formájában).

4. Kutatás-fejlesztés

- a. Implementálási modell megfogalmazása érdekében K+F típusú, kísérleti jellegű projekt együttműködés a PIM Digitális Bölcsészeti Központtal.

5. A szerzői joggal kapcsolatos tevékenységek

- a. Folytatódik a DSM irányelv (Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról) átültetése.
- b. Ennek kapcsán a korábbi, az Igazságügyi Minisztériummal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával (SZTNH) folytatott konzultációkat követően, további (műszaki jellegű) együttműködés várható – a készülő kereskedelmi forgalomból kikerült művek (ún. OOC-művek) adatbázisa kapcsán – az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalával (EUIPO), amelynek eredményei – többek közt – az EODOPEN elnevezésű nemzetközi projektben hasznosulnak, valamint befolyásolhatják az OSZK tartalomszolgáltatási elképzeléseit.

6. Egyéb tervezett tevékenységek

- a. Az OKSZB elfogadott munkaterve alapján további nemzetközi szabványok honosítása.

5. Könyvtári Szak- és Továbbképzési Osztály

1. Kiemelt feladatok

- a. A minisztériumi továbbképzési támogatás terhére ingyenes képzések szervezése az újonnan engedélyezett, a megújított és a már engedéllyel rendelkező továbbképzési programok alapján online, blended, távoktatási, távolléti és jelenléti formában – a kínálatot a járványügyi helyzethez igazítva.
- b. A 2020 második felében előkészített továbbképzési programok benyújtása engedélyeztetésre
  - a könyvtári digitalizálás új útjai (új)
  - MTMT-adminisztráció (új)
  - Kortárs irodalom a könyvtárakban (új)
  - újabb marketingfogások a könyvtári térben (új)
  - könyvtári vezetési ismeretek (megújítás)
- c. Lejárat engedélyű továbbképzési programok megújítása
  - helyismeret
  - szerzői jog
  - könyvtári szakértői ismeretek
  - kiadványszerkesztés
- d. Új továbbképzési programok kidolgozása

- új megoldások és a szemléletváltás szerepe a hatékony munkavégzésben
- multimédia alkalmazása a könyvtári kommunikációban
- publikálás könyvtári területen

2. A módosított felnőttképzési törvény és a felnőttképzési rendszer átalakulásából következő feladatok

- a. Az intézmény, mint felnőttképző új nyilvántartásba vételi eljárásnak lebonyolítása.
- b. Az OKJ-s rendszerből kikerülő segédkönyvtáros szakmai képzés beillesztése a felnőttképzés új rendszerébe: a képzésre vonatkozó programkövetelmények kidolgozása és benyújtása engedélyezésre, képzési program kidolgozása és minősítettése, engedélyeztetése.
- c. Új minőségirányítási rendszer kidolgozása a segédkönyvtáros és a könyv- és papírrestaurátor szakmai képzés működtetéséhez.
- d. Az OKJ-s rendszerből kikerülő könyv- és papírrestaurátor szakmai képzés beillesztése a felnőttképzés új rendszerébe: képzési program kidolgozása, minősítettése és engedélyeztetése az elfogadott programkövetelmény alapján, együttműködve az OSZK Állományvédelmi és Restauráló osztályával.

3. A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás (EFOP-1.3.1-15-2016-00001) projekt fenntartási időszakából fakadó feladatok

- a. A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata elnevezésű engedélyezett továbbképzés két alkalmának megvalósítása.

4. Új e-learning rendszer bevezetéséből fakadó feladatok

- a. Részvétel a korábbi tanfolyami adatbázis átalakításában, együttműködés az OSZK OKP projektjének keretei között a HerMész-Soft Kft.-vel.
- b. A tesztelési folyamat elvégzése a korábbi tanfolyami adatbázis teljes tartalmának áttöltése után.
- c. Az új tanfolyamszervezési dokumentáció kialakítása.
- d. Elektronikus tananyagok készítettése a továbbképzési programok elméleti tantárgyaikhoz.

5. Disszeminációs tevékenység

- a. A könyvtáros társadalom folyamatos tájékoztatása a könyvtárosképzésről, kapcsolat-teremtés a minisztérium és a képző intézmények között.
- b. Képzési tanácsadás a hazai és a határon túli könyvtárak, könyvtári képzőhelyek és könyvtárosok számára.
- c. A segédkönyvtáros szakmai képzést megvalósító képzőhelyek munkájának összehangolása, támogatása.
- d. Képzőhelyi értekezlet szervezése évente minimum egy alkalommal.
- e. Az azonos tanegységeket tanító oktatók tematikát egyeztető műhelytalálkozóinak megszervezése.
- f. Részvétel az intézeti honlap működtetésében, az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatások működtetésében, hírek feltöltése, szolgáltató és tanácsadó tevékenység:
  - a könyvtári szakfelügyelők adatbázisa,
  - jogszabályfigyelés,
  - információk határontúli könyvtárosoknak,
  - könyvtári információk fogyatékkal élőknek.

6. Egyéb tervezett tevékenységek

- a. Éves belföldi és határon túli képzési terv készítése.
- b. A tanfolyami alkalmak indítása.
- c. A feladatellátáshoz kapcsolódó minőségbiztosítási előírások teljesítése.

- d. A képzési adminisztráció adatbázis alapú rendszerének működtetése, a vonatkozó statisztikai adatszolgáltatás (FAR) elkészítése.
- e. A képzések támogatása távoktatási felülettel.
- f. Részvétel a módosított felnőttképzési törvénnyel kapcsolatos továbbképzéseken, tájékoztatókon.
- g. Módszertani támogatás vizsgaszervezőként a segédkönyvtáros képzés vizsgarendszerének működéséhez, a 2021. év vizsgáinak előkészítése. Tervezett vizsgahelyszínek:
- II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Miskolc,
  - Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi Tér, Győr,
  - Somogyi Károly Megyei és Városi Könyvtár, Szeged,
  - Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza,
  - Vendéglátó Akadémia Kft., Budapest,
  - Könyvtári Intézet
- h. Közreműködés az Oktatási Hivatal felkérése alapján a segédkönyvtáros képzés vizsgáihoz szükséges központi dokumentumok elkészítésében.
- i. A határon túli magyar könyvtárak munkájának segítése.
- j. A 2021 folyamán megvalósuló határon túli képzési programok tanfolyami és résztvevői információinak adatbázisba szervezése.
- k. Részvétel a képzéssel és a felnőttképzéssel kapcsolatos jogszabálytervezetek véleményezésében; a szakirányú alap- és mesterképzések során megszerezhető képesítések munkaköröknek való megfeleltetése kialakításában, a képesítési és munkakörökre vonatkozó rendeletek háttéranyagának előkészítésében.

Képzés címe	Időpontja	Részvevők száma 2020-ban	Részvevők száma 2021-ben	Költség (Ft) ⁷
<i>A 2021-es évre tervezett segédkönyvtáros szakmai képzés és a tervezett engedélyezett képzések igényekhez igazított, folyamatosan frissített táblázatát ld.: https://ki.oszk.hu/dokumentumtar/kepzesi-terv-2021</i>				

Határon túli képzés címe, helyszíne	Időpontja	Részvevők száma 2020-ban	Részvevők száma 2021-ben	Költség (Ft) ⁸
<i>A határon túli képzések megvalósítása a partnerek igényeitől és a járványügyi helyzet alakulásától függően alakul az év folyamán.</i>				

Akkreditált képzések címe	Azonosítószám	Akkreditáció időpontja	Költség (Ft) ⁹
<i>A tervezett továbbképzési programokat ld. a Kiemelt feladatok b) pontjában.</i>			

⁷ A képzések megvalósítása képzési díjból, vizsgaszervezési költségei a kulturális szakemberek továbbképzésére vonatkozó minisztériumi támogatást terhelik.

⁸ A képzések költségei a segédkönyvtáros képzés esetén a résztvevők által befizetett képzési díjakat, az engedélyezett továbbképzések esetén a kulturális szakemberek továbbképzésére vonatkozó 2021-es minisztériumi támogatást terhelik.

⁹ A képzések költségei a kulturális szakemberek továbbképzésére vonatkozó 2021-es minisztériumi támogatást terhelik.

6. Könyvtártudományi Szakkönyvtár

1. Főbb kihívások 2020-ban a KSZK-ban

- a. Az OKP projekt megvalósításában való további részvétel, az elkészülő modulok bevezetése a Szakkönyvtárban.
- b. A KSZK virtuális térben való jelenlétének erősítése. Tervkészítés, megvalósítás.
- c. A vírusjárvány miatti zárás feloldása után az olvasók visszahódítása, a személyes látogatottságnak legalább a 2019-es azbesztmentesítés előtti szintre történő növelése.

2. Kiemelt feladatok

- a. A könyvtári modulok tesztelése, tanulása, bevezetése – a projekt előrehaladásának függvényében. RFID-címkék és leolvasó készülékek átvétele. Közel 1.300 olvasótermi, az Amicusban még feldolgozatlan könyv retrospektív feldolgozása. RFID címkézés folytatása. Önkéntes munkatárs segítségével további kb. 300 rekord rekatalogizálása. A retrospektív konverzió felgyorsítási lehetőségének további keresése.
- b. A munkatársak visszaköltözése az olvasóterem galériáján levő könyvraktárból a nyolcadik emeleti munkaszobába. Az azbesztmentesítéssel, később a vári építkezéssel összefüggő kiköltözés előtti állapotok helyreállítása.
- c. Könyvbemutató szervezése a *Könyvtári Figyelő*ben ismertetett könyvújdonсыágokból – a valós vagy az online térben.
- d. Szakfolyóiratok, bibliográfiák szerkesztése és közreadása.
  - A *Könyvtári Figyelő* szerkesztőbizottságának működtetése, kapcsolattartás a szerzőkkel, a szerződések ügyintézése.
  - A folyóirat közreadása nyomtatott és elektronikus formában, az archívum és a weboldal gondozása; az angol nyelvű tartalom elkészítése; lektorálás. A magyar absztraktok angol nyelvre fordításához az eddigi önkéntes munkatárs helyett az utód megtalálása.
  - Új, „pop-up” rovat indítása Minőség címmel, a Könyvtári Minőségfejlesztési Osztály vezetőjének társszerkesztőségével.
  - A külföldi folyóirat-figyelő rovat előállításához új, idegen nyelveket jól tudó külsős munkatársak megnyerése.
  - A tudományometriát támogató újítások bevezetésének előkészítése.
  - A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiájának előállítása: a félévente elektronikus kiadványként megjelenő kurrens nemzeti szakbibliográfia szerkesztése és közreadása, archiválásának figyelemmel kísérése (EPA).
  - A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2020-ban című, éves szakbibliográfia szerkesztése és online közreadása a KSZK honlapján. Archiválás az EPA-ban.
- e. A szakkönyvtári honlap és a „Könyvtárosok Dolgozószobája” nevű virtuális olvasóterem gondozása, részvétel az Intézeti honlap és közösségi média felületek működtetésében.

3. Általános feladatok

- a. Kiemelt partnereinktől, az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztályától, valamint az OSZK vezetőségétől kapott adat- és információkérések teljesítése, igény esetén szakirodalmi szemlék, irodalomkutatások, bibliográfiák összeállítása. Kéthetente rövid összeállítás a nemzetközi trendekről.
- b. A MAKSZAB nyugdíjba vonuló szerkesztője utódjának megtalálása, betanítása a Humanus adatbázis-építésbe és a bibliográfia-szerkesztésbe. Az olvasószolgálatos-tájékoztató kolléga megfelelő utánpótlásának biztosítása, betanítása.

- c. Az osztály működésével kapcsolatos személyzeti, szervezési, igazgatási, tájékoztatói, kapcsolatépítési és adminisztratív feladatok ellátása; munkatervek, beszámolók és statisztikák elkészítése; háttéranyagok kidolgozása.
- d. A 30/2014. (IV. 10.) EMMI rendeletben szereplő kiemelt feladatok teljesítése:
- Országos szakkönyvtári feladatok ellátása a könyvtártudomány területén.
  - Minőségi gyűjteményfejlesztés folytatása.
  - Tudásközpontként módszertani, tudományos, szolgáltató és archiválási feladatok ellátása.
  - A Könyvtári Intézetben folyó képzési és továbbképzési tevékenység támogatása.
  - Hazai és nemzetközi tudományos és szakmai együttműködésekben való részvétel, különös tekintettel a határon túli magyar közösségekkel és intézményeikkel való együttműködésre.
  - A társadalmi felzárkózás és a tiltott diszkrimináció csökkentésének elősegítése, célzott programokkal a kulturális értékekhez való általános hozzáférés javítása, ennek keretében a hátrányos helyzetű területek és csoportok felzárkózásához való hozzájárulás.
  - Az infokommunikációs kompetenciák mindenki számára való hozzáférhetővé váláshoz és ezzel a digitális írástudás hiánya csökkentéséhez való hozzájárulás.
  - A köznevelés eredményességéhez való hozzájárulás.
  - A Nemzeti Önkéntes Stratégia célkitűzéseinek megvalósulásában való részvétel.
- e. A kiemelt feladatok ellátása érdekében végzendő feladatok:
- A szakterület magyar és nemzetközi szakirodalmának gyűjtése és hozzáférhetővé tétele.
  - Hazai és nemzetközi szak- és tudományos adatbázisok előfizetésével a szaktájékoztatás és a dokumentumszolgáltatás biztosítása.
  - Az átvett kötelezpéldányok megőrzése.
  - A beszerzett könyvtári dokumentumok tartalmi feltárása, szakbibliográfiai számbavétele, és a leírások országos használatának biztosítása a MOKKA-ba való feltöltéssel.
  - A könyvtári adatbázisok interoperabilitása érdekében a nemzeti könyvtár által meghatározott feltárási követelményrendszert figyelembe véve a nemzeti könyvtárral közös online katalógusban történő dokumentumfeltárás.
  - A nemzeti könyvtár által meghatározott adatcsere formátumot alkalmazva az országos gyűjtőkörű cikkadatbázis, a Humanus építésében való részvétel.
  - Részvétel a tudományos információk elektronikus szolgáltatásában.
  - Linkgyűjtemény szerkesztésével szakterületi elektronikus könyvtár gyarapítása.
  - Szakterületi kompetenciaközpont szerepének betöltése.
  - A könyvtárosképző intézmények oktatási tevékenységében való részvétel.
  - Használók kompetencia fejlesztése.
  - Fogadó szervezetként a tanulók számára a közösségi szolgálat teljesítéséhez lehetőség biztosítása.
  - A tehetséggondozás és felzárkóztatás céljainak megvalósításában való részvétel.

4. Táblázatok

6.1. Nyitvatartás (heti nyitvatartási idő, hétvégi nyitvatartás, változások)

Nyitvatartás	2020. évi tény márciusig/ júliustól	2021. évi terv
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	40/28	40
Heti nyitvatartási órák száma a különgyűjteményi olvasótermekben (óra)	-	-
Hétfégi nyitvatartás (óra)	5/0	5
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	7/4	7
Évi összes nyitvatartás (óra)	1.008	1.300
Nyári zárvatartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	0	az OSZK-hoz igazodva
Téli zárvatartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	12. 24. – 12. 31. 4 nap	az OSZK-hoz igazodva
Különleges nyitvatartás (pl.: Múzeumok Éjszakája) (óra)	0	OSZK-hoz igazodva

6.2 Látogatói adatok

Könyvtárhasználat	2020. évi tény	2021. évi terv
Regisztrált használók száma	207	250
Aktív használók száma	61	80
Ebből diák	nem regisztráljuk	nem regisztráljuk
Napjegyek száma	-	-
Éves olvasójegyek száma	-	-
Látogatói adatok: belépések száma (db)	36	450
Ebből diákcsoportok (db/fő)	2	5

6.3 Dokumentumforgalom

6.3.1 Dokumentumforgalom

Könyvtárhasználat	2020. évi tény	2021. évi terv
Kölcsönzések száma	373	400
Helyben használat	367	400

6.3.2 Szabadpolcos állomány

Gyarapodás/áthelyezés	2020. évi tény	2021. évi terv
Gyarapodás (könyv)	67	100

Gyarapodás (folyóirat)	62	62
Összesen elérhető szabadpolcos állomány	8.767	8.850
Áthelyezés	-	0
Forgalom	351	400
Kötészetre adott	-	50
Online katalógusban elérhető (%)	46	48

6.3.3 Olvasói számítógépek

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2020. évi tény	2021. évi terv
Olvasói munkaállomás	8	8

6.4 Feldolgozás, állományfeltárás, a munkafolyamat szakmai mutatói

Gyűjteményfeltárás	2020. évi tény	2021. évi terv
NEM RELEVÁNS TÁBLA A KSZK SZÁMÁRA!		
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	3.672	3.882
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	1.862	2.521
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	2,5	2,5
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama	7 munkanap	7 munkanap
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	46	48

Gyűjteményfeltárás	2020. évi tény	2021. évi terv
A KSZK-ban folyó feldolgozó munka adatai		
adatbázisépítéshez átnézett magyar lapszámok	19.351	19.400
adatbázisépítéshez átnézett külföldi lapszámok	275	275
Humanusban feldolgozott külföldi cikkek száma	1.241	1.300
Humanusban feldolgozott külföldi cikkekhez készült, ellenőrzött magyar referátumok száma	247	260
Humanusban feldolgozott magyar cikkek és tanulmányok száma	1.197	1.200
kurrens könyvrekordok az Amicusban	89	100
retrospektív könyvrekordok az Amicusban	1.145	1.500

V. A Ciszterci Műemlékkönyvtár (Zirc) munkaterve

1. Szervezeti kérdések

Dolgozói létszám

		2020. évi tény	2021. évi terv
Szakmai összlétszám (fő, töredék is lehet)		3	3
Ebből vezető vagy magasabb vezető, max. 10 % (fő, töredék is lehet)		1	1
-Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	2
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	2
	Egyéb	<i>összesen</i>	1
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	1
	Mindösszesen	<i>összesen</i>	3
		<i>átszámítva teljes munkaidőre (4+6)</i>	3
	az Egyébből felsőfokú végzettségű	<i>összesen</i>	0
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	0
Egyéb nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő, töredék is lehet)		1	1
Önkéntesek száma		0	0

2. Szolgáltatások

2.1. Nyitvatartás (heti nyitvatartási idő, hétvégi nyitvatartás, változások)

Nyitvatartás	2020. évi tény	2021. évi terv
Heti nyitvatartási órák száma (óra)	25	26
Heti nyitvatartási órák száma a különgyűjteményi olvasótermekben (óra)	19	16
Hétfégi nyitvatartás (óra)	350	450
16 óra utáni nyitvatartás (óra)	115	132
Évi összes nyitvatartás (óra)	1.304	1.378
Nyári zárvatartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	0	0
Téli zárvatartási idő (-tól;- ig) Munkanapok száma (nap)	0	0

Különleges nyitvatartás (pl.: Múzeumok Éjszakája) (óra)	0	5
---	---	---

2.2 Látogatói adatok

Könyvtárhasználat	2020. évi tény	2021. évi terv
Regisztrált használók száma	30	25
Aktív használók száma	7	7
Ebből diák	0	2
Napijegyek száma	0	0
Havi olvasójegyek száma	0	0
Féléves olvasójegyek száma	0	0
Éves olvasójegyek száma	0	0
Kutatói olvasójegyek száma	0	0
Látogatói adatok: belépések száma (db)	9.952	10.500
Ebből diákcsoportok (db/fő)	2.782	3.000

2.3 Dokumentumforgalom

2.3.1 Dokumentumforgalom

Használat	2020. évi tény	2021. évi terv
Helyben használat	21	25

2.3.2 Szabadpolcos állomány

Gyarapodás/áthelyezés	2020. évi tény	2021. évi terv
Gyarapodás (könyv)	9	15
Gyarapodás (folyóirat)	6	7
Összesen elérhető szabadpolcos állomány	-	-
Áthelyezés	0	0
Forgalom	0	0
Kötészetre adott	0	10
Online katalógusban elérhető (%)	0	0

2.3.3 Olvasói számítógépek

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2020. évi tény	2021. évi terv
Katalógus gép	1	1
Olvasói munkaállomás	1	1

3. Gyűjteménykezelés

Gyűjteményfejlesztés

Gyűjteményfejlesztés	2020. évi tény	2021. évi terv
gyarapodás (db)	15	22
ebből folyóirat	6	7
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum	0	0
kötelesspéldány (db)	0	0
ebből elektronikus (db)	0	0
gyarapításra tervezett összeg (Ft)	57.000	70.000

Feldolgozás, állományfeltárás, a munkafolyamat szakmai mutatói

Gyűjteményfeltárás	2020. évi tény	2021. évi terv
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	0	500
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	0	500
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	n.a.	n.a.
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama	n.a.	n.a.
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	6	7

Állományvédelem

Állományvédelem	2020. évi tény	2021. évi terv
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	0	2.500
Muzeális dokumentumok száma	53.000	53.000
Restaurált muzeális dokumentumok száma	15.000	15.000
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	0	0
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	0	0
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	0	0

4. Gazdálkodás

Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2020. évi tény	2021. évi terv
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	960	900
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevételek	738	700
	2.3.1 <i>reprográfiai</i>		
	2.3.2 <i>ajándékbolt</i>		
	2.3.3 <i>beiratkozási díj</i>		
	2.3.4 <i>egyéb</i>	600	600
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	40.173	41.166
	- <i>ebből fenntartói támogatás</i>		
	- <i>ebből központi költségvetési támogatás</i>		
	- <i>ebből pályázati támogatás összesen</i>		
	- <i>OKR</i>		
	- <i>egyéb hazai</i>		
	- <i>EFOP</i>		
	- <i>nemzetközi</i>		
	Egyéb bevételek összesen		
Bevétel összesen	41.133	42.066	
Kiadás	Személyi juttatás	14.664	14.664
	Munkaadókat terhelő összes járulék	2.402	2.402
	Dologi kiadás	19.117	20.000
	Egyéb kiadás	4.950	5.000
	Kiadás összesen	41.133	42.066

VI. Gazdálkodás

1. Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2020. évi tény	2021. évi terv
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	115.081	179.700
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel	48.411	139.551
	2.3.5 <i>reprográfiai</i>	9.283	27.910
	2.3.6 <i>ajándékbolt</i>	2.951	55.820
	2.3.7 <i>beiratkozási díj</i>	3.523	83.730
	2.3.8 <i>egyéb</i>	32.654	88.731
	Felhalmozási és tőkejövedelmek	109	0
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	3.797.096	2.406.484
	– ebből fenntartói támogatás	298.103	98.715
	– ebből központi költségvetési támogatás	3.393.047	2.307.769
	– ebből pályázati támogatás összesen	105.946	
	– OKR		
	– egyéb hazai	81.835	
	– EFOP		
	– nemzetközi	19.704	
	Egyéb bevétel összesen		
Bevétel összesen	3.912.286	2.586.184	
Kiadás	Személyi juttatás	1.860.820	1.848.592
	Munkaadókat terhelő összes járulék	324.936	278.515
	Dologi kiadás	583.037	436.212
	Egyéb kiadás	345.126	22.865
	Kiadás összesen	3.113.919	2.586.184

2. Pályázati források 2021-ben

2.1 Országos Könyvtári Rendszer

Az év folyamán a két befejezendő projektelemmel (az OSZK beléptetőrendszerének és szervertermi oltórendszerének megújításával) lezárul az Országos Könyvtári Rendszer (OKR-) projekt.

Folytatódik az Országos Könyvtári Platform (OKP) adatokkal történő feltöltése (adatmigráció) és próbaüzeme; folyamatos a kifejlesztett modulok konfigurálása, paraméterezése és fenntartása.

A törvényi szabályozás alapján folytatódik az ütemezett webaratás és a jogszerűen publikálható tartalmak szolgáltatása.

2.2 Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia

Ahogy 2020. évi feladatainkban, úgy 2021-ben is célunk unikális, sokszínű gyűjteményünk kevésbé ismert dokumentumainak digitalizálása. A 2021-es KDS keretében az Egyesült Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) tervezett bevonásával gyűjteményünk hebraisztikai-judaisztikai vonatkozású dokumentumait digitalizálnánk.

Kézirattárunk állományában számos héber nyelvű és zsidó vonatkozású kézirat található. A kéziratok javarészt a héber nyelvű Biblia egy-egy könyvének, könyvrészletének szövegei. Több ezek közül tárgummal, azaz írott arámi fordítással, illetve marginális másszórával, vagyis a lap szélére írt megjegyzéssel ellátott. Szintén több ún. máchzor-kódex (zsinagógában használt imádságos könyv) töredéke, két gyönyörű, de restaurálásra szoruló tóratekercs, illetve egy pijjut kommentár (ima jellegű vagy aggádikus és midrási olvasmányok, amelyek mintegy „díszítik” és kiegészítik az imaszöveget) is gazdagítja a Kézirattár gyűjteményét. Mindezek mellett számos kézirat a zsidó kultúra világi részét mutatja be, közülük említésre méltó egy házassági szerződés, illetve törvényt magyarázat. Könyvtárunk néhány olyan héber nyelvű kézirat töredékét is őriz a Kézirattárban, a Régi Nyomatványok Tárában és a törzsgyűjteményben is, amelyek jelentős része régi nyomtatványok kötetábláiról lett lefejtve, vagy a mai napig a kötés részét képezik. Az említett kéziratok jelentős részének keletkezési ideje a XIII., XIV. és XV. századra tehető.

Törzsgyűjteményünk Res judaicae elnevezésű gyűjteményrészre hozzávetőlegesen 1500 nyomtatványt tartalmaz. Ezek mindegyike zsidó vonatkozású, nagyrészt területi hungarikum. A kiadványok megközelítőleg 85%-a 1850 utáni megjelenésű, de előfordulnak a gyűjteményben XVII., illetve XVIII. századi könyvritkaságok is. A nyomtatványok nagobbrészt latin, magyar és német nyelvűek, de vannak köztük héber kiadványok is. Mivel az állományrész feldolgozása a XIX. század végén, XX. század elején történt, a gyűjtemény tételeinek legfontosabb bibliográfiai adatai egy kézírásos repertóriumban találhatóak (ez lehetővé teszi hozzáértők számára a digitalizálásra javasolt unikális darabok kiszűrését), valamint az ún. kézírásos müncheni katalóguslapokon. A zsidó vonatkozású időszak kiadványok digitalizálása fontos, hiánypótló feladat. A 2021-es évben több mint negyven magyar és külföldi impresszummal rendelkező kiadvány digitalizálását tervezzük.

1. Új Kelet (Kolozsvár–Tel Aviv) 1918–2000 (FM3/3717, FM3/450)
2. Izrael 1912–1913 (FM3/5667)
3. Népünk 1932–1940 (FM3/5931)
4. A Mi Világunk. Olamenu 1928 (FM3/7808)
5. Mizrachi (Nagyvárad) 1921 (FM3/11699)
6. Neue Zeit: Jüdisches Wochenblatt = Új Kor: Zsidó Hetilap [1920]–[1940] (FM3/11769)
7. Zsidó Diák (Budapest) 1933–1934 (FM3/2585)
8. Autonomia (Szabadka) 1914–1915 (FM3/6176)
9. Jövönk (Budapest) 1919 (FM3/7486)
10. Szombati Újság (Budapest) 1882–1883 (FM3/4596)
11. Allgameine Illustrirte Judenzeitung. Camel Allgameine Illustrirte Judenzeitung (Budapest) 1860–1862 (FM3/4667)
12. Jüdische Tageblatt (Budapest) (FM3/4667)
13. Neue Jüdische Pester Zeitung (Budapest) 1884–1888 (FM3/4833)
14. Die Epoche (Budapest) 1880–1882 (FM3/5193)
15. Neue Jüdische Zeitung (Budapest) 1881–1884 (FM3/5248)
16. Hitór (Budapest) 1914 (FM3/7478)

17. Hadviseltek Lapja (Budapest) 1932 (FM3/11492)
18. Haivri (Újvidék) 1923 (FM3/7807)
19. Wiener Krakehler (Wien) 1848 (FM3/40)
20. Zsidó Újság (Budapest) 1925–1938 (FM3/964)
21. Zsidó Holnap (Budapest) 1934 (FM3/12153)
22. Új Horizont (Brooklyn) 1969–1977 (FM3/12563)
23. Der Judenkenner (Berlin) 1935 (FM3/12681)
24. Hatikva. Esperanza (Buenos Aires) 1949–1965, 1970–1972 (FM3/12497)
25. Der Ungarische Israelit (Budapest) 1848, 1874–1908 (FM3/962)
26. Egyenlőség (Wien) 1927 (FM3/1340)
27. Jüdisches Volksblatt (Újvidék) 1921–1923 (FM3/7364)
28. Zsidó Híradó (Budapest) 1891–1906 (FM3/926)
29. Magyar Zsidó (Budapest) 1908–1913 (FM3/3962)
30. Kól Mvászér (Hídalmás) 1899–1901 (FM3/5369)
31. Izrael Őre (Győr) 1917–1918 (FM3/7971)
32. Ben-Chanaja (Szeged) 1858–1867 (FM3/4622, ML3/62)
33. Új Élet (Budapest) 1945–1981 (FM3/2408)
34. Allgemeine Judenzeitung (Wien) 1848 (FM3/47)
35. Ungarische Wochenschrift (Budapest) 1895–1905, 1909–1918 (FM3/923)
36. New Yorki Figyelő (New York) 1975–1998 (FM3/12670)
37. Zsidó Élet (Budapest) 1934–1938 (FM3/11946)
38. Jüdische Presse (Poszony) 1920 (FM3/11821)
39. Das Traditiolle Judenthum (Bécs–Budapest) 1870–1872, 183–1874 (FM3/5314, FM3/5716)
40. Sábbáti Értesítő (Nyíregyháza) 1948–1949 (FM3/5752)
41. Országos Egyetértés (Budapest) 1926–1938 (FM3/5993)

Megvalósítandó feladatainkhoz a következő humánerőforrás szükséges: 10 fő digitalizáló, 5 fő állományvédelmi szakember, 2 fő hosszútávú megőrzést támogató szakember, 7 fő gyűjteményfeltáró szakember. A digitalizálásra kiválasztott dokumentumok tartalmi, nyelvi jellege indokolttá teszi számunkra külső szakemberek bevonását.

Becslésünk szerint az elkészült digitális objektumok nagyságrendileg 15 terabájt méretű tárolási kapacitást fognak igényelni.

3. Jelentősebb eszközbeszerzések

Megnevezés	darab	forint
Gépjármű	0	0
Számítógép	10	3.000.000
Fénymásoló	3	2.000.000

Budapest, 2021. február 26.

Rózsa Dávid
főigazgató

Lénárt Judit
Lénárt Judit
gazdasági és üzemeltetési
főigazgató-helyettes